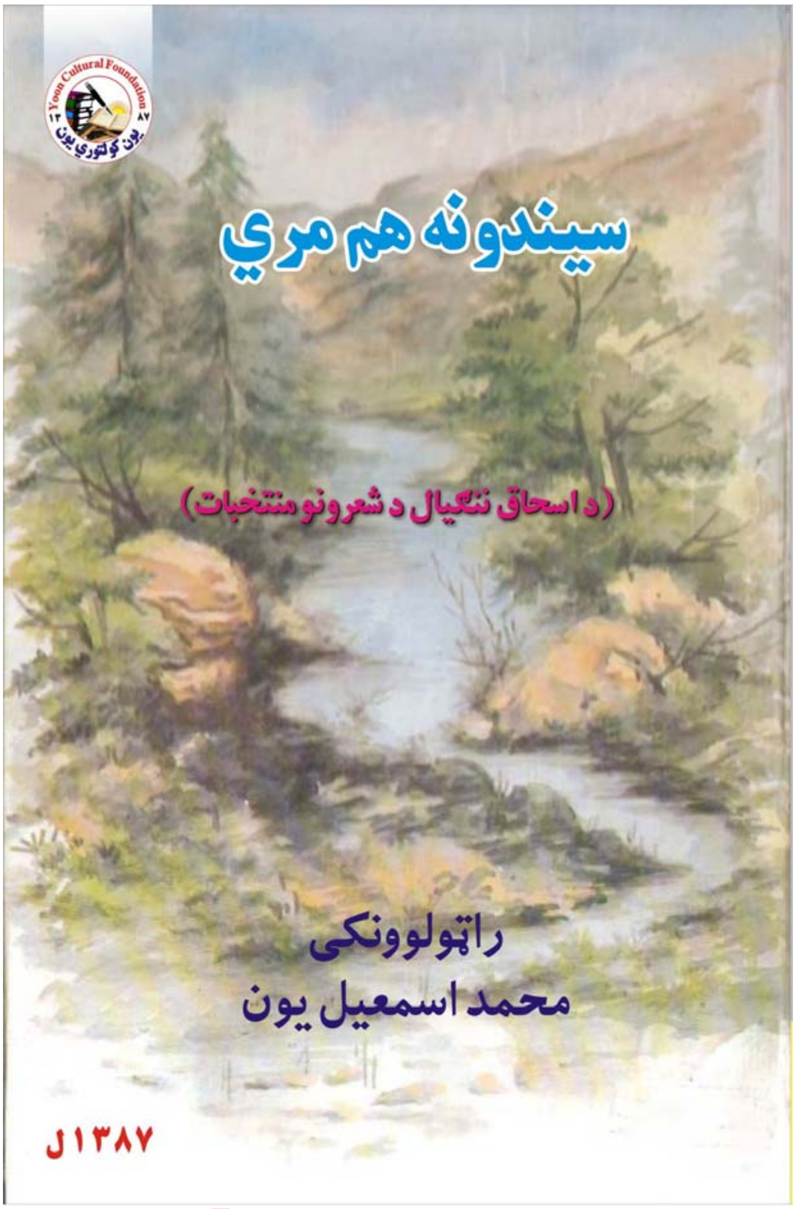

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

سیندونه هم مري

(د اسحق ننګیال د شعرونو منتخبات)

راټولوونکی

محمد اسمعیل یون

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحيم

کتاب پېژندنه

د کتاب نوم:	سيندونه هم مري
شاعر:	اسحاق ننګيال
راټولوونکی:	محمد اسمعيل يون
خپرندوی:	يون کلتوري يون
چاپشمېر:	۱۰۰۰ ټوکه
لومړی چاپ:	۱۳۷۷ل کال
دويم چاپ:	۱۳۸۷ل کال
د راټولوونکي	
پرله پسې نومره:	(۱۴)
د خپرندوی	
پرله پسې نومره:	(۱۴)
کمپوزر:	وفاالرحمن وفا

(c) ketabton.com: The Digital Library

نیولیک

ګڼه	سرلیک	مخ
۱	د دې اثر دويم چاپ	۱
۲	يادون	۳
۳	سريزه	۱۸
۴	ننګيال د نورو ليکوالو له نظره	۴۰
۵	هغه شپې هغه کلونه	۴۴
۶	خيبري تنده	۴۵
۷	طلايي ماهيان	۴۶
۸	ښکاري ته	۴۷
۹	ثار	۴۹
۱۰	ګناه	۵۰
۱۱	غزل	۵۱
۱۲	تشې هوجرې	۵۲
۱۳	د سرو وينو د شپو ځانګې	۵۳
۱۴	شپه	۵۴
۱۵	نصيب	۵۵
۱۶	انګازې	۵۶
۱۷	ژوند ته ژړا	۵۸
۱۹	درشل	۵۹
۲۰	لوونه	۶۰
۲۱	مات خوبونه	۶۱
۲۲	کوټنۍ	۶۳
۲۳	باور	۶۴
۲۴	د مسکو پېغلې ته	۶۵
۲۵	سترې مور مې	۶۶
۲۶	سترې شعرونه	۶۷
۲۷	راشئ او وګورئ	۶۸

(c) ketabton.com: The Digital Library

۲۸	شو مه دم	۷۰
۲۹	شمشاد شمله، زېړې خبرې	۷۱
۳۰	د خاورین کلي ناوې	۷۲
۳۱	فصل	۷۴
۳۲	ښکاري نظر	۷۵
۳۳	زړه سوی پر غوټۍ	۷۶
۳۴	د بې لارو پل	۷۸
۳۵	سیلۍ	۸۰
۳۶	د شهادت کیسې	۸۱
۳۷	دري نو مونه	۸۳
۳۸	د ماضي پاڼه	۸۴
۳۹	حاصل	۸۷
۴۰	دا ستوري هم تو یې شول	۸۸
۴۱	هغه ورځ	۸۹
۴۲	که سپوږمۍ نه وای	۹۰
۴۳	لمبې په دام کې	۹۲
۴۴	ښېرې په مالت کې	۹۵
۴۵	آس (۱)	۹۶
۴۶	هیلې	۹۸
۴۷	سلامونه	۹۹
۴۸	غلا	۱۰۰
۴۹	ماڼو ته سرود	۱۰۱
۵۰	لاس راکوې او که نه؟	۱۰۴
۵۱	موسم	۱۰۶
۵۲	زما لیلا	۱۰۷
۵۳	ستا وفا	۱۰۹
۵۴	کیسې	۱۱۰
۵۵	لکه سپېڅلې لوګوس	۱۱۱
۵۶	ږلۍ	۱۱۲
۵۷	دا کلی مه ورانوئ	۱۱۳

(c) ketabton.com: The Digital Library

۵۸	د سفر په لاره	۱۱۵
۵۹	د میلاد په شپو کې	۱۱۶
۶۰	د چړې په څوکه کې	۱۱۸
۶۱	د رڼا کلي ته	۱۱۹
۶۲	د شپې پر بام	۱۲۰
۶۳	د رڼا مرګ	۱۲۱
۶۴	ته لکه لمر	۱۲۲
۶۵	سپرلي ته	۱۲۳
۶۶	څاڅکي څاڅکي	۱۲۵
۶۷	پسرلی، ږلۍ، باران	۱۲۶
۶۸	لیک	۱۲۷
۶۹	سیوری(۱)	۱۲۹
۷۰	شناختې	۱۳۰
۷۱	ګامونه قدمونه	۱۳۱
۷۲	توپیر	۱۳۳
۷۳	کلی	۱۳۴
۷۴	چغه	۱۳۶
۷۵	د پښتو خبرې	۱۳۷
۷۶	د ویر مالت	۱۳۸
۷۷	پسرلی	۱۳۹
۷۸	کلیزه	۱۴۱
۷۹	عبدالباري جهاني ته د هغه د شعر په خواب کې(۱)	۱۴۳
۸۰	تاک	۱۴۷
۸۱	دلبرې	۱۴۹
۸۲	ازادي	۱۵۰
۸۳	(څو منثور شعرونه) زموږ مړینه	۱۵۲
۸۴	درد	۱۵۴
۸۵	پیغمبران هم ژاړي	۱۵۵
۸۶	برخه	۱۵۷
۸۷	دنیا	۱۵۸

(c) ketabton.com: The Digital Library

۸۸	مساپر	۱۵۹
۸۹	پیاله	۱۶۰
۹۰	لاره	۱۶۱
۹۱	کب	۱۶۲
۹۲	مینه	۱۶۳
۹۳	ثانګه	۱۶۴
۹۴	زه او غر	۱۶۵
۹۵	د غنمو وږی	۱۶۷
۹۶	کښت	۱۷۰
۹۷	عبدالباري جهاني ته ! (۲)	۱۷۱
۹۸	ویني پر کاله	۱۷۳
۹۹	بیدیا	۱۷۴
۱۰۰	ګیله	۱۷۶
۱۰۱	شیخ	۱۷۷
۱۰۲	ګړۍ	۱۷۸
۱۰۳	پوښتنه	۱۷۹
۱۰۴	دا کلی دا وطن	۱۸۰
۱۰۵	جنازې	۱۸۲
۱۰۶	کلی- دېره	۱۸۳
۱۰۷	ګلونه	۱۸۵
۱۰۸	د ((ادم)) وصیت	۱۸۶
۱۰۹	د احمق په لټون	۱۸۸
۱۱۰	بادشاه او معشوقه یې	۱۹۲
۱۱۱	پر قبر مې ۱۹۶	
۱۱۲	بزګر	۱۹۸
۱۱۳	بنګړیواله	۱۹۹
۱۱۴	غچ	۲۰۲
۱۱۵	ښاپېرۍ	۲۰۴
۱۱۶	سیلاني بلبلې	۲۰۶

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۱۷	رورېده	۲۰۸
۱۱۸	تنده	۲۰۹
۱۱۹	ويرنه	۲۱۰
۱۲۰	داسې لور داسې لوونه	۲۱۳
۱۲۱	نه جام نه څادر	۲۱۷
۱۲۲	سيوری (۲)	۲۱۹
۱۲۳	کور مې	۲۲۳
۱۲۴	غزل (۱)	۲۲۶
۱۲۵	رحمان	۲۲۷
۱۲۶	سيند	۲۳۰
۱۲۷	کرونده	۲۳۱
۱۲۸	کچل	۲۳۳
۱۲۹	يو رنګ يو باد	۲۳۷
۱۳۰	غر (۲)	۲۴۰
۱۳۱	غزل او خنجر	۲۴۲
۱۳۲	کجاوې	۲۴۳
۱۳۳	چوپتيا	۲۴۶
۱۳۴	زه هم درځم	۲۴۷
۱۳۵	مور ته مثنوي	۲۵۴
۱۳۶	زېری (۱)	۲۵۷
۱۳۷	نيمګړی غزل	۲۵۸
۱۳۸	شپېلۍ (۱)	۲۵۹
۱۳۹	د زردشت خوب	۲۶۰
۱۴۰	راته وناڅه هنداري	۲۶۲
۱۴۱	درځني لاړم کليه	۲۶۴
۱۴۲	دروغ	۲۶۷
۱۴۳	غزلبولې	۲۶۸
۱۴۴	سيند ته غزل	۲۶۹
۱۴۵	غزل	۲۷۰
۱۴۶	شپېلۍ (۲)	۲۷۱

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۴۷	غوښتنه	۲۷۲
۱۴۸	د وينو غزل	۲۷۳
۱۴۹	غر (۳)	۲۷۴
۱۵۰	غر (۴)	۲۷۵
۱۵۱	آس (۲)	۲۷۶
۱۵۲	خوب	۲۷۷
۱۵۳	غر (۵)	۲۷۸
۱۵۴	دا کښتونه او بادونه	۲۸۰
۱۵۵	غزل	۲۸۴
۱۵۶	اورنی پر درمندونو ۲۸۵	
۱۵۷	زړېدا	۲۸۷
۱۵۸	زړی (۲)	۲۸۸
۱۵۹	بې نښې	۲۸۹
۱۶۰	غر (۶)	۲۹۰
۱۶۱	خوب ته سرود	۲۹۱
۱۶۲	تش صدف	۲۹۲
۱۶۳	جامِ جم	۲۹۳
۱۶۴	له خوشاله تر ننګياله	۲۹۴
۱۶۵	يا سر نه مري	۲۹۵
۱۶۶	د چغو تصوير	۲۹۷
۱۶۷	غر (۷)	۲۹۸
۱۶۸	خوب په ايينه کې	۳۰۰
۱۶۹	له ابليس سره	۳۰۱
۱۷۰	هغه غر هغه سيوری	۳۰۳
۱۷۱	وېره مينه	۳۰۴
۱۷۲	مينه او ژوند	۳۰۵
۱۷۳	کوچی په باران کې	۳۰۷
۱۷۴	کله چې لمر ګل وکړي	۳۰۸
۱۷۵	د باغ غزل	۳۰۹
۱۷۶	يو شين انځور	۳۱۰

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۷۷	بیه	۳۱۱
۱۷۸	دوه پرښتې	۳۱۲
۱۷۹	ونه	۳۱۳
۱۸۰	دا جل دا برسات	۳۱۴
۱۸۱	د خوب کوترې	۳۱۵
۱۸۲	مات لمر	۳۱۷
۱۸۳	هغه دار هغه چنار	۳۱۸
۱۸۴	مینې ته	۳۲۰
۱۸۵	شپه	۳۲۲
۱۸۶	غزل	۳۲۳
۱۸۷	ژوند	۳۲۴
۱۸۸	دا هوجرې او دا شملې	۳۲۵
۱۸۹	لیک	۳۲۶
۱۹۰	مړوند	۳۲۷
۱۹۱	د لور غزل	۳۲۸
۱۹۲	غزل	۳۲۹
۱۹۳	زما د چم ونه	۳۳۰
۱۹۴	یو سیوری یو گل	۳۳۱
۱۹۵	گناه	۳۳۳
۱۹۶	کله چې لمر شین شي	۳۳۵
۱۹۷	غزل	۳۳۸
۱۹۸	یو باد یو منصور	۳۳۹
۱۹۹	د محمد اسمعیل یون لنډه پېژندنه	۳۴۰

(c) ketabton.com: The Digital Library

د دې اثر دويم چاپ

خدای بښلی اسحق ننګيال زموږ د اوسنۍ شاعرۍ يوه نوميالۍ څېره ده. که مرګي له موږه ژر نه وای بېل کړی، نو اوس به يې دا سې نور ګڼ نوښتونه ترسره کړي وو. دا ټولګه چې ستاسو په لاس کې ده، د اسحق ننګيال د ټولې شاعرۍ کليات نه دي، خو منتخبات يا تر يوه حده غورچاڼ ورته ويلای شو. ځکه چې نه يوازې هغه وخت دده اکثره ناچاپ شعرونه په کې خوندي شوي، بلکې له چاپي مجموعو څخه يې هم تر يوه ځايه غورچاڼ شوی او ځينې شعرونه ورسره يوځای شوي دي، نو ځکه يې د اسحق ننګيال د شاعرۍ منتخبات بللای شو.

البته د ننګيال په چاپي شعرونو کې نور هم ډېر ښکلي شعرونه هم شته، خو دا په دې مانا نه ده چې د هغه ټول غوره شعرونه همدې ټولګه کې راټول شوي دي. د المان مېشتې؛ (د افغانستان د کلتوري ودې ټولنې) کور دې ودان وي، چې هغه وخت يې ژر دا ټولګه چاپ کړه او د مرګ له خطره يې وژغورله. اوس چې د چاپ امکانات تر پخوا زيات شوي او د انټرنټ

(c) ketabton.com: The Digital Library

خپو کې د ادبي، علمي او نورو اثارو د خوندي کولو زياته اړتيا ده، نو ځکه مې ضروري وبلله، چې دا اثر يو ځل بيا له سره کمپوز او چاپ کړم. هم به يې د چاپ له لارې خلکو ته ورسوم او هم به يې د انټرنيټ له لارې خلکو ته د لوستو لاره چاره اسانه شي. هيله من يم، چې زموږ نور ليکوال هم خپل او د نورو ليکوالو تېر ارزښتمن اثار يو ځل بيا له سره کمپوز او هم يې بيا چاپ کړي او که د چاپ وس يې نه لري، نو لږ تر لږه خو دې د انټرنيټ خپو ته وروسپاري، چې هم تري ګټه اخيستنه عامه او اسانه شي او هم د مرګ له خطره وژغورل شي، بيا يې نو که د چاپ هيله او غوښتنه کوله، د چاپ کار به يې هم اسان شي.

په پښتو کې د بربښنا ييز کتابتون د چټک بهير د لا چټکې او پراختيا په هيله.

پوهندوی محمد اسمعيل يون
ارګ، د جمهوري رياست ودانۍ
۱۳۸۷ل کال، د کب ۲۳مه نېټه

(c) ketabton.com: The Digital Library

يادونه

د تېرو دوو لسيزو په بهير کې د پښتو شاعرۍ د ښو مطرح څېرو له جملې څخه يو هم خداى بښلى اسحق ننګيال و. ده د ځوانۍ په شېبو (پنځوسمو کلونو په بهير) کې شاعري پيل کړې وه، خو د ژوند تر پايه پورې له هېڅ شي سره دومره خواخوږى او نږدې پاتې نه شو، لکه له خپلې شاعرۍ سره. شعر په حقيقت کې د هغه د ټکلي روح او روان د ټکورولو اغېزمنه وسيله وه. ننګيال لږ تر لږه د خپلې څلوېښت کلنې شاعرۍ په بهير کې د شاعرۍ دومره پخې تجربې ترلاسه کړې او بيا يې د همدې تجربو له کبله دومره ښکلي شعرونه وزېږول، چې په پښتو شاعرۍ کې د ښکلو غميو حيثيت لري او کولاى شي د ننګيال نوم زموږ د ولس په ذهن کې تر ډېره وخته ژوندى وساتي. شاعر هم د بل هر انسان په شان په ټولنيزو، سياسي، فکري او نورو مسايلو او چارو کې د بريو ترڅنګ له يو لړ ښوېدنو، تېروتنو، هيلو او نهيلو سره مخامخېږي. کله چې پر ننګيال او دده پر شاعرۍ خبرې کېږي، نو ځينو ته ضرور د هغه د شاعرۍ ترڅنګ، د هغه د ټولنيز، سياسي او اخلاقي شخصيت انځور هم تر سترګو کېږي. د هنرمند د پېژندنې لپاره خو تر ټولو غوره لاره داده، چې د هغه خپل هنر وکتل شي. د

(c) ketabton.com: The Digital Library

هنرمند تخلیق او زېږونه پخپله د هغه د ظاهري او تر زیاتې کچې د باطني شخصیت هنداره ده، نو کله چې د ننګیال پر شخصیت خبرې کېږي، مجبور یو د هغه د شعر نړۍ وګورو او هغه کلمه یوه یوه تر سترګو او فکره تېره کړو، چې د ننګیال له ضمیره یې سرچینه اخیستې او بیا د شعر پرښتې په خپلو اوښکو مینځلې او د مینې د نړۍ د ابدیت غېږې ته یې سپارلې ده. دا خبره د منلو وړ ده، شاعر تر هغه پورې، چې د فکري بلوغ پړاو ته رسېږي، د فکر ستنې به یې یو او بل فکري لور ته کږېږي. تر هغه پورې چې شاعر خپله ذهني او فکري شتمني بشپړوي، تر هغه وخت پورې یې د فکري ښویېدنو اټکل کېدی شي.

ننګیال د خپلې ځوانۍ په درشل کې پر شاعرۍ پیل وکړ او دا هغه مهال و، چې نور نو ټول هېواد د ((عقیدې د بحران او د معنویت د سقوط)) پر لور روان و. ګڼو فکرونو د بېلابېلو شعارونو تر پردې لاندې د هېواد د ځوان پېښت د ذهنونو د خپلونې هڅه کوله. شعارونه یې خواږه وو، خو وروستي عملونه یې ترخه...

د ننګیال د ذهن یوه برخه هم د یو سیاسي فکر د جال په کړۍ کې ګیر شوه، خو دې فکر لا د شاعرۍ پر بې تکلفې ښکلا خپل سیوری نه وغوړولی، چې د ناورین لومړی پړاو پیل شو. بیا ناورین د پاسه بل ناورین او غمیزه راغلل، چې نه یوازې

(c) ketabton.com: The Digital Library

زموږ د هېواد او ولس د هر ډول شتمنۍ ستنې يې ولړزولې، بلکې له ګڼ شمېر متفکرو مغزونو څخه يې هم لاره ورکه کړه.

دې پړاو ډېر زيات دوام وموند او ننګيال هم په داسې يو جغرافيايي او مسلکي چاپېريال کې ژوند تېراوه، چې هلته د يو داسې فکر واکمني وه، چې د ننګيال د اصلي شاعرۍ له سپېڅلي روح سره يې ټګلوري په ټکر کې و. ننګيال په دې کلونو کې لکه د نورو ګڼو ليکوالو او د فکر د خاوندانو په څېر په داسې يو جال کې راګير و، چې تر دې دمه يې لا نه پوره سترګې رڼې شوې وې او نه يې د شعر د ښاپېرۍ وزرونو خپلواک پروازونه کولای شول. په دې پړاو کې د ننګيال فکري بلوغ هم د خپل پوخوالي پړاو ته رسېدلی نه و، نو ځکه خو يې د هغه وخت په نظمونو (نه په شعرونو) کې يو لړ فکري ښويېدنې ليدل کېږي، خو پر همدې وخت بيا هم دده په شاعرۍ کې د فکري او انساني بغاوت او د عاطفي سيند د څپو يو پټ شور پروت و او داسې ايتکلېده، چې يوه ورځ به دده ددې فکري تېروتنې پر ځای، دده د فکر او ضمير هغه دننني نړۍ راڅرګنده او د خپل شعر ناوې به پرې سينګار کړي.

کله چې شاعر د فکري او شعري بلوغ پر لوري بريمن ګامونه اخلي، نو تېل شوی، تصنعي او ناشعوري اندود يې هم ورو ورو له منځه ځي. کله چې لږ نوره رڼايي هم راغله او په کابل کې د يو زيات شمېر ليکوالو سترګې رڼې شوې، نو هر چا د خپل هېوادني اند اصلي جوهر ميندلو ته هڅه وکړه. ننګيال چې په

(c) ketabton.com: The Digital Library

پټ ضمیر کې یې همدا راز پټ و، له ځینو نورو څخه په دې لار کې څو ګامه د مخه شو. جرئت او ربښتینولي یې د دې مرغلرې د ځلونې او خپلونې لپاره امېل کړل. تر ۱۳۶۲-۱۳۶۴ کلونو وروسته وختونو پر مهال په کابل کې د مقاومت د ادبیاتو او د شعر د شعري جوهر د پیاوړتیا لپاره په ځرګند ډول هڅې پیل شوې. په همدې کلونو کې په څرګند ډول د شعر او شعار ترمنځ پوله ډاګیزه شوه. د ادبي مبارزې په دې تاوده ډګر کې د هېواد د پیاوړي کره کتونکي او کیسه لیکونکي زرین انځور او بیا د تکړه کره کتونکي لطیف بهاند او نورو زیار او هڅې د یادونې او ستاینې وړ دي. دوی یو زیات شمېر هغه ځوان شاعران چې په شاعرۍ کې یې د ((شعاریت)) پر ځای د ((شعریت)) جوهر پیاوړی بربښېده او یا په کې د شاعرۍ تومنه څرګندېدله، د ښته راوبلل چې له شعارونو څخه خپله لاره بېله کړي. ننګیال یو له هغو ځوانو شاعرانو څخه و، چې تر ټولو لومړی له همدې پیل شوي بهیر سره یو ځای شو. دا د شعر د پوخوالي پر لوري د ننګیال د بریمنو هڅو د پیل کلونه دي. دې بهیر تر ۱۳۷۱ل کال پورې خپل عمر ته دوام ورکړ.

په همدې واټن کې د ننګیال شاعري، دومره خوږه، سپېڅلې او عاطفي شوه، چې د هغه محبوبیت یې د هېواد د یو ستر عاطفي شاعر تر بریده ورساوه. ننګیال د همدې کلونو په بهیر کې د خپلو شعرونو څلور مجموعې (ډالۍ، سپېره ډاګونه او غوړېدلي بزغلي، هغه شپې هغه کلونه او څاڅکي څاڅکي))

(c) ketabton.com: The Digital Library

چاپ کړل. څرنګه چې دده شعر ورځ پر ورځ د خوږوالي او کره والي پړاووونه وهل، نو په (۷۰) کلونو کې دی د خپلو شعرونو له ځينو چاپي مجموعو، په ځانګړي ډول ((ډالۍ او سپېره ډاګونه او غوړېدلي بزغلي)) څخه څه ناڅه پښېمان و او هغه يې ((شعرونه)) نه ګڼل. د ده شاعرۍ د پرمختګ بهير دومره ګړندی و، چې د خپلې دمخنۍ شاعرۍ زياتو شعرونو ته به يې خندل، سره له دې چې دده په شاعرۍ کې د شعر اصلي تومنه او جوهر له پيله ښکاره کېده، خو وروسته وروسته يې د خوږو کلمو يو زرين شال ور په سر کړ. کله چې د ۱۳۷۱ل کال د غويي مياشتې پر ۸مه نېټه په کابل کې د اسلامي انقلاب (!) په نوم يو ستر ستمي ناورين او غميزه پر افغانانو ور وتپل شول او د هېواد ټول نظام ګډ وډ شو، د ننګيال ژوند او ان دده فرهنګي کارونه هم له سختو ستونزو سره مخامخ شول. د سرو ګوليو په باران کې يې ايله دومره وکړای شول، چې خپله کورنۍ تر لغمانه پورې ورسوي، د کور شته يې ټول تيت و پرک شول او څو ځله په يوه ښار کې له يوه ځايه بل ځای ته مهاجر شو. د کور د کاليو په کيسه کې خو نه و، خو د کتابتون د چور او تالان له غمه يې له سترګو لمبې پورته کېدلې او همدا يې ويل: ((ياره پيرجانه افسوس چې دا کتابونه يې راڅخه نه وای وړي)). د کتابونو غم لا نه و سوړ شوی، چې د يوې درنې ګولۍ ګوزار هم ورته ور ورسېد؛ د توپ يوه ګولۍ يې څنګ ته ولګېده او څو ټوټو يې د بدن ځينې برخې غلبېل کړې. له ناروغۍ لا پوره ښه شوی نه و،

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې ببرته يې د ليکوالو په ټولنه کې خپلې دندې ته ځان ورساوه. شپه او ورځ به همالته په ټولنه کې و. د ليکوالو انجمن يې هم کور و او هم د دندې ځای. څو مياشتې لا وتې نه وې، چې کوم چا ورته کوم پنجشېرې ولمساوه. تياره ماښام و، ډېوه يې لا لګولې نه وه، چې د وره له ټک ټک پرته دا شخص له خپلو نورو ملګرو سره يو ځای په کوټه ور ننوت. خدای(ج) خبر هغه په کوم فکر کې ډوب و، چې يو ناځاپه يې پر دوی سترګې ولګېدې. ده لا هغو ته د ناستې او ست هيله لرله، چې يو ګوزار دده ترمخه داسې راورسېد، چې دده يو غوږ يې هم د څه وخت لپاره بې حسه کړ او دا يې ورته وويل چې: ((ما چرم کن استم، سبا تا يی وقت اين اتاقه ايله می کنی، ديگر ده اينجا نبينم ات، ای اتاق را ما برای چرم کنی کار دارم)). څو ورځې د هغه په سترګو کې له اوښکو او په څېره کې يې له يوې سترې نهيلۍ پرته بل څه نه ليدل کېدل او داسې يو حالت ته په هيله و، چې بيا په دې هېواد کې د يو ملي فکر د حکومت وزرې خپرې شي او د يو سوله ييز ژوند وړانګې هره خوا رڼا کړي. کال دوه لا وتي نه وو، چې د طالبانو اسلامي غورځنګ پر کابل سپين بيرغونه ورپول. سهار د وخته، چې لا ډېر خلک د کابل پر فتحې خبر نه وو، زموږ د کور ور يې ټک ټک کړ او په ببړني ډول يې وويل: ((پيرجانه راوځه، طالبانو کابل نيولی او سقاوي ختمه شوه)). هغه د يو سپين سباوون په هيله و، خو شاعر لکه چې ازلي بدمرغه وي. ننګيال بيا خپلې دندې ته لاړ، خو دا ځل دا دنده بل ډول وه؛

(c) ketabton.com: The Digital Library

نوي نظام د ليکوالو د ټولنې پخواني تشکيل ته بدلون ورکړ، خو ننګيال بيا هم په همدې تشکيل کې پاتې شو. دا تشکيل د دولت لوړ مقام ته د منظورۍ لپاره ولېږل شو. تر هغه وخته چې د ننګيال د مقررۍ امر راته، په دې کې يو ولس مياشتې تېرې شوې، خو په دې يو ولسو مياشتو کې ننګيال هره ورځ د پخوا په څېر خپله دنده پرمخ وړله، يو ځل بيا يې شپې په همغه ټولنه کې شوې، چې ده ته ترې د وتلو امر شوی و. ننګيال دنده سرته رسوله، خو بې معاشه او بې امتيازه. ګڼ شمېر ځوان ليکوال او شاعران به ترې راتاو وو، خو يو وخت يې اقتصادي حالت دومره ويجاړ شو، چې د چا خبره د پولۍ ټک ته کېناست. ځو ځله يې دا خبره زما تر غوږ تېره کړه: ((ياره پيرجانه د ماشومانو غمه مې که نه وای ما په نهره هم شپې سبا کولې، خو له کابله نه وتلم، کابل خو زما د دردونو، غمونو، برياوو او ماتو کور دی، زه دا کله يوازې پرېږدم. خو افسوس چې د ماشومانو غم دی)).
بيا به يې يو سوړ اسويلی وکېښ او يوه ترخه موسکا به يې پر شونډو تېره کړه. نور يې د دندې د ساتلو لپاره پيسې او مالي لګښت نه درلود، چې دی پرې خپله دنده وساتي. لغمان ته راغی او بيا يې د پېښور مخه ونيوله. په پېښور کې هم تر ډېرو انتظارونو او کړاوونو وروسته ورته د بي بي سي د روزنيزې ډرامې د ليکوال په توګه دنده وسپارل شوه. د کلداري معاش مزه يې لا څکلې نه وه، چې د مرګ پرښتو يې روح پر خپلو وزرونو د ابديت پر لوري يووړ او بيا د بي بي سي راډيو له لارې

(c) ketabton.com: The Digital Library

داسې يو خبر خپور شو: ((په خواشينۍ سره مو خبر ترلاسه کړی، چې د هېواد نامتو شاعر اسحق ننګيال نن په پېښور کې د ۴۲ کلونو په عمر د زړه د درېدو له کبله په حق ورسېد)). ددې خبر په اورېدو سره د هېواد ټولو فرهنګيانو که په داخل کې وو او که په بهر کې داسې يو دردونکی ټکان وخوړ، چې د ټولو زړونو ته يې د غم لمبې ورسولې. دا د ننګيال د سرګردانه ژوند په باب څو يادونې وې چې دلته يې لنډيز راوړل شو. سره له دې چې ننګيال د ژوند په اوږدو کې له ډول ډول کړاوونو سره مخامخ شوی، خو د تېرو شپږو کلونو کړاوونو هغه دومره ځورولی او ټکلی دی چې نور پر هېڅ وخت هغه دومره روحي، رواني، سياسي، اقتصادي او نور فشارونه نه دي زغملي. د يو ليکوال په اند: ((غوره ادبيات د اختناق په حالت کې رامنځته کېږي)) او شاعر يا ليکوال د اختناق په مقابل کې له ادبياتو څخه د يو روحي او رواني غبرګون په توګه کار اخلي.

هر څومره چې دا فشار او اختناق پياوړی وي، عکس العمل يې هم هماغسې وي. د ننګيال د تېرو شپږو کلونو شاعري د همدغو ډول ډول ظلمونو او اختناق زېږنده ده، نو ځکه پکې سوز او درد ډېر پخوانيو شعرونو څه زيات دی.

د غم او درد په دې تېرو څو کلونو کې د ننګيال د شعر ښاپېرۍ لا پسې سينګار شوې ده. دده د فکري تګلوري ليکې او ستنې محکمې شوي او شاعر د شعر د پوخوالي، فکري ثبات او د بشپړو انساني ارزښتونو په پېژندنه او ځلونه کې

(c) ketabton.com: The Digital Library

بریالی شوی دی. په حقیقت کې د ننګیال د وروستیو کلونو شعرونه د هغه د ښکلې او اوچتې شاعرۍ رنګین او مانیز ګلابونه دي. (ښکاري ته) دده یو ښکلی عاطفي او انساني شعر دی چې ده د ۱۳۶۵ال کال د غبرګولي د میاشتې پر لومړۍ نېټه لیکلی دی. دې شعر نه یوازې په هېوادنۍ کچه زیات منښت پیداکړ او ډېر اغېز یې وشینده، بلکې د شمالي کوریا په هېواد کې د ځوانانو د یو نړیوال فیستوال په ترخ کې، چې د افغاني سندرغاړو له خوا د موسیقۍ په څپو کې په سندریزه بڼه ولوستل شو، نو د ټولو اورېدونکو او مینوالو د منښت وړ وګرځېد او دې شعر هلته لومړی مقام وګټه، خو د ننګیال د شعري بهیر د پرمختګ په وجه، د مړینې پر نږدې وختونو کې هغه دا شعر ((پوره شعر)) نه ګاڼه او ویل یې چې د ((شعاریت)) نښې په کې لیدل کېږي. ننګیال د تېرو اوو اتو کلونو په موده کې ښه ډېر شعرونه ولیکل، خو د ځانګړو مجموعو او یا مجموعې د چاپ امکانات ورته برابر نه شول. له دې کبله د هغه د وروستیو کلونو شاعرۍ د شعر د زیاتو مینوالو او لوستونکو له لیده لرې پاتې شوه. ځکه نو کله چې به کوم لیکوال او یا کره کتونکي دده د شاعرۍ په باب ناسم نظر ورکاوه، نو دی به ډېر په قهرېده او ویل به یې: ((دی نو زما له اوسنۍ شاعرۍ څخه څه خبر دی هغه خو ټوله له ما سره په کتابچو کې پرته ده...)).

د ده یوه ستره هیله همدا وه، چې د خپلو شعرونو ټولې مجموعې چاپ او په خپلو سترګو ووینې. د ننګیال په ژوند خو

(c) ketabton.com: The Digital Library

د هغه هیله پوره نه شوه، خو دادی د هغه تر مړینې وروسته، په جرمني کې د افغان فرهنګیانو او فرهنګپالو په مالي مرسته د هغه دا ارمان پوره شو. ما چې کله د هغه د ناچاپه شعري مجموعو د چاپ پر کار پیل وکړ، نو ننګیال مې یوه شپه په خوب کې ولید، خوله یې له خندا شنه وه او همداسې په خوشالۍ یې راته وویل: ((پیرجانه! زما مجموعې چاپېږي؟ بېشکه والله..)) ما ورته ویل هو ستا ټول شعرونه چاپېږي. په هغه شپه له خوبه راویښ شوم، تر سهاره خوب رانغی، لاټین مې ولګاوه او د ننګیال په چورت کې لاړم- یو ځل مې د هغه ټولې خاطرې تر نظر تېرې شوې.

کله چې مې د هغه د شعرونو توري لوستل، نو په هر توري، هر شعر او د شعر په هره پاڼه کې راته د ننګیال تصویر تر سترګو سترګو کېده. زه ددې شعرونو تر پایه په دې پوه نه شوم، چې زه په کوم حالت کې یم، لکه یو څوک چې په خلا کې روان وي.

د ننګیال د وروستیو کلونو، فکري او عاطفي شخصیت کټ مټ د هغه د اوسنیو شعرونو له مانیزې او عاطفي خوا سره منطبق و. هره پاڼه کې ننګیال و، په هر توري کې ننګیال و، دا هغه ننګیال نه و، چې د خپلې شاعرۍ په پیل کې او یا تر هغه وروسته د څو کلونو په شاعرۍ کې ځلېده. دلته یو بېل ننګیال و. هغه د خپلې مینې او عاطفي پر سپین آس سور او د ښاپېریو ښار ته روان و او لکه له هغه ځایه یې د خپل ستي او تپي ولس د درملونې لپاره د ښکلاوو ټکورونه راوړل. ما هره شېبه له

(c) ketabton.com: The Digital Library

ننګيال سره خبرې کولې او دومره خبرې، چې د هغه په ژوند به مې ورسره نه وي کړې او کېدی شي لوستونکي هم زما پر برخليک اخته شي.

خو د دې سوچونو او فکرونو په منځ کې خوشاله په دې وم، چې د هغه د ټولو ناچاپه شعرونو غټ جونګ چاپېږي. کله چې دا مجموعه چاپ شوه، نو زه به يې د الينګار د ښکلي شاعرانه درې د بسرام په کلي کې د ننګيال پر قبر کېدم او مبارکي به ورته ورکړم. د هغه روح به څومره خوشاله شي او هغه ارمان چې دده پر ژوند پوره نه شو، وروسته تر مرګه به پوره شي. په همدې هيله مې د هغه شعري مجموعې چې په کور کې يې وې ترلاسه کړې. هغه يوه شعري مجموعه چې کاپي يې ده سره په کور کې وه انځور صېب ته هم لېږلې وه، هغه هم ترلاسه شوه. دا شعرونه چې ما وکتل زما په نظر کم ښکاره شول، ځکه ننګيال چې به کوم شعر وليکه، نو د نورو شاعرانو په شان به يې خپلو ملګرو ته ضرور اوراوه.

حفيظ الله ګردش، صديق الله بدر، نورمحمد لاهو او عبدالغفور لېوال ته مو د ننګيال صېب د هغو شعرونو په باب چې په دې مجموعو کې نه وو او په ځينو اخبارونو کې په متفرقه ډول چاپ شوي وو، وويل مور ټولو په اخبارونو او نورو خپرونو کې د ننګيال صېب هغه شعرونه پيدا کړل، چې په تيت و پرک ډول چاپ شوي وو او په دې مجموعو کې نه وو راغلي، بيا هم ما ته د خپل اټکل له مخې دا شعرونه پوره نه برېښېدل. د

(c) ketabton.com: The Digital Library

کتاب د تورو لوستل بشپړېدو ته نږدې شوي وو، چې یو ځل بیا په لغمان کې د ننګیال صیب کور ته لاړم. د هغه مشر زوی (ارش) ته مې د ننګیال صیب د یو داسې عکس یادونه وکړه، چې تراوسه په خپرونو کې چاپ شوی نه وي او هم مې ورته وویل چې د ننګیال صیب کتابونه او پاڼې یو ځل بیا وګوري، ګوندې څه شعرونه یې ترلاسه شي. هغه ماته وویل: ((مور څو ځله د خپل پلار کتابونه او یادښتونه واړول راواړول، څه چې وو هغه مو تاسو ته درکړل، خو مور به یو ځل بیا هم ټول کور وګورو)). په پېښور کې د مجموعې کار د بشپړېدو په وروستیو شېبو کې و، چې د ننګیال صیب زوی (ارش) په ډېرې بېړې له لغمان نه ځان راورساوه او د ننګیال د شعرونو یوه بله کتابچه یې هم راوړه. ما چې د ننګیال صیب دا شعرونه وکتل، دومره خوشاله شوم، چې د ټولو ستړیاوو بار مې یو ځل له اوږو لرې شو. بیا مې دا ټولې کتابچې له اخبارونو او خپرونو او په متفرقه ډول راټول شویو شعرونو سره پرتله کړې، تکراري شعرونه مې ترې لرې کړل، دغه راز مې دده له دوو چاپ شویو شعري مجموعو (هغه شېبې هغه کلونه او ځاځکي ځاځکي) څخه یو شمېر شعرونه ورسره یو ځای کړل. اوس تر زیاته بریده پر دې باوري یم، چې د ننګیال نور شعرونه به نه وي پاتې. دده له خپل ناوړلي (نامنظم) ژوند دود سره سره د خپلو شعرونو د ثبت انتظام ته ډېره پاملرنه کړې وه. له دې څخه دا څرګندېږي، چې ننګیال تر خپل ځاني ژونده هم، له شعر سره ډېره مینه درلوده،

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځکه چې هغه د خپل ژوند د ښېرازۍ مېړنی نه و، خو د ښکلې شعري شتمنۍ څښتن و. ده انځور صېب ته د يو ليک په ترڅ کې ليکلي وو: ((ځو شعرونه مې له ((سپنتا)) سپين ږيري سره پاتې شول او له ما سره يې اوس کوم نقل نه شته، هغه غوښتل څه پرې وليکي، خو حالاتو وخت ورنه کړ، که چېرې مې بيا و موندل نو در وبه يې لېږم)). له ((سپين ږيري)) څخه يې مقصد (ښاغلی سليمان لايق) دی چې ننګيال ورسره د شاعرۍ ښه ملګرتيا لرله. دا چې دا شعرونه به پياوړي شاعر سليمان لايق سره وي او که نه؟ زه خبر نه يم. د ننګيال صېب د شعرونو د کتابچو او د شعرونو د نېټه ليک له تسلسل نه داسې ښکاري چې د ننګيال صېب نور شعرونه به نه وي پاتې. دا ليک هغه انځور صېب ته له کابل نه د ۱۳۷۱ل کال د زمري پر ۱۲ نېټه ليکلی و. تر هغه وروسته د ځو کلونو په ترڅ کې هغه خپل شعرونه له سره په نويو کتابچو کې ليکلي وو او د هغو شعرونو بل نقل هم ورسره موجود و، چې انځور صېب ته يې لېږلي وو، نو کله چې انځور صېب ته د لېږلو شعرونو نقل وروسته ترتيب شوی، نو دغه راز به ښاغلي سليمان لايق ته ورکړل شوي شعرونه هم بيا له سره په کتابچو کې ليکل شوي وي. بيا هم که ښاغلي لايق سره دا شعرونه موجود وي او هغه د دې مجموعې له شعرونو سره پرتله کړي او کوم چې په دې مجموعه کې راغلي نه وي، تر چاپ وروسته د هغو د خوندي کولو هڅه وشي، نو دا به پښتو ادب ته يو ډېر ګټور کار وي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ننګيال دا مجموعه (سيندونه هم مري) د هغه د (ښېرې په مالت کې، نه جام نه څادر، دا جل دا برسات، سيندونه هم مري، ځينې متفرقه شعرونو او د چاپ شويو دوو مجموعو هغه شېبې هغه کلونه او څاڅکي څاڅکي) له څو شعرونو څخه جوړه ده. ددې مجموعې چاپ د پښتو شعر په ځانګړي ډول ازاد شعر په برخه کې يوه ډېره په زړه پورې، درنه او ارزښتمنه ډالۍ ده. خو له دې درنې ډالۍ سره سره به مو دا ارمان تل په زړه کې پاتې وي چې: ((کاشکې ننګيال ژوندی وای چې دا سې نورې ښکلې او ارزښتمنې ډالۍ يې خپلې ژبې ته وړاندې کړې وای)). ننګيال ته دعاګانې.

په مينه او درناوي
محمد اسمعيل يون
۱۳۷۷ل کال- ليندۍ
پېښور- پښتونخوا

(c) ketabton.com: The Digital Library

سریزه:

اسحق ننګیال

د پښتو د نوي شعري بهير په يون کې

د پښتو د معاصرې او نوې شاعرۍ په يون کې ، اسحق ننګيال کله څوک هېرولی شي ! ننګيال د پښتو د نوي شعري بهير د ښايست يوه نښه وه، ننګيال زمونږ د شعر د نوي کتاب يوه زرينه پاڼه وه، ننګيال هغه فقير ، هغه ملنګ شاعر و ، چې په همدغه لنډ او غم ځپلي عمر کې يې هم مونږ ته د هنرونو د ښايستونو دومره شته راپرېښودل، چې زمونږ نوی ادبي بهير پرې وياړ کولای شي، خو که هغه مرګي داسې بې وخته، يو ناڅاپي او په ډېره بېړه له مونږ نه وا ای اخيستی، په دې کې هېڅ شک نه شته، چې زمونږ د ولس ادبي هنري پانګه به يې نوره هم درنه کړې او ښکلې کړې وای.

ننګيال د پښتو په اوسني شعري يون کې په عمومي توګه، د يولاس دګوتو د شمېر له نوميالیو او وتليو شاعرانو څخه ګڼلی شو او که دافغانستان د پښتو د نوي نسل د شعرپه حدودو کې، يوازې دوه کسه هم تر نورو زيات ځلېدونکي، پياوړي او دپاملرنې وړ وي، يو يې اسحق ننګيال دی؛ دا يو

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستر ویاړ دی، یو لوی ارزښت دی، یو خورا مهم هنري ادبي دریځ دی.
د ننګیال شعر، په افغانستان کې په ډېرو کړکېچنو، کړلېچنو او غمجنو شېبو کې اوج او شهرت ته ورسېد. سره له دې، چې هغه د لمریزو پنځوسمو کلونو له پیلامې څخه شاعري راپیل کړې ده، خو د اوج کلونه یې د ثور له غمیزې او بیا د روسي سرو یرغلګرو، تر یرغل وروسته، را رسېږي. دا هغه کلونه دي، چې په شروع کې یې د افغانستان په شاعرۍ کې د هنري-ادبي ارزښتونو پرځای، د نظمونو او شعارونو بازار ښه ګرم دی او د غو وچو شعارونو او نظمونو پر وړاندې د هنرې-شعري ارزښتونو لپاره هلې ځلې، نه یوازې دا چې یوه لوړه هنري ادبي هڅه وه؛ بلکې د هغه وخت د حالاتو په رڼا کې په یو ډول سیاسي مبارزه هم بدله شوې وه. د سرو نظمونو او سرو شعارونو پلویان د ګوندي او دولتي واکمنۍ د فرمانونو او دستورونو ناظمان وو او یوازې پر همدغه اړخ یې ټینګار کاوه، خو د دوی پر وړاندې د هنري-ادبي ارزښتونو لپاره هلې ځلې نه یوازې دا چې د یو هنري تقدس لپاره ټینګار و، د ګوندي- دولتي دستورونو او فرمانونو پروړاندې یې، د یو ټولنیز- سیاسي (ملي) ملي تقدس په توګه هم ارزښت لاره، ننګیال، سره له دې چې د شعري ژوند په څولومړیو کلونو کې یې د شعارونو او نظمونو ځینې بېلګې هم وړاندې کړې دي، خو له شعارونو او نظمونو څخه د شعري-هنري ښکلاوو پر

(c) ketabton.com: The Digital Library

لوري د هغه د وربښمينې لارې سفر وروسته، که هغه د مينې شعر ليکلی، که يې کومه عاطفي شېبه انځور کړې او که يې کوم بشپړ سياسي شعر ليکلی دي، تر ډېره زياته حده يې له هنري-ادبي ځانګړنو او ارزښتونو سره نغاړلي دي.
اسحق ننګيال په وروستيو شلو کلونو کې، د افغانستان د شعري بهير له څو فوق العاده او استثنايي شخصيتونو څخه دی. که د وروستيو شلو خونړيو کلونو، غمجنو بهيرونو، مونږ ته کومه ښه ډالۍ هم راکړې وي، ښايي يوه يې د ننګيال په څېر ديو شاعر ظهور وي، چې هغه يې هم يوازې يوه ورځ ورسته بېرته له موږه واخيست. داسې چې که د دغې خونړۍ غميزې پيلامه د **۱۳۵۷**ل کال د غويي له اوومې پيل شي، نو ننګيال د **۱۳۷۷**ل کال د غويي پر اتمه ځوانيمرګ کېږي.
دلته به زه، پر هغو ټکو، هغو ارزښتونو څو خبرې وکړم، چې اسحق ننګيال يې، زموږ په اوسني شعري بهير کې، تر نورو ډېرو، زيات ځلولی او د پاملرنې وړ کړی دی.
لومړي: د افغانستان د وروستنۍ شل کلنې غميزې انځورګري، ننګيال تر بل هرچا څخه په ښه ژوره، هر اړخيزه او شاعرانه توګه کړې ده. هغه غميزه چې د ثور له اوومې پيل کېږي، د جدي پر شپږمه اوج ته رسي او څو ارلس کاله وروسته د ثور پر اتمه يو بل نوی غمجن پړاو ته ور داخلېږي او د ننګيال تر مرګه هم لا دغه غميزه پای ته نه رسېږي، ننګيال

(c) ketabton.com: The Digital Library

د دغې غمیزې په زړه کې پروت دی. همدغه غمیزه د ننګیال زړه خوري او ځاځکي ځاځکي یې د ویرژړلیو شعرونو په توګه څڅوي، ننګیال د همدغې شلکلنې غمیزې ډېر پیاوړی انځورګر شاعر دی. هغه د غم د دغو کلونو ډېره زیاته برخه د افغانستان په زړه، کابل کې، تېروي او د ټولو غمجنو شېبو شاهد پاتې کېږي. دغه شېبې که غمګینې او له ویر او وینو ډکې دي، خو شاعرانه کېږي. ننګیال د همدا سې یو غمګین برخلیک شاعر دی او ځکه خو هغه د افغانستان د شلکلنې غمیزې د ویناوال په توګه راڅرګندېږي.

دماښام ډمې مې بولي په ژوندون د مرګ بدلې
ای د ویر پېغلې نغمه شه چې د شپو د جبل بندي یم
راته وژني خوب په ګوتو د شوګیر پیغمبر راغی
مه ځه راستنه شه چې د شپو د جبل بندي یم
غواړي ځان ته مې سجده کړي، زه په ټیټ سربلد نه یم
دغیرت ناوې شمله شه چې د شپو دجبل بندي یم...(۱)

او یا دا چې:

زما د کور هغه وړه هغه بېباکه فضا
زما د کور هغه زاړه هغه ختین بامونه
چې ډو ببدل به د ما شومو خندا ګانو سین کې
زما د کور وړه باغچه کې د سپرلي ښاپېرۍ
د سرو ګلانو د شو پاټو جنتي تخت نه یې
چې شنو موسکاوو کې ډک جام د بدمستۍ راکاوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما د کلي هغه لويې، ها پراخې کوڅې
زما د کلي هغه شنه، هغه سمسور باغونه
زموږ د نجونو حرم
زموږ د سپين ږيرو دېرې
زموږ د سترو کروندګرو د غرمو خپرې
د مرګ په ولو زانګې
اسمان د لويو خړو وربځو او باروتو لوګی
ځمکه دوينو او دمړو له کوپړيو ډکه
انسان د وير او د دردونو او مرګونو کوربه
کور مې د مړاوو بېګناهو اميدو هديره
دنيا مو ټوله نړوونکو توپانو نيولې
نو عقله !
نو عقله ای د توپانو دغلو په لاس تښتول شوې بېړۍ
وايه چې چېرته لاړ شم؟
او پردې ځان څه وکړم؟(۲)

او:

ته راته ګورې چې محل مې له کارغانو ډک شو
اوپه ويالو کې د هيليو بچي وسوزېدل !
او زموږ د کلي ميندې
دميلاد شپوکې ((بې لاسو اوپښو بچيان زېږوي))
ته راته ګورې؟
ته راته ګورې چې مې ټول کلی چاړه چاړه دی؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

خلک په نوکو او برچو د یو بل سترګې باسي
او د مالت نجونې
په خپلو تورو تورو څڼو کې ځوزان ټک وهي
آه،
آه نازولې سپوږمۍ !
آه درنا موري !(۳)

ننګیال، په کابل کې د تنظیمي حکومت د ټوپکوالو د ځلورنیمو کلونو د وحشت تر ټولو اوځار شاهد شاعر هم دی. د ننګیال د ناچاپي شاعرۍ زیاتره برخه د دغو وحشتونو شاعرانه انځورګرۍ ته ځانګړې شوې ده.

هغه د بدمرغیو په دغو بهیرونو کې د کابل ((مینې)) ته هم وایي، چې نور د رځینې شرمېږم. د ((انسان)) په نوم له دغو ((انساني)) اعمالو شرمېږي او د ((افغان)) په نوم له دغو ((افغاني ضد)) اعمالو:

مینې له شرمه در کتلای نه شم
نور مو د کلي د ګلونو په کاله کې
پېغلتوب د ګل غوټیو چېرته هم نشته
او ابراهیم د خپلې ښکلې نازولې د جمال او د عفت
د لوټ کوڅو کې د غارت کیسې ته خوب وړی دی
نور مو د باغ نجونو ته ((هسکې)) او ((کږې)) شملې د ښمنې ښکاري
مینې له شرمه در کتلای نه شم (۴)

(c) ketabton.com: The Digital Library

او لکه چې هغه د ((کلي)) په نوم شعر په يوه برخه کې وايي:

نه پوهېږم، نه پوهېږم
ای د کلي مازيګره!
ها زموږ د کلي چم کې
هغه سپينه کېږدۍ څه شوه
هغه شنې څپرې څه شوې
ها لوګړې جېنۍ چېرې؟

❋❋❋

تاته يا د شي مازيګره!
هغه شنې د ېرې د کلي
په کې هسک د شملو غرونه
په کې وربځې د چلمو

❋❋❋

نه نه وران دی
کلی وران دی
يوه ځاله په کې نه شته
ها د ښکلو توتکيو
يو نغری هم اباد نه دی
د ابيو د لاس ننبه

❋❋❋

لښتي وچ شول
ويالې ورانې
سين د تورو کاڼو غرشو

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوس حيران يم چې د کلي
دا هيلې به چېرته لا مبي.(۵)

ننګيال په خپلو دغه ډول شعرونو کې د جنګ هغه ربښتينې وحشي څېره ډېره ښه تصوير کړې ده، چې زموږ وطن خوري، زموږ ولس وژني او زموږ د هېواد ټولو ارزښتونو ته ګواښونه کوي. ننګيال د دغو غميزو په انځورګرۍ کې شاعرانه او هنري ارزښتونو ته بشپړه پاملرنه کړې ده او هېڅکله يې د ښکاره، بربنډ او څرګندو شعاروي خبرو په څېر دغه مسايل نه دي راوړي، بلکې له شاعرانه ښکلاوو سره يې يو ځای کړي دي او همدا د ننګيال د دغه ډول شعرونو دارزښت بنسټيز ټکی دی، همدغه خبره ده، چې شعر له عادي او خبري مسايلو راجلا کوي.

دويم: د ننګيال د شاعرۍ يوه بله د ارزښت وړ ځانګړنه داده، چې د هغه شعرونه له عاطفي شېبو ډک دي. د هغه شعرونه لکه د عاطفې سيند، لکه د عاطفې سمندر، داسې دی. د هغه په زياترو شعرونو کې د يو خواخوږي، د يو زړه سواند ((انسان)) عاطفه په خپل اوج کې ځان راڅرګندوي. ډېرو شاعرانو او شعرپوهانو په شعر کې د ژورې عاطفې پرشته والي ټينګار کړی دی. عاطفه او په عمومي توګه احساسات د شاعرۍ له اساسي برخو څخه ګڼل کېږي او په دې کې د پاملرنې وړ خبره داده، چې څنګه دغه عواطف په شعر کې د انتقال ځواک

(c) ketabton.com: The Digital Library

پیدا کړي؟ د ننګیال په شاعرۍ کې د غه څواک وینو. د ((دا کلی مه ورانوئ)) د شعر یوې کوچنۍ برخې ته پاملرنه کوو:

دا کلی مه ورانوئ!
ګورئ هلته چې لکه زرکې زمو ږ د کلي نجونې
ګورئ چې هلته د بامو پر سر نورسې پېغلې
کتار، کتار
دلمر تر وړانګو خپل پیکي جوړوي
او په مینو ژبو
د پېغلتوب غوږ کې د ځوان هوس سندرې بولي
دا کلی مه ورانوئ... (۶)

ننګیال د د غه ډول عواطفو په باب، له ((ډیوې)) سره په یوه مرکه کې ویلي وو: ((هغه چې ډېر عاطفي نه وي، زما په اند نه شي کېدلی، چې ډېر ښه شاعر شي. د خپل ژوند کیسه درته کوم: د اوړي یوه توده ورځ وه، په دېره کې ناست وم. یوازې او تنها له خپلو سوچونو سره لوبېدم، چې یو ماشوم چې په یوه لاس کې یې مړ ژواندی چرګ او په بل لاس کې یې تېره چاړه وه، راته راغی چې چرګ یې حلال کړم. نه مې غوښتل چې خپل لاسونه په وینو سره کړم، خو چرګ ناروغه و، مړه کېده او هلک زارې راته کولې، چرګ مې حلال کړ، خو اوس چې له هغې ورځې نه درې کاله تېر دي، هغه چرګ مې خوب ته راځي، وسله وال وي، په ټوپک مې ولي، چاړه ورسره وي، حلالوي مې، په اوونۍ کې یو ځل دا سې خوب حتماً وینم...))(۷)

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ننګیال د عاطفې شاعرۍ یوه ډېره مشهوره بېلګه ((ښکاري ته)) د هغه شعر دي:

... ای ښکاري اشنا درته سلام کوم
پربېږده چې دا سپینې مرغۍ والوزي
لاړې شي جوړې جوړې ګلونه شي
ښکلي شي، ښایسته شي امېلونه شي
واخلي په وزرو کې تنکي بچي
وموښي سینو کې ګلابي بچي
سپینې سرې منښو کې زرکني بچي
پام کوه
پام کوه ماشې ته ګوتې مه وروړه (۸)

د اسحق ننګیال په شعر کې دغه ډول عواطف، د هغو احساساتو په بڼه نه دي، چې ((شېبه یي)) او ((موقتي)) ارزښت ولري، د ننګیال عواطف د یو شاعرانه زړه د ډېرې ژورې (انساني) مینې څرګندوی دي. لکه چې په همدغو عواطفو کې د شاعر زړه هم ځاځکي ځاځکي راڅڅېده او ځکه خو یې داسې ژر هغه شاعر زړه وډرېد.

د رېیم: کوم بل ټکی چې د ننګیال په شاعرۍ کې د پام وړ دی، هغه د اوچت شاعرانه تخیل لرل، د نویو مفاهیمو او شاعرانه ترکیبونو جوړول او د ښکلیو شاعرانه تصویرونو نوښت دی. هغه په شعر کې له دغو نویو شاعرانه ترکیبونو، ژبې ته یوه نوې ښکلا وربښې او د نویو تصویرونو له لارې زموږ د

(c) ketabton.com: The Digital Library

معاصرې شاعرۍ تابلوګانې رنګينوي او د پاملرنې وړ يې ګرځوي. کله کله خو يې په شاعرۍ کې د اسطورو راوړنه او پر ځای کارونه هم دهېرولو نه ده او دغه راز يې شاعرانه او هنري سمبولونو ته غور په کار دی.

دغه راز مو ږ وينو، چې د اسحق ننګيال د شاعرۍ دغه ګڼې ښکلاوې او دغه د نوي شاعرۍ بنسټيز ارزښتونه هم د هغه په غزليزه شاعرۍ کې ځان راڅرګندوي او هم په ازاده شاعرۍ کې. لومړی يې د ښکلي او روان بيان، خو او چت تخيل ننداره، په دغو غزليزو بېلګو کې ګورو:

ويلي ويلي په درګاه کې د صنم مرم
پر سرو شونډو د ګلاب لکه شبنم مرم
د سلګو مزل مې خدايه چې لنډ نه کړې
سترې سترې يې په هر ګام او قدم مرم
پاڼه نه يم چې په تش لوګي لمبه شم
لکه شمع تر سبا قلم قلم مرم
وچو شونډو ته مې ست د خمار څه کړې
ساقي! دلته چې په څنګ کې د حرم مرم
د ځوانۍ شپې مې جنت ته نيسه مه ږدئ
زه سرکښه په لمبو د جهنم مرم (۹)

او:

(c) ketabton.com: The Digital Library

رونړ مــې مســتقبل شــو خــو تيــارو ونيــو
رب د پســـــرليو مــــې اغــــزو ونيـــــو
مــاوى چــې مړونــد بــه يــې زر پوشــه شــي
مــات پــه کــې بنګــړي شــول هتکــړو ونيــو
چېرتـــه يوســـم جـــام د شـــرابي عقـــل
ځـــاى د مېکـــدو چـــې مـــې کعبـــو ونيـــو
نـــور مـــې نـــو اشـــنا پـــه پلـــو مـــه راځـــه
دلتـــه هـــر قـــدم قصـــابخانو ونيـــو.. (۱۰)

او:

بيــا رانغلــې لېمــو تــه پــه پســتو پســتو وزرونــو
زمــا د خــوب کــوترې ســتا د ســترګو لــه بــامونو
څلــو وهلــي ګــوره څــه خــواره واره پــرې ګرځــي
د شــونډو بوراګــان مــې ســتا د شــونډو پرګلونــو
په خپل شرنګ به ويده شمه په خپل شرنګ به روايښ شم
بنګړي مې کړه د لېچو، ګرځوه مې پـه لاسونو

زما مينه يو سيند دى او ستا زړه ورکوټى کلى
دا ســيند چېرتــه جانــان اوکېــږدى د حبــابونو
لا ښکاري چې موده د لېونتوب مې پوره نه ده
يو څوک راته ناري وهي د غرونو لـه سرونو (۱۱)

همدارنګـه د ننګيـال پـه ازادې شـاعرى کـې د نويـو شـاعرانه مفـاهيمو او ترکيبونـو او دغـه راز د شـاعرانه سمبولونو سيند

(c) ketabton.com: The Digital Library

بهانــد دی. د ننګيــال شــاعري، د پښــتو د ازادې شــاعرۍ پــه عمومي مطالعه کې هم د پوره پاملرنې وړ ده. په پښتو ازاده شاعرۍ کې د ننګيال هستونې ښکلې او پياوړې دي.

دا د سپرلي د شينکي باد وزرونه چا تړلي؟
چې د تيارو په جهنم کې د اغزيو لښکر
د بلاربو بوټو له شيدو نه ډک تيونه شکوي
او د نرګسو دا موسکۍ رنګينې سترګۍ
د لاس په نوکو باسي...(۱۲)

او د يو بل ازاد شعر د بېلګې يوې برخې ته يې هم پاملرنه کوو:

((... بېګاه شپونکی باد ستا د څېو له غرو راغی
په پګړۍ کې يو ټکی د يو ګل نه و
له نرۍ ملا نه يې د لمرهغه زرين ومستنی نه وراتاو
چايې په تشې او ريبنې ريبنې بخخۍ يو د سنورو نارنج نه و ايښی
نور مې په کلي کې باد نه چلېږي، باد هم مساپر شو ورنه
څومره تنها
څومره يوازې ده
زما د کلي ښکلې نازولې سپوږمۍ
بېګاه مې خوب ليدلی:
زموږ د کلي د چنارو تر شنو سيورو لاندې
پرهغو نويو پلنګي کټونو
يو څو کارغان ناست دي
ږلۍ د لښتو وروي پرې، ګډوي ځانته زموږ د کلي سپينې هېلۍ

(c) ketabton.com: The Digital Library

زموږ د کلي په دېره کې د چلمو د کړو وړو لوګيو پر ځای خورې ورې دي د ښايسته ښايسته هيليو تکې سرې د پېغلتوب وينې کلي کې يو سپوری د برېتوا و يو شرنګ د سپينو تورو نه شته رښتيا !
د کلي په دېره کې
د زلميو څېرو
د اتڼ هغه سکڼې ماښام در ياد شي که نه؟... (۱۳)

څلورم: د اسحق ننګيال په شاعرۍ کې ملنګي، شاعرانه لېونتوب، باغيتوب او ياغيتوب ګڼې ببلګې هم راترسترګو کېږي. دغه شاعرانه لېونتوب او ياغيتوب، د هغه شاعرۍ ته يو جلا رنګ ورکړی دی. د مستې او باغي شاعرۍ نمونې يې د لېونېو شاعرانه ولولو څرګندونه کوي:

-ملاخه مې د ورځې په دې ډکو کاسو ولې
د حورو لېونيه ماښامونه خومې خپل دي (۱۴)
دا زه د توبو نه يم که توبو کې اثر نه شته؛
توبې مې زړه کې سوځي که توبو ته مې زړه سوځي (۱۵)

ښکل کړلې ذاهدو د ساقي ګوتې
ماتې شوې توبې په هوا والوتې
دې بحرنو شي خو دې حيران کړمه
شبخه زنګېدې په هوا والوتې

(c) ketabton.com: The Digital Library

تـــا چې کـــړې ښـــکاره لـــه لـــو پټې ســـترګې
خلکـــو نـــه شـــملې پـــه هـــوا والـــوتې...(۱۲)

د شاعر دغه ډول شعرونه کله کله د پښتني عنعنوي، کلتوري، اخلاقي ارزښتونو په پام کې ساتلو سره ، تر هغو هم پښه اړوي او د نمونې پـه ډول، کلـه چې د ((ګنـاه)) پـه نـوم شعر داسې پيلوي:

ځو مره نېکمرغه يم ګناه کومه
تمامه ورځ ورېځې د باد له ژرندو باسم
او د لمر په تناره کې پسرلي ته ترې ډوډۍ پخوم
ځو مره نېکمرغه يم ګناه کومه...(۱۷)

نو شعر په داسې ډول پای ته رسوي، چې د کلتوري، عنعنوي او اخلاقي ټکو پـه پـام کې ساتلو سره يې يو لوی شاعرانه لېونتوب او ياغيتوب ګڼلی شو. د داسې څرګند او بربنډ بيان بېلګې به په پښتو شاعرۍ کې ډېرې لږې وي.

د ننګيال بې وخته مړينه، د پښتو پر نوي شعري بهير، د تندر له ګوزاره کمه نه وه او دغه ګوزار د پښتو يو ننګيال، يو بريال شاعر له دغه بهيره واخيست او دومره په بېړه لکه چې ترې پټ کړی يې وي. لکه تښتولی چې يې وي. ننګيال، يو ګل و، يو ملنګ و. دغه ګل لا بشپړ غوړېدلی هم نه و، چې پاڼې پاڼې شو، دغه ملنګ لا د خپل شعر کچکول د فطرت د ښکلا او

(c) ketabton.com: The Digital Library

رنگينو له ډاليو بشپړ نه و را ډک کړی، چې کچکول تری چا پټ کړ.
ننگيال به د خپلو شعرونو په کربښه کربښه کې ژوندی وي، خو کاشکې هغه د پښتو د شعر د لا ښکلې کېدونکې ناوې د سينگار لپاره لږ څه نور وخت هم لرلای.

دا مجموعه:

زموږ نوميالي شاعر اسحق ننگيال د روان کال ۱۳۷۷ل کال د غويي (ثور) پر اتمه (۱۹۹۸م د اپريل ۲۸مه) د افغانستان د معاصر تاريخ پر دغه توره ورځ له نړۍ سترگې پټې کړې. د هغه په مرگ د افغانستان ټولې ادبي او کلتوري کړۍ غمجنې شوې شوې. د هېواد په داخل او د نړۍ په گوټ گوټ کې افغانانو د هغه يادونه ولمانځل او د غونډو او محافلو په لړ کې يې د هغه پر مرگ خپله غمشريکي څرگنده کړه.
په همدغه لړ کې د ۱۳۷۷ل کال د غبرگولي پر نهمه د ۱۹۹۸م د مې پر ديرشمه د جرمني د کولن ښار کې ((د افغانستان د کلتوري ودې ټولنې)) له خوا د هغه په باب يوه درنه ياد غونډه جوړه شوې وه. ياد شوې غونډه کې د شاعر پر ژوند، شخصيت او اثارو گڼ شمېر مقالې ولوستل شوې او يو شمېر شاعرانو د هغه پر بې وخته مړينه د اوښکو څاڅکي توی کړل.
په همدغه غونډه کې د ((د افغانستان د کلتوري ودې ټولنې)) غړيو وپتېيله، چې د اروابناد ننگيال د ناچاپو شعرونو

(c) ketabton.com: The Digital Library

مجموعه د همدې ټولنې په لګښت چاپ شي او د همغه نېک کار لپاره پر هماغه ورځ يو شمېر دوستانو يوولس سوه مارکه سره راټول کړل.

څو کاله پخوا ګران ننګيال د خپلو ناچاپو شعرونو دوه کوچنۍ مجموعې زما په نوم له کابله پېښور ته رالېږلې وې او ورسره يې زما په نوم دغه ليک هم د خپلې مجموعې په پيل کې ليکلی و:

((ډېر ګران انځور صيب:

هيله ده، چې ژوند ډېر درته بد نه وي او لکه چې پر موږ چې يې وکړل، هاسې ميرڅي يې درسره نه وي کړې. زموږ خو ژوند څه ژوند نه دی او بايد همداسې هم وي، ځکه زما په اند ژوند پوچ دی-ژوند رنځ دی، ژوند قاتل دی او ژوند له ژونده د غچ اخيستنه ده. حتا ډېر ښه ژوند هم د شرابو پياله ده، چې د پېغمبرانو له ستوني نه تېرېږي. څښل، خوړل، کار کول او ويدېدل، دا دي هغه کلمې چې خدای (ج) د ژوند په نامه دژونديو په ځوليو کې اچولې دي او زما ژوند خو تاته تر هر چا ښه څرګند دی، ټول عمر مې له دوو نومونو سره ژوند وکړ:

ښيښه او شعر. سره مو وژړلې او پر ژوند مو ناړې تو کړې.

ښيښه يې رانه واخيسته او اوس زه او شعر دوه په دوه سره ژوند کوو. ډېر کله هغه له ما مرور وي او زه له هغه. ((دربېمګړی)) نه شته، چې سره مو پخلا کړي او که سره پخلا

(c) ketabton.com: The Digital Library

هم يو هغه تېره لېونۍ پخلاينه نه ده، ټوله ورځ راته د عقل او منطق ناندرۍ غړوي...

ښيښنه خو لاړه مګر شعر تر اوسه راسره شه. د وخت لوبي مې وېروي، چې له ده هم خلاص نه شم. پخوا به مو هره ورځ د مرګ ننداره کوله، اوس يې هره شېبه ننداري ته ناست يو، مرګ مو په وينو او رګونو کې ځاله کړې ده.

يوه شپه به سوچونو کې ډوب وم، چې يوه څه مې زړه ته راولوېدل، زړه مې راته وويل، چې دا خپل ځو خام او نيمګړي شعرګوټي تاسو ته امانت درولېږم، چې که څه وشول ضايع نه شي. ښيښنه خو تر ما د مخه مړه شوه، وېرېږم، چې شعر مې له ما وروسته هاسې نه شي او که هېڅ هم ونه شول، راته چاڼ خو به يې کړې ! څو شعرونه مې ((سپنتا)) سپين ږيري سره پاتې شول او له ما سره يې اوس کوم نقل نه شته، هغه غونښتل څه پرې وليکي خو حالاتو وخت ورنه کړ. که مې چېرې بيا موندل نو در وبه يې لېږم.

يوه ورځ به که خدای(ج) کول سره له نږدې وګورو.

ستاسو لېونی

۱۲/۵/۱۳۷۱

کابل))

ما هغه وخت غوښتل چې دا دواړه برخې په يوه مجموعه کې چاپ کړم، خو دا به د خدای تعالی(ج) رضا وه، چې د اوږدو

(c) ketabton.com: The Digital Library

لارو مسـاپر شـوم او اوس هغـه مجموعـه د ننګيـال تـر مړينـې وروسته خپرېږي.
مـا د خپـل اوږد سفر پـه پيلامـه کې هغـه مجموعـه خپـل ګـران ورور او تکړه شاعر او ليکوال لال پاچا ازمون ته د امانت پـه توګه وسپارله. له ښاغلي ازمون څخه د زړه له کومې مننه کوم، چې زما اود ننګيال هغه ګډ امانت يې، د يو ستر ادبي يادګار په توګه دغه څو کاله په ډېر کړکېچنو حالاتو کې له ځانـه سره وساته او دا دی اوس د شعر مينه والو ته وړاندې کېږي.
دغـه راز لـه خپـل ګـران ورور ، پيـاوړي ليکـوال اود پښـتو لـه سوې ستي خدمتګار اسمعيل يون څخه هم زياتـه مننه کوم، چې دغه مجموعه يې چاپ تـه چمتو کړه، له هغو يادو شويو مجموعو سربېره يې د ګران ننګيال نور ناچاپ شعرونه هم ورسره يو ځای کړل، دغه راز يې دهغه چاپي شعرونو څو وتلې بېلګې هم ورسره ملې کړې اوداسې يوه ارزښتمنه مجموعه يې تـرې جوړه کـړه. لـه نـورو ټولـو هغـو دوسـتانو څخـه هـم مننـه څرګندوم، چې له ډولونو څخه په يو ډول يې ددې مجموعې پـه چاپ کې مرسته کړې ده.

په مينه او درنښت
زرين انځور
۱۳۷۷ل کال د وږي ۲۷مه
۱۹۹۸م کال د سپټمبر ۱۸مه
جرمني –د کولن ښار

(c) ketabton.com: The Digital Library

اخځلیک

۱- ننګیال، اسحق، څاڅکي...څاڅکي. کابل، د افغانستان د لیکوالو انجمن: ۱۳۶۸ل کال (۶-۷)م،م.

۲- همدغه اثر. (۱۸-۱۹)م،م.

۳- همدغه اثر. (۹۲-۹۳)م،م.

۴- ډیوه (مجله-لندن) ۱۳۷۴،غویی(۱۹۹۵م ،می) ۱۷مه ګڼه (۲۱)مخ.

۵- ازمون، لال پاچا، پګړۍ کې کم نه یې له کاکله ګله (د نارنج ګل د دودیزې مشاعرې په ویاړ) ننګرهار (اطلاعاتو او کلتور لوی ریاست) ۱۳۷۲ل کال، (۱۴۶-۱۴۷) م،م.

۶- ننګیال، اسحق، څاڅکي...څاڅکي. کابل، د افغانستان د لیکوالو انجمن: ۱۳۶۸ل کال (۶-۷)م،م.

۷- ډیوه (مجله-لندن) ۱۳۷۴،وری،(۱۹۹۵م ،اپریل) له اسحق ننګیال سره د ښاغلي اسمعیل یون مرکه، (۱۵)مخ

۸- ټکور، افضل، دا لیکوال دا خبرې(د اسحق ننګیال د شعري بېلګو یوه برخه) کابل، ۱۳۶۶ل کال،(۴۲۹-۴۲۸)م،م.

۹- ننګیال څاڅکي... څاڅکي (۴۷-۴۸) م،م.

۱۰- همدغه اثر(۸-۹)م،م.

۱۱- ازمون، پګړۍ کې کم نه یې له کاکله ګله. (۱۴۸)م.

۱۲- ننګیال څاڅکي... څاڅکي (۳۷) م،م.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۳- ننګيال، کله چې لمر شين شي. ازاد افغانستان، جريده (د افغانستان د مطالعاتو مرکز) پېښور، لومړی کال، لومړی ګڼه، ۱۳۷۷ل کال، وری (۱۰)م.
۱۴- ننګيال ځاځکي... ځاځکي (۲۲)م.
۱۵- همدغه اثر (۳۹)م.
۱۶- همدغه اثر (۶۹-۷۰)م.
۱۷- ننګيال، ګناه، لېمه (مجله-مسکو) لومړی کال، ۴مه ګڼه، ۱۳۷۶ل کال سنبله (۱۹۹۷م کال، سپتمبر)، (۵۴)م.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ننګيال د نورو ليکوالو له نظره

- اسحق ننګيال يو رښتينی، ريالست او هيومانيست انقلابي شاعر و او زه به يې د لارښوونې وياړ د ژوند تر پايه په خپلو اوښکو ساتم. پوهاند ډاکټر مجاور احمد زيار.
- د اسحق ننګيال شاعري د ژوند شاعري ده، ژوندۍ شاعري ده، د موضوع او شکل دواړو له خوا د ځېرلو او ځيرلو وړ ده. حبيب الله رفيع.
- ننګيال خپله شاعري په ژوند يو انځورونو کې پلې کړې ده، هغه يو لوی انځورګر دی، د غم ديوه شهکار تابلو يې کښلې ده، چې انځورونه په کې ژاړي. پير محمد کاروان.
- ننګيال په غربت کې پيدا شو، په غربت کې لوی شو او په غربت کې يې ژوند تېر کړ، هغه هېڅ نه لرل، خو يوازې شعر يې لاره او د غه شعر د هغه ټوله شتمني وه. ننګيال زموږ د لومړۍ ليکې له مخکښو شاعرانو څخه و، چې په شعر کې يې صميميت، نوښت او خوږوالی و. هغه په خپل عادي ژوند کې هم ډېر عاطفي، صميمي او خواخوږی و، يو انتقاد منونکی شخص و او هر څه به يې په ورين تندي منل. بريالی باجوړی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

- ننګيال يو ازيني عاطفي شاعر و، چې په شعر کې يې له ډېرو نوښتونو سره د ازاد شعر جنډه هسکه کړه او دهغې سيوري ته يې ډېر ستړي دمه کړه. لال پاچا ازمون.
- ننګيال يو نوښتګر او پر ښکلا مين شاعر و. نورالحبيب نثار.
- اسحق ننګيال د پښتو په معاصرو ادبياتو کې د اسې يو روڼ او نه هېرېدونکی فصل دی، چې د بريښنا د يوه پړک په شاني وځلېد او ژر الونيا شو او د زړه اس يې ارمانونوله درانه بار سره د ((يوباد)) تر سر ځار شو او زموږ وطن يې له يوه لوی وير سره مخامخ کړ. احسان الله ارينزی.
- ننګيال هغه مجنون شاعر و، چې د خپل ليلی هېواد د ښکلا لپاره د خپلې ځوانۍ او ښايست بدرنګۍ ته هم تيار ولاړ و. بادام ظريفي.
- ننګيال له ((بې ضرورته)) شعر ويلو څخه مخ واړوه، له تقليد څخه يې نوښت ته مخه کړه او د شعر اصلي جوهر ته يې پاملرنه وکړه. نورمراد.
- ننګيال د ښکلي لغمان د شاعرانو د لويې کورنۍ د سرګل، د افغانستان د ځوانې پښتو شاعرۍ سر خېل او د ازاد شعر سالار و. ډاکټرمحمدالله رازق.

(c) ketabton.com: The Digital Library

❖ د ننګیال شعري ځواک دومره پیاوړی و ، چې کله ما دده یو شعر (خیبري تنده) چې د سر بیت یې دا دی:

ټول عمر د رنه ده سپکېدو ته یې چې پرې نه ږدئ
خاوره پښتنه ده او پردو ته یې چې پرې نه ږدئ

ولوست له واره یې په ولولو راوستم. **ډاکټر جاوید وردګ.**

❖ د ننګیال د شهرت او بریالیتوب یو راز په دې کې نغښتی و ، چې ده د واکمن ګوند فرهنګي غوښتنو او سیاستونو ته یې غاړه نه ایښوده او نه یې غوښتل، چې دستوري خبرو ته ځان تسلیم کړي او د ورځې دستور ته په پاملرنه شعر د شعار تر سطحې راټیټ کاندي. دی په واقعي مانا یو روښانفکر و. په فرهنګي، اجتماعي مسایلو کې یې له یکه تازۍ او یوګوندي استبداد څخه کرکه کوله. **سرمحقق زلمی هېوادمل.**

❖ که د افغانستان د پښتو د نوي نسل د شعر په حدودو کې یوازې دوه کسه هم تر نورو زیات ځلېدونکي، پیاوړي او د پاملرنې وړ وي، یو یې اسحق ننګیال دی. **زرین انځور.**

❖ ننګیال د جنګ په ډېرو بدو شرایطو کې د خپل ټاټوبي په غېږ (کابل) کې فرهنګي او ادبي کارونه په پوره مینه او اخلاص پر مخ وړل، هغه شپه او ورځ پر ځان

(c) ketabton.com: The Digital Library

يوه کړې وه. که مبالغه ونه کړم، نو ويلای شم، چې ډېر کم وخت يې د ارام لپاره لاره. **فرېدون**.

❖ ننګيال لکه څنګه چې په شعر او ادب کې يو روښانه ستوری و، همدغه شان د نېکو اخلاقو څښتن هم و. تل به يې له هر چا سره په ورين تندي چلند کاوه. د مشرانو درناوی دده پر طبعيت واکمن و. له کشرانو سره يې مينه ډېره زياته وه او په نورو ټولنيزو خېرښېګڼو کې ډېر پياوړی و. **مولوي عيسی خان عالمي**.

❖ ننګيال د يوه لوی عزت سيوری و، چې تر دې سيوري لاندې د هر لاروي دمه جوړېده، هر چا تر دې سيوري لاندې د ارام ساه اخيسته او بيا يې نود خپل منزل پر لوري د يون لپاره ځان جوړاوه. **احسان الله الينګاری**

❖ ننګيال يو هڅاند او ښه انځورګر ليکوال او شاعر و، هغه دهېواد ناخوالې په ښه شان انځور کړې او هغه يې د تاريخ په پاڼو کې خوندي کړي دي. **محمد حکيم**.

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغه شېبې، هغه کلونه

دا چې لګیا یمه زخمونه شمارم
تورو کمخو ته دې ګلونه شمارم
تا چې پرې اېښی نازولی قدم
هغه کوڅې هغه بامونه شمارم
ستاله رښتیا ستا له دروغو لوګی
څه دې وعدې څه دې لوزونه شمارم
حسن یې یو دی یې مغروره په څه
ته چې خالونه زه داغونه شمارم
ته لوبوه په ګرېوانونو امېل
زه د ګرېوان زاړه تارونه شمارم
حساب یې ورک شي راته راشي خندا
څومره ساده یمه غمونه شمارم
کله به راشې په مزار د ننګیال
هغه شېبې هغه کلونه شمارم.

۲۲/۱/۱۳۶

(c) ketabton.com: The Digital Library

خیبري تنده

ټول عمر درنه ده سپکېدو ته یې چې پرې نړدئ
خاوره پښتنه ده او پردو ته یې چې پرې نړدئ
پربړده خیبري تنده چې بیا په وینو ماته شي
ګرمه معرکه ده سړېدو ته یې چې پرې نړدئ
سره چې وړي اورونه په کمڅو کې د پښتو ناوې
ښه ده چې لمبه ده لوګېدو ته یې چې پرې نړدئ
زلفو د جانان ته چې څو سرې وینې غوټۍ نه شي
لاره تکه سره ده وچېدو ته یې چې پرې نړدئ
نن مې د خوشال توره چې بیا هوس د شرنګ لري
تاوه په شرنګ ښه ده چوپېدو ته یې چې پرې نړدئ
ګورئ چې اسمان کې وربځ د ستورو د لار پل وهي
ورځ خو لا اوږده ده تورو شپو ته چې یې پرې نړدئ
وړې یې چې غرور ته ثریا په جام د سترګو کې
نېغه مو شمله ده کږېدو ته یې چې پرې نړدئ.

۱۷/۹/۱۳۶۴

(c) ketabton.com: The Digital Library

طلايي مرغان

سهر اوچت شو
دتيارو لمن يې خيرې کړله
او سپرلنيو وږمو
ددې شينکي اسمان په دښتو کې
په سرو منګولو
باغ دنارنجو جوړ کړ
او،
ددې لوی درياب په غاړه کې
دحسن په کور
د شنو اوبو د سپينو سپينو آينو د پاسه
د سرو لمرونو
طلايي ماهيانو ولامبلې.

۷/۲/۱۳۶۵

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښکاري ته

ای ښکاري اشنا ! درته سلام کوم
پر ېږده چې دا سپينې مرغۍ والوزي
لاړې شي جوړې جوړې ګلونه شي
ښکلي شي ښايسته شي امېلونه شي
واخلي په وزرونو کې تنکي بچي
وموښي سينو کې ګلالي بچي
سپينې سرې مښو کې زرکني بچي
پام کوه !
پام کوه ماشې ته ګوتې مه وروړه !

✵ ✵ ✵

ای ښکاري اشنا درته سلام کوم
پرېږده چې دا شنو جلګو کې وځغلي
پېغلې د هوسيو د دامان په لور
واړوي پيکي د شنه اسمان په لور
وخاندي راتاوې شي مستي وکړي
ورغړي نخرې وکړي خوښي وکړي
پام کوه !
پام کوه ماشې ته ګوتې مه وروړه !

✵ ✵ ✵

ای ښکاري اشنا درته سلام کوم

(c) ketabton.com: The Digital Library

پرېږده د غونچو په لمن پرېوځي
زموږ د کلي باغ کې د سپرلي بلبل
زموږ د خمارونو شرابي بلبل
پرېږده چې په سرو مښوکو وبولي
زموږ د بام د پاسه د سپرلو سرود
بڼ ته د غوټيو د ښکالو سرود
ځمکې ته د وريځو بارانو سرود
پام کوه !
پام کوه ماشې ته ګوتې مه وروړه !

✵✵✵

ای ښکاري اشنا ! درته سلام کوم
ګوره دا بې ژبې مرغان مه وله
نه يې چې کوم ووړ بچی بې موره شي
ته هم ګوره پلار يې او بچی لرې
پېغله لور ښايسته زوی ګلالی لرې
درد لرې، ارزو لرې، زړګی لرې
نو !
ای ښکاري اشنا ! درته سلام کوم
پام کوه ماشې ته ګوتې مه وروړه !

۱/۳/۱۳۶۵، کابل

ځار

(c) ketabton.com: The Digital Library

باده ! لږ پام کوه
ورو ، ورو چلېږه.
دوير ګلان مې د سهار له اننګو ټول کړي
د ورېځو سيورو ته مې ايښي دي
بې خوبه ککې
د شپو سارا کې د درواغجنو ستورو
لارې څارم ! ! !

۲/۳/۱۳۶۵

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګناه

هېره دې جفا که نور دې نه درځم په کلي
دا ځلې خوله را که نور دې نه درځم په کلي
مادرته نیازبین زړګی توتې توتې راوړی
ډېره دې ادا که نور دې نه درځم په کلي
نن راته ساقي د انګوري میو ست مه کوه
شونډې دې مینا که نوري نه درځم په کلي
خوله خو دې ښېرا نه غیر دعا ته جوړه نه شوه
سترګو کې مو سکا که نور دې نه درځم په کلي
ټول عمر ډک نه شو تش کچکول د ګدا سترګو
نن دیدن سېوا که نور دې نه درځم په کلي
زه ملامت نه یم صبر مات شو ته مې ښکل کړې
معافه مې ګناه که نور دې نه درځم په کلي.

۱۲/۵/۱۳۶۵
کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

زړګیـه اوښـکه د لېمـو شـوې دا دې څـه وکـول
تېـر د قـاتلو پـه کوڅـو شـوې دادې څـه وکـول
دلتـه د ښـکلو مینـه سرغوا ړې د عشـق پـه بـدل
راغلې مین په دا سې غلو شوې دادې څه وکول
دلتـه خـو لارې د جنـون وې د هـوس خـو نـه وې
تـاو د جنـون پـه زنځیـرو شـوې داد څـه وکـول
قـدم چې خوشـې دلتـه اخلـې پـه اغزیـو لګـې
تـه یې پـه خیـال د پسرلو شوې دا دې څه وکول
ته خو پښتون وې سرټیټی دې چاتـه هم نـه و زده
بې شرمه دلته په سجدو شوې دا دې څه وکول.

(c) ketabton.com: The Digital Library

تشې هوجرې

ګلونه شته خو له وږمو خالي دي
جامونه ډېر دي له نشو خالي دي
نور یې نو شرنګ نه شته چې پا مې څوي
سپین مړوندونه له بنګړو خالي دي
نجونې سرتورې شوې بهر نه راځي
ځکه قبرونه له ډېوو خالي دي
چې یې پیزېب شي زنګ وهلې کړي
دغه کوڅې له لېونو خالي دي
چې مې رقیب په کلي زغرده راځي
ښايي هوجرې له پښتنو خالي دي.

۱۳۶۶
کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما دلور (اوښکې)
د زوکړې په شپه

د سرو وینو د شپو ځانګې...

د سپوږمۍ ټیک په وربل کې
دا له کوم لورې نه راغلې؟
د موسکا په ډکو شونډو
د ساړه ژوندون زندان ته!

❋ ❋ ❋

دلته مرګ دی، دلته وینې
موږ پر خپل ژوندون په تنګ یو
تا بې غمه جهان پرېښود
د ژوندو مړو مېلمه شوې.

❋ ❋ ❋

دلته زموږ د ژوند پر ولو
زموږ د مېندو په سینو کې
د زلمیانو په ککو کې
د پېغلوټو په کمڅو کې
رازنګېږي، رازنګېږي
د سور وینو د شپو ځانګې...
۱۰/۲/۱۳۶۶، کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

شپه

تاسو پر کمځيو باندې تېره کړه
موږه شپه اغزيو باندې تېره کړه
دا د ژوند مرورلې او ترخه کيسه
ټوله مو سپرغيو باندې تېره کړه
يوه شپه رودل به وو د شپو له تې
دا شپه مو پېرېيو باندې تېره کړه
تاخو په سرور، ما د نشو ډولۍ
تورو تروږميو باندې تېره کړه
ډېرو ستمګرو مو د وخت توره
څو ځلې مريو باندې تېره کړه.

۲۵/۸/۱۳۶۲
کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

نصیب

موږ چې له اره د شپو روږدي یو سبا دې نه شي
که په څو شمعو شپې رڼېږي نو رڼا دې نه شي
خیر دی زموږ د باغ ګلونه که تالا تالا شول
ستا د ښایست، ستا د کمځو غرونه تالا دې نه شي
د خپل تندي تیاره کې ډوب شوم ستا وربل مې هېر شو
ستا د ېلتون خوب مې لیدلی دی رښتیا دې نه شي
خوا مو اغزو ،لاره اغزو ،کلی اغزو نیولی
دا سې سپرلي کې که راځې ګلونه را دې نه شي
موږ د تقدیر پر مانړو په وچ سمندر ټول لاهو کړو
دغه نصیب به وي زموږ خو د بل چا دې نه شي.

۱۳/۱۱/۱۳۶۶
جلال اباد

(c) ketabton.com: The Digital Library

انګازې

چوپه چوپتیا ده
لارې چوپې دي، کوڅې چوپې دي
چرګانو نارې نه کړې
ملا اذان ونه کړ.

❊ ❊ ❊

دا څه سهار دی؟
چې له یوه کوره یو غږ
د یوه ورد خلاصېدلو ونه خوت
چرګانو نارې نه کړې
ملا اذان ونه کړ.

❊ ❊ ❊

واټونه تش دي
د سوالګرو ماشومانو
پر نازکې چغې پلنې نه شوې
چرګانو نارې نه کړې
ملا اذان ونه کړ.

❊ ❊ ❊

خو یو غږ اورم،
یو غږ وینم،
یو غږ څښم

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې مې په ذهن کې ژړېږي
انګازې کوي
په ماته ژبه وايي راته:
کارغان راغلل
کارغان راغلل
کارغان تورې غاړې راغلل
وای! زموږ د باغ ګلونه
وای! دا ونې، دا فصلونه.

۱۳۶۷ل کال
کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

ژوند ته ژړا

ستر ګې دې شته؟
ته راته ګورې؟
غږ مې اورې؟
ژوندونه ! نن دې پټو سترګو ته
يو غلي مساپر ناست يم
چې اسوېليو ته مې
دباد او توپانونو
د کاروان اوښې ستمی کوي
اود غم اور ته مې
د غرونو
اود دښتو
ډبرينې پښتې وسوځېدې
اوښکې مې بېرته خو را !.
۲۸/۲/۱۳۶۷
کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

درشل

چې پر اغزنو لارو ځو سبا ګلونو کې ځو
د عشق درشل ته په سکروټو په اورونو کې
ځــــــــــــــــــــو
شپو کې دلمر زړي کرو وربځې په ستورو ولو
پاتې منزل پورې اشنا په سحرونو کې ځو
کړې کوڅې که د سفر څو له تیارو ډکې دي
دوینو سور مشال په لاس کې تورتمونو کې
ځــــــــــــــــــــو
له زړنو پرخې وورو پر جل وهلي فصل
شپې، شپې لکه وږمې مړاوو باغونو کې ځو
د وصل لاره کې رقیب خیر که کوهي کیندلی
سبا به غاړه غړی یاره ! منزلونو کې ځو.

۳/۴/۱۳۶۷
کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

لوونه

ګڼ شول هر خوا ته په کروندو لوونه
موږه کوو د خپل سرو لوونه
ته دې ګلان دلې دلې وړه پر سر
موږ ته راپېښ دي د غونچو لوونه
موږ د لونګو کرونده کړې وه
اوس پکې کېږي دا غزو لوونه
خواشیني نه یو پر بې سرو تنو
مګر چې نه شي د شملو لوونه
خیر دی که نور راکې څه پاتې نه دي
وطنه! ځار درنه د زړو لوونه.

۳/۲/۱۳۶۷
کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

مات خوبونه

هېڅ نه پوهېږم،
چې سبا به مې د ماتو ارمانونو
مړاوي شوي بڼ کې
د شنو اغزيو باچاهي
پر کوم ګل اوربلوي؟
هره شېبه، هره ګړۍ مې
د خوږو خوږو خوبونو
د ماتېدلو اوازونه اورم.

❋ ❋ ❋

هره شېبه، هره ګړۍ
له خپله ځان تښتم
هره شېبه، هره ګړۍ مې
څوک له ځانه شړي
د يوه ځنګله پر څانګو ناست يم
يوه سيوري کې مې ځاله کړې
سيوری زما په هره ساه کې
ځغلوي د خپلې ساه تنستې؛
زه،
سيوری،
څانګې،

(c) ketabton.com: The Digital Library

لاس په لاس د تور ځنګله له پاچاهۍ نه
د غریبې مهاجرې کورنۍ په څېر
په ګډه تښتو.

❋ ❋ ❋

زه د مزل په هر یو ګام کې
د پرون شاهدان وینم
او د نن شهیدان.
زه مې د غرونو او څېړیو
د ګونګۍ ژبې اورینو افسانو ته ناست یم
چې هره ورځ کې راته ښیي
په خوني ټکو دوینو
او اورونو تاریخ.

❋ ❋ ❋

زه یې په سترګو کې
د خپل نن او پرون
ماتې هنداري وینم.
زه په زړو هدیرو لولم
د نیکونو په لاسونو کې
د نن د زېږېدلو کیسې.
۱۸/۲/۱۳۶۷، کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

کوټنۍ

نور مې تر دې چت لاندې
خوب نه راځي
نور له ختېنو دېوالونو
او بامونو ستړی شوی یمه
ما ته له دې ځایه نه لیرې
په ځنګله کې
یوه د غوړګو کوټنۍ کوره کړئ !

۲۴/۲/۱۳۶۷

(c) ketabton.com: The Digital Library

باور

منم د ژمي چې اثر نه شته دی
خو پرسپرلي هم څه باور نه شته دی
ګودر به وي، نجونې به د ډېرې وي خو
هغه د ښکلیو مازیګر نه شته دی
تنها که وم مګر او به چې نه شوم
د اتشي ستر ګو نظر نه شته دی
شپه سبا شوې له مودو ځنې پس
خو زور په زړه کې د سحر نه شته دی
لویې د ډېرې چې مو اغزو ونیوې
جګې شملې پګړې په سر نه شته دی

۳۱/۲/۱۳۶۷
کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

د مسکو پېغلې ته

زه چې ګورم ستا د زلفو د مارپېچو غرونو باغ ته
ماته یاد شي
زمونږ د پېغلو وران پیکي، ځنګل سرونه
زه چې ګورم ستا د شونډو د شرابو سره لښتي ته
ماته یاد شي
پر وطن مې د سرو وینو ډک سیندونه
زه مې خپل او هم خو ستا بخت ته حیران یم
پر ماکانې وروي، پر تاګلونه

۱۹۸۸/اکتوبر۱۳مه
مسکو

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستړې مور مې

هر څو زبېښمه ورو ورو (د بلبل او ښکې))
هر څو زبېښم د ورېښمو شونډو څاڅکې
هرڅو خبېږم د نشو پر میناړونو
لامې مینه تاوده نه وي چې را یاد شي
دا زخمي زخمي وطن مې
او دا ستړې ستړې مور مې
هر یو ګوټ شي د شرابو
پیمانه راته د زهرو
راته یادې کړي مچکې
د ملګرو سور ټټر مې.
ای زما وطنه !
ای د مرګ او وینو کوره !
لرې مې پرېږده، لرې مې پرېږده
چې مېلمه یم پس له عمره
د یورپ د ښاپېریو.

۱۹۸۸اکتوبر ۱۹مه
کیف

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما زوی ارش ته:

ستړي شعرونه

زه دې له لرې نه اواز اورم
زه دې له لرې نندارې کوم
چې لټوې مې سرګردانه نا اشنا کوڅه کې
چې لټوې مې د دې سترو میخانو غاړه کې.
خو زه
د شنو ونو د لاندې له خپل سیوري سره
ښیښه د غم د میو لاس کې
له هرګوټ نه وروسته
د اورلګیدو د کوچنۍ لمبې رڼاوو لاندې
ستړي شعرونه لیکم.
هو کې !
د وینو شعر، د غم شعرونه
او ستا د ماتو مړاوو شونډو ارمانونو غزل.

۵/۹/۱۳۶۷

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

راشئ او وګورئ !

راشئ او وګورئ !
زما د ژوند دا ((شنې شنې)) او د ((مستو)) شاعريو شپې
راشئ او وګورئ !
زما دغزلونو د ميلاد او کوچنيوالي دغه تنګې کوڅې
راشئ او وګورئ !
زما د شعر چغې مسا پر ماښام کې
چې په سرو وينو لامبي
چې سترې ساندې بولي
چې تورتم کې د څو وچو اورلګيدو
دې کوچنۍ رڼا ته
وينه شي، وڅاڅي او ژاړي سربېره اله دې کنې ځمکې ته.

❃ ❃ ❃

راشئ او وګورئ !
زما دمړو خوبونو د اسمان دا نړېدلې ځاله
راشئ او وګورئ !
زماد غزل سترګو کې
څپې، څپې د وينو او سرو اوښکو چينې.
راشئ او وګورئ !
زما د شعر ګلونه پاڼې پاڼې

(c) ketabton.com: The Digital Library

الماسي برېښنده غاښو کې د خاڼو پاتې.

✵✵✵

راشئ او ومې ګورئ !
راشئ او ومې ګورئ !
چې څنګه خلاص شم شوګیرونه د سهار له شنو بادونو سره
وایم چې نه یې لیکم
خو پاڅم وخوځم او ګرځم
لا هماغسې له غمو ډکو شعرونو سره.

۱۰/ ۹ /۱۳۶۷

(c) ketabton.com: The Digital Library

شومه دم

راځه چې څه د ستورو د لالونو شومه دم دی
په څڼو د سپوږمۍ کې د ګلونو شومه دم دی
کیسې خو په والله چې د شرابو زړې شوي
جانانه ! د سرو شونډو د جامونو شومه دم دی
د شمعې په رڼا کې به مې ستا څېره لیدله
اوس راشه چې مې کور د مشالونو شومه دم دی
خیالونه شول څپې څپې په شنه سین د اسمان کې
ته ګوره چې اشنا ! د غزلونو شومه دم دی
زما اد انتظار شېبې او ستا نیم کښې سترګې
زما د شوګیرو، ستاد خوبونو شومه دم دی.

۲/۱۰/۱۳۶۷
کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

اجمل ختټک ته:

شمشاد شمله، زیږې خبرې

ته رانه ځې او زه تنها کې پر ځیګر ګرځوم
د ذهن باغ کې دې کرم یاد دې پر سر ګرځوم
اشنا ! در تلی نه شمه لار توله اغزو نیولې
د زړه پر ګل دې لکه پرخه هر سهر ګرځوم
څاڅکی غزل به مې لیکه تابه تر جوړ کړ دریاب
اوس به د شعر منګی خالي پرکوم ګودر ګرځوم
بې شکه کور د پښتنو کې لر و بر خو نه شته
چې مې دزړه ((دالان)) نه ځې خاورې پر سر ګرځوم
ستا دا شمشاد، شمشاد شمله او ستا زیږې خبرې
لکه روڼ ستوری په اسمان کې د خیبر ګرځوم
ګوره زاري درته کوم چې درنه نه شمه هېر
ستا د ((غیرت چیغه)) خو زه په لر و بر ګرځوم.

۳/۱۱/۱۳۶۷
کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

د خاورین کلي ناوې

هاغه ده وینم یې تر خاورو لاندې
یوه سپېڅلې څېره
او یو تنکی ماشوم
چې پوست په غېږه کې نیولی دی د ځمکې ادې
تی ورکوي
او له خاورین زړه نه یې ورکړلې
د تورو تورو وینو لپې.

✲ ✲ ✲

هاغه ده وینم یې تر خاورو لاندې
یوه رنګینه پانه
یوه نازکه لښته
چې شنه بادونه یې خاورین کلي ته ځي
او ورته ساه ورکوي
باران یې زلفې مینځي
او شنې وږمې یې غوږ ته بولي

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ښایست او د شنې مینې کیسې.

✵ ✵ ✵

هاغه ده وینم یې تر خاورو لاندې
یوه د حسن ډیوه یوه ښایسته شهزادګۍ
یوه له شنو ، سپینو او سرو رنګونو ډکه
نازولې انا.

✵ ✵ ✵

هاغه ده وینمه یې
چې له خاورین کلي نه راغله
د ښایست پر اوږو.

✵ ✵ ✵

ګوره سپرلی راغی
هلته یو ګل وټوکېد.

۱۳۶۷ کب
کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

فصل

د خـزان رټلـی ګـل یـم پـر سـپېڅلي بهـار سـوځم
د ګونګې شمعې رڼا یم د شپې زېږم سهار سوځم
ورتـه اوښـکه شـم د سـترګو زمـا سـتړی سفر ګـورئ
لایـې کـوز پـر شـونډو نـه یـم چې پـه ښـکلي رخسـار
ســــــــــــــــــــــــوځم
د کمڅیـو د بـڼ ګـل وم لکـه روڼ د شـفق څـاڅکی
ستاد تـورو زلفـو غـره تـه اوس تنهالکـه خـار سـوځم
د لیلې زړه کې شوې هېرې د مجنون لېونۍ سترګې
ټولو لوزونه ځوانیمرګ شول د وعدو پر مزار سوځم
د وفا دانې مې کښت کړې د جفا فصل زرغـون شـو
د ژړا چم خو مې نه زده خو د زړه پـه انګار سوځم.

۱۳۶۷ وری
کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښکاري نظر

زده کـه دې خـوا ره نـه دي ترخـه خـو راتـه ووايـه
مـات مـات دې منګـی شـه جنۍ څـه خـو راتـه ووايـه
زه ســاده پـه غـورو د لېمـو کلـه پوهېږمـه
نيمـه راتـه ووايـه د زړه خـو راتـه ووايـه
نـه وايمـه نـه چـې راتـه وکـړه د وصـال کيسـه
خيـر دی يـو غـزل د بېلتانـه خـو راتـه ووايـه
مـا دې د الفـت زړې د زړه پـر سـر کرلـي دي
تـه پـرې د سـپرغو د بارانـه خـو راتـه ووايـه
سترګې مې باولۍ شوې ستاښکاري نظر ته کېناستې
اوسـه يـې هغـه وخـت د قتلېـده خـو راتـه ووايـه.

۱۸/۱/۱۳۶۸
کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

زړه سوی پر غوټۍ

نــــازولې غـــوټۍ راغلـــه
د ســپوږمۍ امېــل پــر غــاړه
د ســپرلي وينــې پــر شــونډو
او د ستورو د ســرو اوښــکو
پــه چينـــو مينځلــې زلفــې

✲✲✲

دا ډ بـــرۍ د ســـپينو واورو
د جلګـــو ســـپين کفنونـــه
يرغلونــــــه د ږليــــــو
د يخجنـــو بـــادو کړيکـــې
توپـــاني خـــونړۍ وربځـــې
دترخـــو ســـيليو ژبـــې
د ګلونـــو د مـــرګ چغـــې
د ويرجنـــو ورځـــو مينـــدې
د نېستۍ پر سين لاهو شول
راتــه سور پسرلی شين شو

(c) ketabton.com: The Digital Library

زمـا زړه پـر غـوټۍ سـوځي

❋❋❋

زمـا زړه پـر غـوټۍ سـوځي
چې د مـرګ لـه پـولې راغلـه
لــه لــوخړو ډک جهــان تــه
د شــرابو جــام پــه لاس کــې
خمــاري نشــې پــه سـترګو
خـو شـېبه پـرې تېـره نـه ده
چې بې اور او توپـان سوځي
د ثــواب بنګــړي پــر لېچــو
لــــه ګنــــاه تشــــه لمنــــه
دا زمــورږ د وینــو ســین کــې
دا زمــورږ غریــب ســپرلي
کــــــــــــــــــې !!!

۲۴/۱/۱۳۶۸
کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

د بې لارو لارو پل

تا وې درځم به
ما مې زړه درته باغچه کړ
زما د مړه امید انګړ کې
د نرګسو او زنبقو ګلان وغوړېدل
زما ذهن د اسمان
د اجل وهلې دښتې
او وچې شوې چینې
لکه د شنه هسک کرونده کې
د سپوږمۍ
او رڼو ستورو د موسکاوو پټې
هاسې پر فصل راغلل
✵ ✵ ✵
ستا د راتلو د شېبو ټال کې زنګېدم زنګېدم
ستا د راتللو هر قدم ته مې د شعر پېغلې مینځې کړلې
ستا هر قدم ته مې د شعر نازولې وینې وپاشلې

(c) ketabton.com: The Digital Library

خو ته رانغلې:
خو ته رانغلې د شینکي باد د کمڅیو
غور ځېدلې غوټۍ
زما د بې ګله شملې ول ول کې تلپاتې شوله
او هر سهر راته په ذهن کې
دا ستا د قدمونو
دبې لارو لارو پل ښيي.

۲۹/۱/۱۳۶۸
کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

سیلۍ

تـورې سیلۍ دي په جونګړو کې رڼا نه پرېږدي
دلتــه دوینــو لېــوني چيرتــه خنــدا نــه پرېــږدي
چې د اشـنا خـورو ورو زلفـو کـې نـه شـته ګـلان
ظالم وختونه د سپرلي ستوني کې سا نه پرېږدي
پـرون پـه کـانړو نـن چې داسې پـه سـکروټو لګـو
شپېې سلګۍ ته خو مو هېڅکله سبا نه پرېږدي
وینو کې زېږي، پکې لوی شي، پکې ومري بچي
قاتلې شپې دي دعا ګوی کور کې د چا نه پرېږدي
داسې مبلمه شو پـه وطـن راتـه د مـرګ سـوداګر
چاتـه عـزت، چاتـه شـمله، چاتـه حیـا نـه پرېـږدي.

۱۵/۲/۱۳۶۸
کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

د شهادت کیسې

چا مې د مات، زخمي زخمي
او مړاوي شوي خوب تعبیر ونه کړ
چې مې د اوښکو د ګلونو ننداريې ته
ددې لرې وطنونو له باغونو نه
د شاتو مچۍ ولې راځي؟
❋ ❋ ❋
چا مې د زړه د وینو سین کې
وینې څښونکي کبان ونه لیدل
چې یې د مستو خنداګانو
او پیالو له کړنګهار نه یې
دې لوی کلي او ټول وطن ته خوب نه ورځي.
❋ ❋ ❋
چا د اسمان له چاودي زړه
زخمي سینې
او له ویرجنو سترګو ونه پوښتل
چې د سپوږمۍ ناوې

(c) ketabton.com: The Digital Library

د هسک د واټ په منځ کې
د شهیدو ستورو وینو نه
پر مخ ولې خالونه ایښي؟
او شپو ته بولي
د اسمان د طلایي بڼ
د هر ګل او سرې غوټۍ
د زړه چاودون او شهادت کیسې.
۱/۴/۱۳۶۸

(c) ketabton.com: The Digital Library

درې نومونه

زما د شتو پوښتنه ولې کوې؟
زه مې د ژوند لپاره
درې نومونه ښکلي
او له هر څه نه سپېڅلي لرم:
شعر،
شراب،
او د شنو ولو د شنو څانګو غرمو سیورې.

۵/۴/۱۳۶۸
کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ماضي پاڼه

د سـرو وینـو پـرون وینم
چـې د نـن شـفق تـه ګـورم
راتـه تېـرې کیسـې ښـیي
د ماضـي پاڼـه اینـه شـوه.

✵✵✵

چـې کـې لـوی سـمندر وینم
پـه بـاغي ځپـو کـې لامبم
د زمـان ګلونـه میـنځم
د ازاد سـاحل پـه څـاځکو
د نجـات پـر بېـړۍ سـپور یم
کلـه تنـدر کلـه کلـه اور یم
رڼګـوم د سـکون ځلـي
ویښـوم د مـانو کلـي
هـر محـل راتـه میونـد دی
هـره دښـته تـاتره شـوه.

✵✵✵

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې کې لویو غرو ته ګورم
ټول جهان راته شمله شي
دا کېږي وږي درې مې
راته رزم شي، جګړه شي
هره تیږه د وطن مې
د جرګو لویه دېره شي
هره چغه د بابا مې
پر ((لاتیانو)) زلزله شي
هر یو توغ، هره جنډه مې
د پرنګ پر سر لمبه شي
هره پېغله د وطن مې
ملالۍ شي، زرغونه شي
چې دا مسته برېښنا وینم
راته توره شي تیاره شي
د پرون غرور ته ګورئ!
چې زموږ د لاس وسله شوه.

❋❋❋

لا د هسک څڼو کې زانګي
دا اسمان اسمان خیبر مې
دا دننګ د کسو تورشو

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا جهـان جهـان سـپین غـر مـې
لا د فتحـــې ســـرود بـــولي
دا میونـد میونـد ســنګر مـې
د دښــمن پــر مــرۍ چـــورلي
د غــــازي ادې خنجـــر مــــې
لا د تــــورو ګــــوزار غــــواړي
د زلمــــي شـــهید ټټرمـــې
زېـرى ! زېـرى ! چـې لا سـره مـو
د ننګونـــــو معرکــــه شـــوه
دا پـــــه ســــــرګټلې لاره
بیـا زمـوږ پـه وینـو سـره شـوه.

۷/۴/۱۳۶۸
کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

حاصل

بیا مو په کلیو، کروندو کې
د ماتم د ماښامونو ډمې ونښېدې
بیامو د ژوند واټ
د سرو اوښکو د ماښام شفق
په وینو سور کړ.
او په دې سترېو کروندو کې
د غنمو او ګنیو د هر فصل پر ځای
هره شپه د ځوانیمرګ ژوند
او د سرو وینو حاصل اخلو.

۲۶/۴/۱۳۶۸
کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا ستوري هم تويې شول

دا ستوري هم تويې شول
دا سپوږمۍ هم بوره شوه
او ددې شپو تورو ځنګلونو کې زېږېږي
او لوېږي د شرمښو
او د دښتو د بګوو بچي.

✵ ✵ ✵

دا ستوري هم تويې شول
دا رڼا هم مړه شوه
او د زړو کېږديو منځ کې
د کوچنيو ماشومانو د خنداوو
او په غرو کې د زاړه شپونکي
د ((های های)) اوازونه پټ شول.

✵ ✵ ✵

دا ستوري هم تويې شول
سبا به لمر هم مړ وي
او موږ د شپوبندهګان خاندو
د رڼاوو د مرګونو
او شهيدو ښکلو ستورو
ډلوډلو جنازو پسې.

۴/۵/۱۳۶۸، کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغه ورځ...

بیا به سره لېچې د رامبېلو
زموږ د کلي د ګلابو
له شینکي قده راتاو ، راتاو شي؟
بیا به د سرې غوټۍ ډولۍ
د پسرلي پر مرمرینو اوږو
راشي زموږ د کلي باغ ته؟
بیا به د غرونو
د زاړه شپونکي
د بین د زړه
زخمي اسویلي ساه واخلي؟
بیا به زموږ د کېږدۍ مخه
د وریو له سپېڅلو او معصومو اوازو ډکه شي؟
هو کې !
همداسې به شي
غرونه به هست شي
او دا دښتې به
له ډېرو ترانو سترې شي
خو هغه ورځ چې:
زما پر قبر
د پولادو شناختې هم ویلې وي؟
۱۸/۷/۱۳۶۸
کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

که سپوږمۍ نه وای

که سپوږمۍ نه وای
زموږ د شنه ښکلي اسمان کلي کې
زموږ د باغ خوږو انګورو به
د چاله حسنه رنګ اخیسته؟
او د کوچیانو کاروانونو به
پر کوم لوري مزلونه وهل؟

✵ ✵ ✵

که سپوږمۍ نه وای
زموږ د شنه ښکلي اسمان کلي کې
د مساپرو سلامونه به له لرې وطنونو
د اشنا سترګو ته چا رسول؟
او زموږ کېږدۍ به
د تورتم له خونړیو لاسو چا ژغورلې؟

✵ ✵ ✵

که سپوږمۍ نه وای
زموږ د شنه ښکلي اسمان کلي کې
د شعر پېغلې به تنکیو اننګیو ته
د مینې خال له چا پوراوه؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

او د وختونو ترورږمۍ کې به
د ژوند او د امید ګامونه چا اخیستل؟
کښت دې سمسور سپوږمۍ !
ژوند دې زرغون،
ځواني دې هسکه او ښېرازه او سه !.

۲۴/۷/۱۳۶۸
کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

لمبې په دام کې

دلته غوټۍ له ډېرې تندې وسوې
دلته د باغ ډیوې سوې قتلې
د اغزو پر خونړیو لاسو
او دلته ځمکه شوه د سربو
او اورونو پر غرمو بدله.

❋ ❋ ❋

دلته په کلیو کروندو کې
د ماتم د ماښامونو ډمې ونخېدې
بیامو د ژوند واټ
د سرو اوښکو دماښام شفق
په وینو سور کړ.
او په دې سترېو کروندو کې
د غنمو او ګنیو د هر فصل پر ځای
هره شپه د ځوانیمرګ ژوند
او د سرو وینو حاصل اخلو.

❋ ❋ ❋

دلته په سترګو کې

(c) ketabton.com: The Digital Library

تنکۍ اوښکې هم وچې شولې
دلته سیندونه، ګودرونه
او ویالې تږې شول
((دلته ډوډۍ وږې ده)).

✵✵✵

دلته د شنه سپرلي د ګلو د زېږېدا
او شهادت نېټه راغبرګه شوله
او زموږ په مینو او جونګړو کې
خواره لوګي
زموږ دژوند د پای ټکي شول.

✵✵✵

دلته وطن په وینو سور دی
او لګیا دی زموږ د وینو پر مدار څرخي
دلته زموږ داوښکو سین کې ملایک او شیطانان،
اوپرښتې او تور دېوان سره په ګډه لامبي
دلته غرونه غرور مات دی
او هر سین ته اتکړۍ دي پرتې
دلته د اورلمبې په دام کې نیسي.

✵✵✵

دلته اوبه، دلته اورونه، دلته خاوره
او بادونه رانه غلو وړي دي
دلته د سترګو له ککیو نه قي شوی
د شملو او لوپټو انځور

(c) ketabton.com: The Digital Library

دلته زموږ د لاس تسبې او س د لوليو
او لغړو فواحشو په غوږو کې زانګي
دلته ويالې تږې دي
((دلته ډو ډی ورېږ ده)).

۲/۷/۱۳۶۸
کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښېرې په مالت کې

جانانه ! دلته مه راځه لمبې دي په مالت کې
زندۍ دي زولنې دي، غرغرې دي په مالت کې
چې ته به لوبېدې پکې اوس هغه ګلان نه شته
ایرې دي په مالت کې، هډیرې دي په مالت کې
د مینې ګودر وران شو د منګیو کتار مات دی
له سرو وینو نه بیا جوړې ویالې دي په مالت کې
سبا به وي منم خو په ماحول کې د کوډګرو ؛
په موږه خو خورې ورې تیارې دي په مالت کې
ذره هم سترې نه شو پر موږ زور د ستمګرو
هر څو مره که ژړا وې دي ښېرې دي په مالت کې.

۱۴/۸/۱۳۶۸
کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

اس(۱)

هغلته لرې يو سپين اس ولاړ دی
لکه د ګلو پرخه
لکه د قو ښکه
لکه د ښکلي يار د سپينو غاښو سپينه برېښنا
لکه اوبو کې د ښايسته وو ښاپېريو د مړوندونو سيوری.

✵✵✵

هغلته لرې يو سپين اس ولاړ دی
لکه د ستورو اوښکه
لکه د ټولې دنيا سپينه نازولې سپوږمۍ
ورپسې منډې وهم
چغې وهم
تښتي رانه
راځنې کرکه لري
فقط همدا سې لکه ته چې رانه کرکه لرې
منډې وهې

(c) ketabton.com: The Digital Library

تښتې رانه
هلته یو اس ولاړ دی
هلته یو اس ولاړ دی
لکه د ګلو پرخه
لکه د قو ښکه.

۱۵/۸/۱۲۸
کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

هیلۍ

پاڼې را ورژېدې
څانگې بربنډې شولې
کفن د سپينو واورو واغوسته
د ځمکې ادې
کنگل زموږ په ويالو کې
د اوبو له ستوني ساه واخيسته
او ځوانيمرگ شول د سيندونو
نازولې کبان
نو ای هیلۍ !
وزورنه پرانېزه ورځه
دغه ماحول
گرانې ! دا ستا د اوسېدو کله دی؟
۲۲/۹/۱۳۶۸
کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

سلامونه

هلته چې شنه ښکلي بادونه
غوړوي پر شنو ګنيو
د شنو پرخو امېل،
هلته چې ويالې دي
د جل په موسمونو کې
د ستړيو پرديسانو د غرمو څپرې
اودو پالو رڼې اوبه دي
د سپوږمۍ د پېغلتوب اينې
اشنا ! همغلته زموږ کلی دی
زموږ د ژوند هغه ويالې
او کروندې هلته دي
ګوره ! که راغلې کله زموږ
دغه زاړه، دغه کوچني کلي ته
ماته پلو کې
زموږ پټېيو نه د تلليو
((قځلاخو)) سلامونه راوړه !.

۸/۱۰/۱۳۶۸
کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

غلا

نن مې مودو نه پس په سترګو کې
د خوب پر ځنګله اور ولګېد
خو سپین سهار ړوند شو
نن مې د کور په دېوالونو کې ځنګېږي
د ځوانۍ د زړه چاودون
او ګناه یو وېروونکی انځور
کور مې لوټ شوی خوبه !
صدف په نارو باندې لوند دی
مرغلرې ورنه غلو وړې دي:
زما د مور دلاسو نښې ها سپېڅلې تسبې
او په انګړ کې
د انګورو د تاکونو هغه ښکلې، هغه مستې شنګلې.
۲۳/۱۰/۱۳۶۸
کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

ماښو ته سرود

موږه دې وينو ماښو !
موږه دې وينو بېړۍ !
ماښو ! زموږه دلته يو ګودر اباد دی:
د زلميو او د پېغلو د تنکيو زړو د وينو ګودر
دلته زموږ د وطن مينديې د کوډلو
او د ورانو کلاګانو انګړونه
هر سهار په خپلو سترېيو سترېيو اوښکو مينځي.

❋ ❋ ❋

زموږ بوختيا: وير سره غاړه غړۍ
زموږ ((مېلې)) پرهديرو ، ټولېدل
او ټنګ ټکور مو: د ګوليو نڅا
ژوند مو د اور او د ايرو
او د سکروټو او سپرغيو
يوه تکه سره بټۍ ده ماښو !
مړي مو کور کې مساپر
او د ځنګلونو شرمښانو خوراک.

❋ ❋ ❋

خو موږ دې وينو بېړۍ !
موږه دې وينو د توپان او ګردابونو په سرونو
د ګلونو او عمرونو لالهاندې بېړۍ !
موږه دې وينو د ياغي سين په موجونو کې
چې اوړې او را اوړې

(c) ketabton.com: The Digital Library

غورځي، پرځي
او را وخوځېږي
د ځپو پر غرونو لارې باسي.

❋ ❋ ❋

موږه دې وينو ماښو !
موږه دې وينو چې ((سلام)) ته دې هر ګام کې
د وختونو لېوني پېريان
د شپو له ځنګلونو وتي
موږه دې وينو چې دې ښکار ته
هر ځپک کې
د نهنګو ويني ځښونکي لښکر ناست دی
له غاښونو نه اري جوړوي.

❋ ❋ ❋

موږه دې وينو چې د درد کومي کې ساه وباسي
موږه دې وينو چې يوه تناکه مړه نه وي اوبله درځي
موږه دې وينو چې د ژمي باد دې ژامو کې دېره شوله
تاوه را تاوه شوله.

❋ ❋ ❋

موږه دې وينو ماښو !
چې هره ورځ او هره شپه، هره ګړۍ راته دا ستا
د سفرونو اومزلونو د ګامونو ښکالو
دلته راځي
موږه دې سوز، موږ دې ګداز اورو
موږ دې په لاس کې د ورغوي کرښې دلته لولو

(c) ketabton.com: The Digital Library

ماښو ورځه !
ماښو وردرومه، سفرکم مزلونه لږ پاتې دي
د ستم زور اوبه دی.

✵ ✵ ✵

که چېرته تم شې ماښو !
او د ساحل پر لوري لار ونه کړې
د وخت پر پاښو به ورستې شي تورتمونو کې
د سترېو قافلو دیون سپېڅلې کیسې
د ګلکځونو شنې رېښې به چېرته هم
د شنه ساحل پر ازادۍ باندې باور ونه کړي

✵ ✵ ✵

موږ به د مرګ او د ژوندون پر تمځای ناست یو
ستا هر ګام ته موله زړونو نه
د وینو مشالونه ایښي
موږ دې هر ګام او هر قدم
د خپلو اوښکو په دې ماتو، تکو سپینو مرغلرو مینځو.
راته هادي شه ماښو !
راته هادي شه ماښو !

۱۰/۱۱/۱۳۶۸
کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

لاس راکوې او که نه؟

بیا د اسمان دروازې ببرته شوې
باران دی چې وربږي پسې
خو د سرو وینو باران
ځمکه شوه ټوله سرترپایه پر چینو بدله
د سرو لمبو په چینو
دنیا مو ټوله په ناپایه سمندر واوښته.

❋ ❋ ❋

((نوح)) بیا دعا د مرګ
دو خت د ګناه کارو کړې
موږ ګناه کار چېرته یو؟
نه خو مو چاته لېونی ویلی
نه مو پېریان د چا د عقل غله ګڼلې چېرته
خو ځو ډوبېږو بېګناه
د سرو اورونو د موجوو سین کې.

❋ ❋ ❋

ای د ((جودي)) پر غرونو ناستې

(c) ketabton.com: The Digital Library

زموږ د ((نوح)) بېړۍ!
موږه په خپله لېوني يو
او پېريانو رانه عقل وړی
لاس راکوې او که نه؟.

۱۲/۱۱/۱۳۶۸

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

موسم

بې لـه تـا دوينوشـپې شـوې، مېلمنـه مـو شـه د کلـي
د (زيــوس) د کـــال وړانګــې ((اتنــه)) موشــه د کلــي
ځو چې غـار پـه وينـو لونـد دی، ګډوي لـوګي د غوښـو
څويـو سـترګی د بـو پـاچـا دی نـو وسـله مـو شـه د کلـي
د تيارو اوښې ګونډه دي ژوند ترې سـاه ايسـتلی نـه شـي
د سـپوږمۍ د روح اينـه شـه او ډيـوه مـو شـه د کلـي
ورتـه بوي لـولۍ سـترګک کړسکندر تخت د جمشـيد وسـو
دا مړژوانـدی قــوم راويښ کـړه زلزلـه موشـه د کلـي
چې دژونـد هـره چينـه يـې تـر هـر پـل لانـدې کـړه وچـه
دا د مـرګ پـه سـره موسـم کې تـه قبلـه مـو شـه د کلـي.

۲۶/۱۱/۱۳۶۸
کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما لیلا

زما لیلا د ښنو نارنجو د باغچو ونه ده
چې د سپرلي باد یې د ګلو د وږمو سپینو چینو کې
د خپل ټول عمر مزلونه مینځي.

✵ ✵ ✵

زما لیلا د شنه اسمان د لویو کلیو
دا سپوږمۍ پېغله ده
چې تورو شپو کې ځانګه ځانګه شي
د دښتو او ځنګلونو تورو څڼو ته
غونچې د مرغلرو وایي.

✵ ✵ ✵

زما لیلا د چنارونو او سپېدارو
ښایسته مرغۍ ده
چې چېرته ښاخ له ونې وزېږي
نغمې ورته د عشق او د پاکۍ غږوي.

✵ ✵ ✵

زما لیلا د هسکو غرونو د سرونو

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کېږدۍ کوچۍ ده
لکه ګوربت يې پر ژورو اوپر تړو
کرېدل نه دي زده.
✵✵✵
زما ليلا د شنو بادونو د چينو
هغه رڼه سترګه ده
چې چېرته ګرد پر رڼا پرېوزي
پرې ورږمې د ازادۍ وروي.
✵✵✵
زما ليلا د خدای د کلي د شنه باغ
دهسکې ونې سره منه ده اشنا !
چې د جنت وربي يوازې د خپل حسن
او رنګونو په کاسو مړوي
او تو يولو ته يې لاس د قدرت هم نه رسي.

۳۰/۱۱/۱۳۶۸
کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

مېرمنې ته مې:

ستا وفا

مادې په زلفو کې
يو ګل د وفا کېښوده
تا مې شملې ته
د ځوانۍ شېبې
غونچې غونچې کړې...

(c) ketabton.com: The Digital Library

کيسې

سوره ژمی اوبه شو د سپرلي هنګامې چېرته دي؟
دا زمــوږ د تربـيــو هغــه ډکـې کاســې چېرتــه دي؟
شـپو کـې لګېـدلې د زلمـې شـهيد پـر قبـر چـې
اوس مو پرشـهيد وطـن دا ورکـې ډيـوې چېرتـه
دي؟
زمــوږه خــو يــاد يري د پرديــو هــم ببوســه مــرګ
ســرې جنــډې ريبــږي پرې؛زموږهــد يرې چېرتــه
دي؟
زموږ د ټنګ ټکور هوجرې، زمـوږ د محبت کلي
زمـوږ د شـمله ورو هغـه لـويې د برې چېرتـه دي؟
شــته دلو پټـو غــرور او هســک دی د پګړيــو غــر
اوف چــې د پښتواو پښــتونوالې کيســې چېرتــه
دي؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۳٦۸
کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

لکه سپېڅلی لوګوس

ته د زنبقو د تنکیو اننګیو
د شبنم څاڅکو کې
دانه دانه د پسرلي ښکالو کې وڅوکېدې
لکه سپېڅلی ((لوګوس))
لکه د وینې د زلمي شهید سوري ټټر کې.

✵ ✵ ✵

ته د باران او سپېږنو واورو
له معصومې او سپېڅلې بېګناه لمنې
زما د زړه پر جل وهلې دښتې تو یه شولې
لکه ورېمه د سهر
لکه کوچنی ماشوم
دیوې ښېوزلې مور د ویر او د دعا په بدل.

✵ ✵ ✵

ته د لمرونو د کانونو
او سپوږمۍ له څاه نه
لو یه ډیوه شوې
په تیارو شپو کې مې وځلېدې
لکه د رڼو ند لاسو کې ستړې امسا
لکه د تږې مسافر په مخ کې لو یه چینه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ږلۍ

په دې سپرلي څه وشول؟
سپينې وږمې څه شوې؟
سپېرو اغزوته
لکه سترې بازينګر ګډه وي
دا پسرلي څه شو؟
دا زړکې چېرته لاړې؟
چې زمونږ د غرو په لاله يې درو کې
او دبادونو د پستو سينو تر سيورو لاندې
د ځوزو ډلې او دکاړو کاروان غېږې موښې
او د اسمان غېږه کې
شفق راوسوځېد
په شنو پاڼو يې
ځولۍ، ځولۍ د سرو سکروټو ږلۍ وشيندلې

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا کلی مه ورانوئ !

دا کلی مه ورانوئ !
دا کلی مه ورانوئ !
ګورئ چې هلته د شنو ولو د شنو سیورو لاندې
ګورئ د شنې ویالې تر څنګه د جلګو د پاسه
یو کوچنی پروت دی
یو کوچنی ویده دی
او تر وږې لوپټې لاندې
دناز په غېږه کې کوچني شینکي خوبونه ویني.
دا کلی مه ورانوئ !
دا کلی مه ورانوئ !
ګورئ چې هلته لکه زرکې زموږ د کلي نجونې
ګورئ چې هلته د بامو پر سر نورسې پېغلې
کتار، کتار
دلمر تر وړانګو خپل پیکي جوړوي
او په مینو ژبو
د پېغلتوب غوږ کې د ځوان هوس سندرې بولي
دا کلی مه ورانوئ !
دا کلی مه روانوی !

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګورئ چې هلته له هغو سپېرو کوډلو ځنې
ګورئ چې هلته د دې تورې ترورږمۍ له غېږې
ساړه ځګېروي جګېږي
سوزمن اواز راځي
او امیداورې میندې
د انتظار د بڼ د سرو ګلونو لارې څارې
دا کلی مه ورانوئ!
دا کلی مه ورانوئ!

(c) ketabton.com: The Digital Library

د سفر په لاره کې

مــامې د مینـــې نوبالغــه څړیکــه ولیدلــه
چې مې دیاس او دوهمونو دتیـارو شېبې یې
د خپلو سترګود الماسو پـه تېغ څیـرې کړلې.

❋ ❋ ❋

مــامې د مینـــې نــو بالغــه څړیکــه ولیدلــه
چې د سرو وینو له بسترنه یې دستورو نجونې
دشپو دزورله ګنهګارې غېږې خلاصې کړلې.

❋ ❋ ❋

مــامې د مینـــې نوبالغــه څړیکــه ولیدلــه
دسبایي ددې وربښمینې وږمې سیورو لاندې
چې د اسمان د وربځو سین نه دسفرلاره کې
د بـاراني ګلو سلام تـه غېږ د ځمکې نیسي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

اهداء زما سپین ږیري شهید پلار ته:

د میلاد په شپو کې

ای ! د دې شنه اسمان په غېږه کې خوب وړې سپوږمۍ !
ای ! په دې شپو کې د پردیسو د سفر ډیوې !
ای ! د ګلونو او د پېغلو ، پېغلو وینو پرې !
ته را ته ګورې؟
ته را ته ګورې چې د کړیکو او تیارو ننبه شوم؟
او د ساړه ژمي خوني او ګنهګار ابلیس
زما د ګلانو او نرګسو باغ کې اور وکاره !
ته را ته ګورې !

***

ته را ته ګورې چې محل مې له کارغانو ډک شو ؟
او په ویالو کې د هیلیو بچې وسوزېدل !
او زموږ د کلي میندې
د میلاد شپو کې ((بې لاسو او پښو بچیان زېږوي))
ته را ته ګورې؟
ته را ته ګورې چې مې ټول کلی چاړه چاړه دی؟
خلک په نوکو او برچو د یو بل سترګې باسي

(c) ketabton.com: The Digital Library

او د مالت نڅوني
په خپلو تورو تورو څڼو کې ځوزان تڼک وهي
آه،
آه نازولې سپوږمۍ !
آه درڼا مورې !

(c) ketabton.com: The Digital Library

د چړې په څوکه کې

دا د سپرلي د شینکي باد وزرونه چا تړلي؟
چې د سپوږمۍ شونډو کې تورو وربځو ځاله کړې
او د شیطاني شپې په لومو کې د ستورو نجونې
د مرګ له نوکو نه کترې، کترې راتویې شولې.

❋ ❋ ❋

دا د سپرلي د شینکي باد وزرونه چا تړلي؟
چې د تیارو په جهنم کې د اغزیو لښکر
د بلاربو بوټو له شیدو نه ډک تیونه شکوي
او د نرګسو دا موسکې، موسکې رنګینې سترګې
د لاس په نوکو باسي.

❋ ❋ ❋

دا د سپرلي د شینکي باد وزرونه چا تړلي؟
چې زموږ د کلي دبامو د سر سپینکۍ کوترې
د زهرجن غبار د زهرو د باران له لاسه
له ډېرې وېرې د ښکاري ګوتو کې ځاله کړې
او د چړې څوکه کې
سپینې داني لټوي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د رڼا کلي ته

زه به د سترګو تخم
دغه رانه کسي ته
د وچې ځمکې په تبجنه غېږ کې وکرمه
او،
د سينې له باغ نه
به مې د وينو څراغ
تورو کوڅو کې
د لارويو مخ ته، ونيسمه
څو چې په ګډه سره
دې لويو شپو کې
د رڼا کلي ته تول ورسو !.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د شپې پر بام

نن مې کور له پنجرې نه
د مغرب له لوري
یوې مرورلې
خوسا شوې وږمې سر اخیستی
او د ګلانو په چوپتیا کې
د کارغانو ډلو
تیارې پر سر
د سبایي په شبنم ولامبلې
سهر له شرمه
ځان ته ونه کتل
ګلانو خپلې سرې مچکې پرې کړې
او لمر خولې، خولې
د شپې پر بام ویده پاتې شو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د رنها مرګ

لاد نرګسو د موسکا په سپرلني پانو کې
غرمو خوړلې،
جل وهلې کربلا ویده ده
د شپو په څنو کې
د تورو، تورو وربځو خمار
د سپوږمۍ زړه نه
د سرو وینو پیمانې اخلي
او اطلسي باغونه
د سرو ګلابو
د غوټیو جنازې پر اوږو
د پرهرونو
د باغچو داغي ګلونه پر سر
د تور خزان خوني سیلیو ته سلام کوي
او د سپېدو له باغ نه
د تورې دښتې
پر اغزنې چاودې، چاودې سینې
یوه رنها ولوېده
یوه رنها مړه شوه
(چې رنګ د لمر یې درلود).

(c) ketabton.com: The Digital Library

پوهاند دوکتورمجاور احمدزیار ته د هغه
د پنځوسمې کلیزې په مناسبت:

ته لکه لمر

ته لکه لمر
دخپلو وړانګو
طلايي لمبونه
ذره، ذره
پر مړاووو شویو
(ګلو) وشڼېدې
او،
د شینکي ذهن
د هسک له رڼو ستورو نه دې
زموږ رژېدلي
اوسرتور (بڼ) ته
سالو وګنډه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

سپرلي ته

سپرلیه راشه پردې کلي راشه
چې د ساړه ژمي قاتلو، خونړيو شپو
زموږ د باغ د کشماليو وينې وچې کړلې
او ماښامي سيليو
بيا د سپوږمۍ دزړه چاودون
د مړو سلګيو شپو کې
د پېغلو ولو او سپېدارو ملاوې ماتې کړلې.

✵✵✵

سپرلیه راشه پر دې کلي راشه
چې زموږ د کلي د پېغلوټو ګودر ونړېده
دلته د شونډو په خيالي باغ کې موسکا مړه شوه
او زموږ د ميندو مهربانو مورنۍ غېږو کې
شونډې پرتيو دا کوچني ماشومان وسوځېدل.

✵✵✵

سپرلیه راشه پر دې کلي راشه!
چې تورو دربلو کې زموږ د سفرونو سپوږمۍ
د رڼو ستورو د ګلونو د ميلاد په ماښام
کترې، کترې له اسماني دښتو راولوېدله

(c) ketabton.com: The Digital Library

اود شنو وربو د ځوانۍ او پېغلتوب خوبونه
د وحشي باد په قهرجن ستوني کې ونښتل.

✵ ✵ ✵

سپرلیه راشه پر دې کلي راشه
چې زمور د پېغلو او تنکیو سرو غوټیو سترګې
د څانګو بڼ نه د خزان په سیلۍ تویې شولې
د تورو شپو د تورو وربځو تر لمنې لاندې
د سرو ربدیو د مور بلاربه ګېډه وڅیرله!!!

(c) ketabton.com: The Digital Library

ثاڅکي...ثاڅکي

بیا ددې تور اسمان په غېږه کې
د ورېځو هادي
په تورو شپو کې
د سپوږمۍ په وینو ولمبېده
او اورني بادونه
د شنو پستو د پېغلتوب د وخت
شینکې خوبونه
تنکي، تنکي سوځوي
او په دې شنو شنو دامانو کې
د هوسیو بچي
او د زیتونو
د تنکي ذهن بې ژبې پاڼې
د خپلو وینو په بدل
ثاڅکي د لمر غواړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

پسرلی، ږلۍ، باران

سږکال به هېڅکله سپرلی را نه شي
غوټۍ به چاته شنه موسکا ونه کړي
ځکه دا کلی، دا کورونه
او دا ورانې کوڅې
خپله سپرلی، سپرلی دی
او راټوکېږي
هره ورځ په کې دښتي ګلونه
زموږ د وینو غوټۍ
سږکال به هېڅکله باران ونه ووري
ځمکه به هېڅکله محتاجه د اسمان نه شي
ځکه: هر ګام او هر قدم
راته باران نیولي
یوه تربدلي باران
یوې تربدلې ږلۍ
داسې باران چې زموږ د پېغلو د بڼو له وريځو
له دې یتیمې ځمکې
ان په اسمان ووري.

(c) ketabton.com: The Digital Library

استاد واصف باختري ته:

لیک

ته يې سپېڅلې لکه وړانګه او اروا د مرغلرو
د صدفو د سپېڅلو رڼاګانو د ښکلا کعبه يې
ته يې سپېڅلی لکه د روح د ((ادم))
او د جنت د ښکليو حورو اننګيو او ککيو کې يو روڼ
دانطهور څاڅکی.

✲ ✲ ✲

زه دې په پاکو بې ګناه سترګو کې وينم
د دنيا دبېګناهو او سپېڅلو اروا ګانو فرياد
يو ګونګ شوی، يو بې ژبې، يو بې وينې، بېګناهه انځور
زه دې د زړه په دې ناپايه سمندر کې هر ساعت
هره شېبه د يوې ياغي ببرې د ستر ماهو د ستړيو شېبو
ليکې وينم،
چې لا خوځېږي پسې، لارې وهي، منډې وهې ځي او دارمان
غاړې ته نه رسېږي.

✲ ✲ ✲

کله چې خاندي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستا مالګينې خنداګانې ماته وير، ماته فرياد
ماته فغان رابښي
ژړا دې نه پېژنم
کله چې ژاړې نه ژړلی نه خندلی شمه
خو دومره پوه يم چې کاتب د مخلوقاتو زما و ستا
د ژوندون پاڼه د خپل ((قار)) او له ((مستۍ))
ډکو شېبو ليکلې
چې ژړا نه پېژنو
خندامو هم نه ده زده.
ته يې سپېڅلې لکه وړانګه او ارواد مرغلرو
د صدفو د سپېڅلو رڼاګانو د ښکلا کعبه يې
ته يې سپېڅلې لکه روح د ((ادم)).

۲۸/۱/۱۳۶۹
کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

سیوری(۱)

دا څو ونې
دا څو ولې
دا څو څانګې
دا زموږ د وطن نه دي
دوی نه بوی ځي د پردیو.
❋❋❋
دا سپېڅلې خاورې وایي:
دوی زما د غېږې نه دي
دا د باد د مور اواز دی:
چې ما تې ورکړي نه دي.
د لمر وینې وهي کوکې:
چې دوی ما لوی کړي نه دي.
❋❋❋
کاڼي، غرونه راته وایي
دا سیندونه راته وایي:
پام چې څنګ له یې ورنه شې
یو ساعت شي درته سیوری
بل ساعت درنه ساه اخلي.

۹/۲/۱۳۶۹
کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

شناختې

یه ښکلې، ښکلې
یه سپېڅلې ملایکې !
دې مالت او په دې چم کې
ګناهونه هومره ډېر دي
چې تا هېڅ
د خپل وبال او دګناه غاړه کې
څوک نهویني،
وایه ! په دې لار چې راتلې
هغه زمو ږ د پلرو
او د نیکونو قبرونه څه رنګه وو ؟
ښه یې وه؟
خاوره یې وه؟
شناختې یې وې او که نه؟
موږ خو د پلار او د نیکه هغه سپېڅلي
او درانه قبرته نه پرېږدي څوک.
۹/۲/۱۳۶۹
کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګامونه او قدمونه

سیلۍ ! د کومو اورنیو غرو له څوک دې
زموږ کلي ته لاره کړې؟
موږ چې قدم پر قدم اخلو
ستا د غېږې د اورونو پر سکروټو
او سپرغیو لګو.
چې د غنمو فصل شین شي
او د غوږګو نازولي بچي قد وباسي
د دنیا ټولې سرې لمبې مو مېلمنې شي
د کبلو او کبانو د سپېڅلو خنداګانو
د معصومو څپو وینې زبېښي.
❋❋❋
سیلۍ، له کومې نا سپېڅلې او بدبختې لارې راغلې
د ګناه او دویرونو ساز پر شونډو
زموږ د ژوند او د دعا او عبادت کلي ته؟
موږ چې قدم پر قدم اخلو
هر قدم مو د کربوړو پر قدم او پر پلونو لګي
قدم زګېروي کوي
ګامونه چغې وهي
لارې له شرمه لارې نه راکوي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

٭٭٭

سیلۍ، قدم چې دلته اخلې باغ له شرمه
خپل ورمېږ غوځوي
موږ له غوټیو او غوټۍ له موږ مخونه نیسي.
وایه ته څوک یې؟
د کوم ځای یې؟
او له کومه دې زموږه د دعا او عبادت کلي ته پښنه کړې؟

۱/۳/۱۳۶۹
کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

توپير

دا د شنه اسمان ناوکۍ
څو مره مينه ګر کې ده !
شپې چې د ګناه شي
هر څو ځان په خيرو ولړي
دا راته موسکۍ شي
د خپل ځان په سپينو پيو مې څادر مينځي
دلته مې د ځمکې
دا سپين سرې نيا ميره شي
هر ساعت راته قبلې
د شنو ډنډونو په اوبو ولي.

۹/۳/۱۳۶۹
کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

کلی

لښتي وچ شول
ویالې ورانې
سین د تورو کاڼو غر شو
اوس حیران یم چې د کلي
دا هیلۍ به چېرې لا مبي؟

❋❋❋

نه پوهېږم، نه پوهېږم
ای د کلي مازېګره
ها زمروږد کلي چم کې
هغه سپینه کېږدۍ څه شوه؟
هغه شنې څپرې څه شوې؟
ها لوګرې جنۍ چېرې؟

❋❋❋

تا ته یاد شي مازېګره!
د ګودر د غاړې لیکې؟
لکه باغ د ښاپېریو،
لکه لارې د کوترو؟

❋❋❋

تاته یاد شي مازیګره!

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغه شنې د ېرې د کلي؟
پکې هسک د شملو غرونه
پکې ورېځې د چلمو.
❋❋❋
نه، نه ودان دی
کلی ودان دی
یوه ځاله په کې نه شته
ها د ښکلیو توتکیو
یو نغری هم اباد نه دی
دا بیو د لاس نښه.
❋❋❋
لښتي وچ شول
ویالې ورانې
سین د تورو کاڼو غر شو
اوس حیران یم چې د کلي
دا هیلۍ به چېرې لامبي !!.

۲۵/۳/۱۳۶۹
کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

چغه

وخت د دیدن اور شو د لمبې پر سر ولاړ یمه
څه وکړم پښتو ده د وعدې پر سر ولاړ یمه
ځاځکي ځاکي راغلم ستا د حسن پر بام پرېوتم
اوس چې پر ځان پوه شوم د ناوې پر سر ولاړ یمه
ته خو به تندي د شپې نن بیا پر کاسو ولې
زه څو مره کمبخت یم د توبې پر سر ولاړ یمه
لړ خودې کاږه واږه بانه رابانديې سیوري کړه
خیر دی مسافر یم د غرمې پر سر ولاړ یمه
اوښکه د غزل مې د ساحل د غاړې چغه شوه
ډوبه مې بېړۍ ده د څپې پر سر ولاړ یمه.

۱۴/۴/۱۳۶۹
کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

د پښتو خبرې

ماتــه انکــار تاتــه د هــو خبــرې نــه دي زده
تــا تــه د راتلــو ماتــه دتلــو خبــرې نــه دي زده
تــه خوبــه مــانې د وعــدو بيارا تــه ودانــه کــړې
ماتــه لــه دروغجنــو د ګيلــو خبــرې نــه دي زده
ستا خوبــه امېـل لکـه سـپوږمۍ پـه تتـر وزانګـي
ماتــه دنــا خيرو ګرېوانــو خبــرې نــه دي زده
ته دخم مېلمه شه، سر تر پښو د مستې څانګه شه
ماتــه يــې د اوښــکو دنشــو خبــرې نــه دي زده
زه بې له پښتو نه په ټول ژوند پر بل څه پوه نه شوم
ســتا لکــه مغلــه د پښــتو خبــرې نــه دي زده.

۳۱/۲/۱۳۶۹
کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

دویر مالت

ته راته خانده زه سلګو سره خوشاله یمه
ته پسرلی شه زه اغزو سره خوشاله یمه
د ویر مالت کې دهوس د ادا نه شته قدر
د غم موسم دی له غمو سره خوشاله یمه
ستوري دې اوري پرخې پرخې پر خوب وړي نظر
زه لکه شمعه شوګیرو سره خوشاله یمه
د زلفو وربخې وروه بلې دې نه شي ډیوې
د ژمي شپه یم له تیارو سره خوشاله یمه
نادان قاتل راته په لاره کې کرلي سپرغۍ
زه لکه دود لویو لمبو سره خوشاله یمه
څومره خوږه شوه په دې چم کې د وحشت ارتقا
چې یې ښاغلو لېونو سره خوشاله یمه.

۳۱/۹/۱۳۶۹
کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

پسرلی

پسرلي شو ، پسرلی شو
پسرلی مې مسا پر پر کاله راغی
پسرلی مې چې کري
ګلابي حورې
پسرلی مې چې د خدای
له مهربانو سترګو وورې.
❋ ❋ ❋
پسرلی شو ، پسرلی شو
هره لوښته د وطن مې
د نرګس ډکه کمڅۍ شوه
هره لښته مې د کلي
تکه شنه د جنت څانګه
غنمي وږمې په زلفو
غرنۍ کوترې راغلې
د هوسیو لونې ناخې
د شنو دښتو پېغلتوب ته.
❋ ❋ ❋
پسرلی شو ، پسرلی شو

(c) ketabton.com: The Digital Library

د لمر سرې تورې يې ښکل کړې
لمبوې درڼا ناوې
غوڅوي د شپې رګونه
کړي د ښتو داسمان کې
د انځرو شنه باغونه
سپوږمۍ سپين رباب اخيستی
رانه ستوري نڅاګر شول.

❋❋❋

پسرلی شو، پسرلی شو
تودوي مې سړې مينې
زوړ خمار پر عقل ولم
سد مې اخلي د تاک وينې
ګناهکار ساقي ته ناست يم
راکوي جنتي ((پينې))
هره پاڼه د هر ګل مې
دې ياغي سرته پګړۍ شوه
هر يوکاڼی مې ګلاب شو
هره پرخه مې غوټۍ شوه.

۲۱/۱۲/۱۳۶۹
کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

کلیزه

نن مې د ښکلې لور د حسن پر سپرلیو
یو بل ګل وټوکېد
نن یې د ژوند پنځلسم ستوری را برشو
د کمڅو پر ماښام
نن یې د تاند عمر د لښتې پېغلتوب ته
بل ګهیځ شین شو
لور مې نن پېغله شوله.

❋ ❋ ❋

نن مې وعده وه، چې دزړه دوچې دښتې
د سمسورې غوټۍ جشن لمانځم
نن مې وعده وه چې به ناوې کړم
د کور پنځلسمه سپوږمۍ
نن مې وعده وه چې سلګۍ ورته
د شمعو دودوم
او بلومه ډیوې
خو نن د خپلې بدنصیبې سرې غوټۍ
موسکا ته کېننا ستم
مایې د باغ د پېغلتوب
ددې تنکۍ شېبې سلام وانه خیست
ما شمعې ونه شوای راوړای

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکې ډیوې بلې نه شوې
مایې ترخو شونډو ته
رنګ د خوږو هم ور نه کړ
مایې پر زلفو یو کوچنی پوړنی
نه کړو راخوړ.

✵ ✵ ✵

او نن ماښام چې ټوله ورځ
روژه په خوله
دلوی الله پر عبادت بوخته وه
په دې ګناه چې
په نغري کې
ماښامې ټېپر ترې وسوځېدل
مور یې له شپې نه
تر سبا ورته غمبوري
په خپېړو شنه کړل.
هو !
مور د بچو کلیزې د اسې لمانځو
زموږ د ستور د اسې دی !!!.

۲۶/۱۲/۱۳۶۹
کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

عبدالباري جهاني ته(۱)

دهغه د شعر په ځواب کې:

مسا پر خيالونه راغلل
مسا پر له لرې غرونو
مسا پر له لوی سفرنه
يادوي ((دماضي پاڼه))
رانه پوښتي دنن وينې.

❋ ❋ ❋

اوس به ځنګه ورته وايم؟
اوس به ځنګه ورکړم ((زيرى))؟
چې يه ستړيه مسا پره!
هر لو ښتنه دددې کلي
چې د خدای (ج) له خوبه شنه وه
اوس ېوازې د کارغانو
او زاړه شيطان کېږدی ده.

❋ ❋ ❋

اوس به ځنګه ورته وايم؟
چې د غرونو ځنګل لوټ شو
د ځيريو ځنې پرې دي
ځالې ډکې له کربوړو
د چنارو په سينه کې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

❋ ❋ ❋

اوس به څنګه ورته وايم؟
چې د نن مينزو کړې ماتې
د پرون ښکلې هنداره
زمونږ بوډۍ مورې يې کړه بوره
ټول وطن شهيد شهيد شو
دلته مري د ماضي فصل
دلته مري د سبا زړي
شمله ور غرونه مات شوي
را ميراتې لوټې دي.

❋ ❋ ❋

اوس به څنګه ورته وايم؟
چې مې مري د مستۍ کلی
دلته وير دې خندا نه شته
د مرګي لوبه جاري ده
چا خنداراته وژلې
چامو کور پر انګار وويشت
چا مو پخو چړو باندې
دبچيو مرۍ پرې کړې.

❋ ❋ ❋

اوس به څنګه ورته وايم؟
چې د نجونو تور وربل کې
سپرلی شين شو د ځوزانو

(c) ketabton.com: The Digital Library

دلته اوس دګودر لاره
د اغزو لښکر نیولې
اوس د ښکلو د سرو شونډو
هغه شنې موسکاوې مړې دي
اوس د ښکلي ریبار ژبه
د اغیار پر نوکو وتې
دلته لویې د بړې نه شته
د هجرو تغر ټول شوی.

❋ ❋ ❋

اوس به څنګه ورته وایم؟
چې شهید پلو پر سترګو
د وطن ادکۍ ژاړي
ړنګوي د دعا څلي
هسکوي د ښېرو غرونه
((زور)) له لوړ ګرېوان نه نیسي
د سرو اوښکو په لاسونو
ترېنه غواړي د خپل فصل
د دې شنو دانو مرګونه
چې نامردو بزغلیو کې
د مور څه قدر نه شته.

❋ ❋ ❋

ته دې ورک سیوري ته ژاړې

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه له خپل سیوري نه سترې
ته له ځان سره په جنګ یې
زه فلک سره په جنګ یم
راته وايي:
ژمی درومي
توتکۍ به بېرته راشي
لکه وړانګې د سپرلیو
په وریښمین وریښمېن وزرونو.

❋❋❋

زه وایم:
ای د ټولو ربه!
که ته چېرې توتکۍ وای
ته راتلې زموږ پر کلي؟
لکه وړانګه د سپرلیو
په وریښمین وریښمین وزرونو؟

۱/۱/۱۳۷۰=
کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

تاک

چې یې دنیا ته سترګې راکړې
او غونچې غونچې شوې
پرهغه ورځ مې د مور سرې سترګې غوټۍ شوې
بېرته ونه غوړېدې
چامې پر تړیو او ماشومو شونډو تې کېښنود ،
پر هغه ورځ هم دلمر سرې وینې شوې وچې
او یوه شېبه راونه ورېدې
شپه شوه ، شپونکۍ ، سپوږمۍ د ستورو درمو
وړیو وریو پسې هم ونه وتله
تمامه شپه د مړو سلګیو پرزانګو ویده شوم.

❋❋❋

سهارچې پاڅېدم
زموږه د کاله د سرو انګورو نرۍ ونې راته ایښې وه

(c) ketabton.com: The Digital Library

غولانځه پر سپېرو او جل وهليو شونډو
ما ورته مور وويل.
اوس هغه څاڅکی د انګورو مې پر زړه باندې
نيالګی ولاړ دی
څو چې لويېږم ښاخور تاک مې
له ژوند سره سم لويېږي
زه او تاک دواړه له يوې رينبې يو.

۱۰/۳/۱۳۷۰
کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

دلبرۍ

هرڅو مره چې پې مخې دي او ښکلې دي دلبرې
هغــو مره ســتمګرې او قــاتلې دي دلبــرې
پــوهېږم څــو خونخــوره مېلمنــې وې درنــه لاړې
زړګيــه ! خپــه نــه شــې نــازولې دي دلبــرې
نه لوز، نه يې وعده، نه يې رښتيا ده چا ليدلې
دې چم کې د وفـا لـه غـرو لوېدلې دي دلبرې
زمونږ که ځواني اورشوه د دوی ګل له څنو پرېوت
دا هسې پـر خپـل حسـن غولېدلې دي دلبرې
توبه ! لکه دخوار فقير دې خپلې غوسې وسوم
درنــې دي، پېښــتنې دي اوښــاغلې دي دلبــرې.

۲۹/۳/۱۳۷۰
کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

ازادي

دلته څوک نورد پسرلیو
دګلونو او وږمو په سوچ کې نه دي
دلته چاته نور زموږه د کورونو
دبامو سپینو کوترو ته
دانې ورکول نه زده.
❋❋❋
دلته دښتو کې د باد له کوچې هېر دي
چې بیا ښکل کړي
په پردېسو وچو شونډو
د لوګړې پېغلې څنې
دلته چت پر کاله نه شته
چې دا سترې توتکۍ پکې دمه شي.
❋❋❋
دلته وینه، مینه مړه ده
دلته فصل د لمر وچ شو
دلته قتلې دي دعشق او د ځوانۍ
او پېغلتوب ددې سپېڅلو ګناهونو
د جنت ښکلې هنداري.
❋❋❋
دلته ساه په باغ کې نه شته

(c) ketabton.com: The Digital Library

دلته مات د ګل انځور دی
دلته بڼ کې زرغون شوې
د ساراوو د زړو بګوو چغې.

❋ ❋ ❋

موږ د مرګ کام کې ژوندي يو
د ښکاري ګوتو کې ناڅو
د سبا کښت يې رالوټ کړ
دا دنن شپېو د پوانو
د پرون پانې ورستې شولې
د مړو او د خاڼو په لاسونو
ازادي خو وي همداسې
ژوند خو داسې وي کنه !؟

۱۴/۵/۱۳۷۰
کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

څو منثور شعرونه

مصطفی جهاد ته:

زموږ مړینه

-۱-

پرېوزه،
ارام ویده شه!
زموږ مړینه داسې ده
لکه زوکړه مو چې وه
او زوکړه مو
لکه مړینه مو چې ده.

❋❋❋

هغوی چې د خپلو کورونو
پر دسترخوانونو
ډوډۍ خوند نه ورته ورکوي
ژوندي وي.
پرېږده!
هغوی چې د پردیو د کاروبار
د افیونو او الکولو په چینو کې
د لغړو فواحشو
د پستو او مرمرینو غولانځو پر غرونو
یوه شېبه خوب

(c) ketabton.com: The Digital Library

زمونږ د ټولو په ژوند نه ورکوي
ژوندي وي.
او پرېږده !
هغوی چې ویاړ ګڼي
د خپلو ناوو پېغلتوب
له هغوی نه
په پردیو کټونو کې واخلي
ژوندي وي.
او،
زه او ته
چې ژوندي وو مړه وو،
نو،
پرېوزه
ارام ویده شه !
زمونږ مړینه
لکه زوکړه مو چې وه
او زوکړه مو
لکه مړینه مو چې ده.
۳۰/۵/۱۳۷۰
کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

درد

-۲-

د پلار مړینه مې ولیده
او دوه رونو زړه چاودون هم
لوږې مې د برې وزغملې
او تندې هم
خو یوه یې دومره دردوونکې نه وه
لکه:
نشه چې نه وي پوره
او ښیښنه پای ته ورسي.

۱۷/۲/۱۳۷۰
کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

پیغمبران هم ژاړي

-۳-

ونې ! ولې ژاړې؟
ښاخونه يې رانه غوڅ کړل
چا؟
ښاخ مې،
ومې روزه، ومې روزه
چې رالوی شو
تبر ته لاستی شو.

❋❋❋

- مورې ! چېرته ځې؟
- د خدای کلي ته.
- مګر دا لويه نړۍ؟
- نړۍ خو د ډېوانو ده.
- مېړه دې شته؟
- رانه ورک شو.
- او زامن؟
- لرم يې: قابيل او هابيل.

❋❋❋

- مسيحه ! ته او اوښکې؟
- اوښکې نه، وينې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

- دچا له‌لاسه؟
- د یهودا له‌لاسه.
- ومې روزه، ومې روزه
- چې رالوی شو
- دښمن ته یې وسپارلم.

✵✵✵

- وطنه! ته؟
- او دا دی زه هم ژاړم.
- څوک دې ژړوي؟
- ملت مې.ملت مې دوه برخې شو:
- قاتل او مقتول
- دریېمګړی نه‌لري.

۱۸/۳/۱۳۷۰
کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

برخه

-۴-

هغه ورځ مې چې غوښتل
کمڅۍ يې ورته له ګلونو ډکې کړم
د دښتو او بڼونو ګلان
سيليو يوووړل
او نن چې، ګلان بيا راوغوړېدل
هغه نه شته.

***

هوکې !
زموږ برخه همدا سې ده
تېر کال مو چې ويالې
له اوبو ډکې وې
زموږ د کلي ژرنده ورانه وه
او اوس چې
د کلي ژرنده بيا ودانه ده
په ويالو کې اوبه نه شته.

۱۲/۲/۱۳۷۰
کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

دنیا

زما زړه تر جهان لوی دی د جهان تنګه سینه ده
چې زه نه په کې ځایېږم دا دنیا څومره وړه ده؟
زه د جل د غرونو تږی پرواګیر نه یم د لپو
ساقي! چم مې د ګوټ نه زده زما بحر پیمانه ده
ما مسیح حیران لیدلی د خپلې مور د عفت سوال ته
ما چې نوم د عشق اخیستی راته لښته زمانه ده
موږ یې څنګ ته د ګورناست یو پوکوو په کې ساه ګانې
ګنې دا دژوند ډیوه خولا پخوا تر ازل مړه ده
د تقدیر کچکول پرغاړه مرګ نه خیر د هستۍ غواړو
دا دنیا څومره لولۍ ده، دا دنیا څومره سپېره ده.

۳/۲/۱۳۷۰
کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

مساپر

څه د ښکلو او ښکو ستوري مساپر پر خاورو خوريم
د چا سترګو نه لوېدلی يو ټوټې ټوټې انځوريم
اوس به چېرته پسې لاړ شم نا اشنا کوڅې دي ډېرې
دا دزړه تير به مې څوک وي چې يې زه د شګو کوريم
چې يې ټپ په سترګو ړوند کړم ترې سرو بادونو يووړم
دا د چا د نظر دوديم؟ دا د چا د نغري اوريم؟
قتلوي مې چې خوبونه، لېونی خيال مې چې وژني
دادکوم پښتون شملې ته د مغل دخولې پېغوريم
ځغلوم اس په درياب کې، ګرځوم بېړۍ په وچه
دا دکوم جنون امسا يم، دا دچا دعشق شبکوريم؟

۸/۲/۱۳۷۰
کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

پياله

دا ځواني مې صدقه شه، خو پياله مې تشه مه شه
د زړګي لپه چپه شه، خو پياله مې تشه مه شه
ښه پوهېږم چې مې وژني دا بربنډې د تاک پېغلې
عمره ! يو څاڅکی نشه شه، خو پياله مې تشه مه شه
څو يې ښبنم نه تمامېږي راته څه د زهرو سين شو
دا د ژوند وچه چينه شه، خو پياله مې تشه مه شه
دا د دوه کاڼو دنيا چې دومره ګرانه پر موږ پلوري
لکه دود پر اور خوره شه، خو پياله مې تشه مه شه
نه په بر د عمر خوښ يم، نه په ګز د ژوند خو شاله
ټول دلو څو پښو ناره شه، خو پياله مې تشه مه شه.

۷/۷/۱۳۷۰
کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

لاره

د ژوند مزي خو لنډ شول هغه شپه قراره چېرته ده؟
یاران د لارې ډېر دي خو ملګرو لاره چېرته ده؟
کاروان مو د سپوږمۍ تر څنګ برشو ، خو زموږ مینه
چې تاویل ځاروانه ! اوس د خدای لپاره چېرته ده؟
ساقي ! راځنې وچې شوې ډالۍ ورته د زړه لپې
زموږ د وینو تږې دا ویده خماره چېرته ده؟
موږه ساده ګان یې د دوکو پر ژړنده دل کړلو
ای عشقه ! د دروغجن دیدن هغه ربیاره چېرته ده؟
دا دومره پېړۍ شپه کې د سبا سبا ناري چې دي
شیمه مو د نیمزالو ډیوو تر سهاره چېرته ده؟

۳/۸/۱۳۷۰
کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

کب

سیندلا همغسې
ځپاند روان دی
او ا سپین ږیری جاله وان
خدای زده
پر کومې دې شګلنې غاړې
خوب وړی دی نه ویښېږي
سترګه مې ورپېږده
او ستا دکور کوتره راغله
ستا راکړی ګل یې
زما شملې نه یوور.
زه پوهېدم چې
نن به دا سې وشي
او نور به هېڅکله
درونه رسمه:
بېګاه مې خوب کې
له لاسونو ځنې
کب لوېدلی !

۳/۱۰/۱۳۷۰
کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

مینه

نیمه شپه، نیمه شپه ده
د سپوږمۍ ځانګو ته ناست یم
یو څو سیوري راته ناځي
لکه ډمې عربانې.

❋❋❋

د جنت پېالې یې راوړې
څه وربښمینې پرښتې دي؟
رانه اخلي تاج د عقل
د جنون جوغه یې راکړه.

❋❋❋

اوس د زړه پر پاڼو لیکم
ستا د دوه سترګو غزلې
لکه خدای چې مینه لیک کړه
دا د حورو په لاسونو.

۱۹۹۱ جنوري
مسکو

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځانګه

د کومې شپې بلېدونکې دیوه یې ځانګې !
چې مې د زړه پر کور خوره یې ځانګې !
لږ صبر وکړه چې وزګار خو شمه
څنګه بې صبره پیمانه یې ځانګې !
شپه د ژمي د راتلو خو نه ده؟
داسې چې بیا کړه وږه یې ځانګې !
نه چې یاغي شوندو مې وکړ تېری؟
له شرمه بیا چې تکه سره یې ځانګې !
څنګه د عشق پر قیام نه کړم باور؟
چې راته سیوری او شمله یې ځانګې !
د وخت سیلۍ دې رانه وړای کله شي
د پښتني کور مېلمنه یې ځانګې !

۱۹۹۱ جنوري
عشق اباد

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه او غر

تاسو مې پېژنئ؟
زما د تن هډوکی
او د خاورو په رنګ مسته وینه
زما د غرونو د هستۍ نښې دي
ما مې د غرو له تیو پې رودلي
زما د کور د بام بوټی له پاسه
غر ولاړ دی
او په انګړ کې
هر قدم ته د خېړیو ونه،
په هره یو ښاخ کې یې
د لمر د زېړ دلو کیسه
او شین اسمان یې
خپلو سترګو ته
له پاڼو نه
رانجه پوروي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ماته د خوب او ستړیا
چم نه دی زده
تیارو ته ستوري،
د سبا بربنډو پېغلو ته
لمنې ګنډم
او کرې ورځ سترګې په لار تېروم.
سترګې په لار یم
خو د څه لپاره؟
نه پوهېږم!
وه چې زما تر سیوري هاخوا
دا دنیا نن څومره ښکلې ښکاري
دریغه!
له شرمه را ته پاس
د کتو وس نه لري.

۲/۱۱/۱۳۷۰
کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

لوی احمد شاه بابا ته:

د غمنو وړی

-۱-

د غنمـــو وړی زمـــا د پګـــړی ځانګـــه
د غنمـــو وړی زمـــاد غرونـــو ژبـــه
د غنمـــو وړی زمـــاد ماضـــي درمنـــد
د غنمـــو وړی زمـــاد ســـبا تـــوره.

***

د غنمـــو وړی زمـــا اوښـــکو تکـــی
د غنمـــو وړی زمـــا د موســـکا پاڼـــه
د غنمـــو وړی رنـــګ د ښـــا پیریو
د غنمـــو وړی زمـــا دیـــار ســـندره

***

د غنمـــو وړی لمـــر د شـــپو د تیـــو
د غنمـــو وړی ســـیوری د غرمـــو مې
د غنمـــو وړی وړم د ســـــپرلیو
د غنمـــو وړی تـــن د شـــنو خیړیـــو

***

(c) ketabton.com: The Digital Library

-۲-

د غنمو وږی پاس پر شملې شين شو
طلايي تاج يې نسکور کړ له سرونو
د غنمو وږی شنه دويار جنډه شوه
لکه سره وينه ايت د پاني پت شو.

❋❋❋

د غنمو وږی توره د برېښنا شوه
د دښمنو وربځو ګېډې يې کړې څېرې
د غنمو وږی زما د غرونو باد شو
له هيبت نه يې زمرو ګيدړې راوړې.

❋❋❋

د غنمو وږی وينه د غيرت شوه
په ککرو کې يې اور د ايمان پو کړ
د غنمو وږی زما د پلار شمله شوه
ټيټېدل يې لکه ستوری چېرته نه زده.

❋❋❋

(c) ketabton.com: The Digital Library

د غنمـــو وږی اور شـــو پرنـــا مردو
هـره لو ښتـه يـې تنـور كـړه پـر بگـوو
د لمر بڼ يې له لويديزې سيلۍ خپل کړ
د شمـال د بـاد ترخـه ژبـه يـې پـرې كـړه

***

د غنمـو وږی ټـول هېـواد هېـواد شـو
د غنمـــو وږی ټـــول ولـــس دی
د غنمـو وږی زمـا د وطـن هسـک شـو
چې تـر غـاړې يـې د بـلا لاسونه لنډ دي.

***

د غنمـــو وږی زمـــا د پگـــړۍ څانگـــه
د غنمـــو وږی زمـــاد غرونـــو ژبـــه
د غنمـــو وږی زمـــاد ماضـــي درمنـــد
د غنمـــو وږی زمـــاد ســـبا تـــوره.

۳/۱۱/۱۳۷۰
کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

کښت

دزلفو شپې دې راوړې خونسکورې درنه نه شي
ته ګوره هغه کړې وعدې نورې درنه نه شي
بلد نه یم په غېږ کې د سپېڅلې ګناه چېرې
داشونډې وچې روږدې دې سمسورې درنه نه شي
ما څښلې کله نه دې ساقي تور شراب په جام کې
ستاسترګې تکې سرې ښې دې چې تورې درنه نه شي
کمځې دې راته دارکړه چې منصورشمه ژوندی شم
وېرېږم له هغې نه چې منګورې درنه نه شي
له وربځو نه خیر نه شته کښت مو هم له سینده لېرې
سپرلیه ! څو غوټۍ دې چې کمزورې درنه نه شي.

۱۴/۱/۱۳۷۱
کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

عبدالباري جهاني ته (۲)

دهغه د شعر په ځواب کې:

مادرته نه وې چې ياغي شو اولس؟
مادرته نه وې چې ژړېږي وطن؟
مادرته نه وې چې نړېږي غرونه؟
مادرته نه وې چې ورانېږي وطن؟

***

مادرته نه وې چې د کارغيو سيوری
تاج د شيطان شو لوټوي پرښتې؟
مادرته نه وې چې د حورو حسن
پردمو پلوري، خرڅوي پرښتې؟

***

مادرته نه وې چې دنن سندره
غريبه اوښکه شوه په اور وسوه؟
مادرته نه وې چې ډيوه د سبا
ماته هنداره شوه په کور وسوه؟

***

(c) ketabton.com: The Digital Library

مادرته نه وې چې هادرنې لوپتې
د اور او وینو پر ګودر زانګې؟
مادرته نه وې چې هاسپېڅلې تسبې
د څو لولیو پر تتر زانګې؟

❋❋❋

مایو زخمي تن د وطن ژړلو
اوس له وطن نه وطنونه جوړ شول
ما یې لا یو درد دوا کړی نه و
اوس یې له هر ټپه ټپونه جوړ شول

❋❋❋

تا ویل مه ژاړه جوړېږي وطن
زه ویم چې نه یې ناخبر به یې
تا ویل اور دی بیا ګلان دي پسې
زه ویم له دې اوره بهر به یې.

۱۵/۱/۱۳۷۱
کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

وينې پر کاله

اوښکې د شېبو که د کلو وې په سر واوښتې
لپه وې اوبه، که په نېزو وې په سر واوښتې
ټول عمر باران و، يوه شپه مو رڼه ونه ليده
پـوه نـه شـوو دژمي کـه سـپرلو وې پـه سـر
واوښـــــــــــــــــــــــــــــــــــتې
نه به وايي ژبه دغه ګونګ زړګی شاهد دی خو
لښتې د کمڅوکه توپـانو وې په سر واوښـتې
خيرکه مو سر لاړ دپښـو پـل مـو ژوندی پـاتې
دی
څوورځې کـانې پـه قـافلو وې پـه سر واوښـتې
ستړې نه شوې غاړې زموږ اوداپڅې چړې ددوی
وينـې پـر کالـه د پښـتنو وې پـر سـر واوښـتې.

۱۸/۱/۱۳۷۱
کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

بیدیا

سپېره بیدیا ده په کې پل د بنیادم نه شته
یو څو پېریان دي له پردیو غرو راغلي
بربنډ بړي، ناڅي، ناڅي
چې تیاره شي بیا سینې پر خپلو میندو سړوي
پر خوارږه خوب پرېوزي.

***

د زهرو ونه ده ولاړه
پر بیزو ادې یې سیوری کړی
بیزو د زهرو پرکې خوري هره ګړۍ ورځنې حمل اخلي
د ورځې د برش، څلو ښت بچیان زېږوي
د ورځې د برش، څلو ښت ځوانان شي
بیا قتلېږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

خو بیزو ادي پرګي خوري
او لیګا ده هره ورځ نوي بچیان زېږوي.
پېریان ګډېږي
د بیزو ادي په وير اوپر خواریو خاندي
چې شپه تیاره شي
بیا سینې پر خپلو میندو سړوي
پر خوارېه خوب پرېوزي
سپېره بیدیا ده په کې پل دبنیادم نه شته.

۱۹/۱/۱۳۷۱
کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګیله

زه دې د کومې ښې ځوانۍ په خاطر؟
ستاد نیمګړې مینې
د سمسورتیا په هیله
پیالې په سر اړوم؛
او زه دې کومو مهربانو سترګو
ته شین غزل ولیکم؟
پیالو ته شونډې
د غزل زلفو ته لاس نه ورځي
کله چې زړه کې مې یې.

۲۲/۱/۱۳۷۱
کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

شیخ

شیخ بې نغمې ګډېږي
شیخ د جومات کړکۍ تړلي د واټونو د ټوالو ته ناځي
شیخ د خپل عشق د باکرې مور
له ټپونو نه شراب څښلي دي.

❋❋❋

شیخ لکه سپینه پاغونده
بادونه یوسي،
ببرته راشي
او خپل مست سیوري ته ښه وخاندي
شیخ د کوکنارو ګلان وټومبي په تورو څڼو
شیخ توره شپه شي
په غلا غلا د زلیخا د مخ پوړني پسې لاس غځوي.
شیخ بې نغمې ګډېږي
شیخ د خپل عشق د باکرې مور
له تیونو شراب څښلي دي
شیخ تورو څڼو کې ټومبلي
د کوکنارو ګلان.

۹/۳/۱۳۷۱

کابل

ګړي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګړۍ پېړۍ ده چې د نیمې شپې له تڼکې څنې نه خوځېږي
ستوري سوځېږي،
شمعې مري،
د ترږمیولېونۍ د زنداني شپبو دژوند خړې آینې ته ناڅي
کانه په لارکې د مېږیود راتلو شپبو ته غوږ ایښی دی.

❋❋❋

د دوو وروستیو د کمڅو پر سر سپوږمۍ بندي ده
او مساپرې پښې د غوړګو دکاله پر لوري لاره باسي
متې زخمي دي،
بې نوکانوګوتې څنوکې د شپې پاتې دي
ړوند دګلونو درنګونو تماشې ته ناست دی.

❋❋❋

ګړۍ زموږ د ژوند سپېڅلی او محکوم کلام دی
ګړۍ، پېړۍ ده چې کږه ملا سمولی نه شي
ګړۍ غریبه
د پېړیو د سکون پېتي په سر ګرځوي.

❋❋❋

کانه په لارکې د مېږیود راتلو شپبو ته غوږ ایښی دی.
ړوند دګلونو درنګونو تماشې ته ناست دی

۱۴/۳/۱۳۷۱
کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

پو ښتنه

دو مره قدري یاد شي چې یو څه خو دې په تله ووې
پوه نه شوم قسم دی چې تا څه ووې ما څه ووې
ټوله شپه رښتیا دې پټ د زړه کور کې ساتلی وم؟
یو غلچکی خوب و په کاله مې تېر بده ووې
ستا د نظر تندر ته مې ټول خوبونه درمند شول
چاراته له وربځو نه خبر د بارانه ووې؟
ویښ وم که ویده وم خدای زده د بري مودې تېرې شوې
مینه دې له زړه وه او که هسې دې په خوله ووې؟
کړې مې وعده وه چې دې بیا په کلي نه درځم
هېره وه له مانه خو ریښو د ګربوانه ووې
و پوښته رښتیا ترې کوم مغل دې چم کې شته که نه؟
څو مره سپکې سپورې مېلمانه ته پښتانه ووې؟.

۱۴/۵/۱۳۷۱
کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا کلی، دا وطن

کلونه تېر شول، ځواني مري
او درنګونو پسرلي
زموږ پر سوي او غریب مالت
ګذر ونه کړ.
وږمو د ستړي شپون
دخپو په ځنګلونو کې نڅا ونه کړه
د تورو دښتو د کېږدیو د وریو ژبې
بیا وچې شوې.

❋❋❋

بیا مو د کلي د چنارو
پر نیم سویو تنو او ربل شو
د شنو غنمو د وربښمین فصل کمخیو ته یې
رنګ بیا د لوګیو ورکړ
بیا یې د ستورو سره تو کړی
د تورو وربځو
د شیطان مریي ته وبښله.

❋❋❋

(c) ketabton.com: The Digital Library

کلی، وطن
بیا دڅپلیو دمېخونو جنګ کې ساه وباسي
کلی، وطن مو
دخو تورو تجمل ته
بیا له سره قربانېږي
هر قاتل یې
د زخمي ځان له هډوکو ځنې
لاستی د ((بېرغ)) اخلي.

***

زموږ سرونه،
زموږ وینې
دشنو چرسو اود بنګو هغه شنې دانې دي
چې دودوي یې ((باباقو)) ملنګ
دغم اود سترپا شېبه کې.

۲۵/۳/۱۳۷۱
کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

جنازې

وربځو د ستورو جنازې ښخې کړې
بيا پر دې غرو
د رڼو ستورو د نارنجو ګلانو وربږي
رانه د ستړو مسا پرو پښو پل ورک شو.

❋❋❋

هره شپه مې ځوانې مېږې تندورنه وژني
هره شپه د ځوانو مړو جنازې ښخوم
خدای زده
دې لار کې چېرته روغه څېړی شته او که نه؟
چې راته غبږ پرانيزي
څادر مې باد وړی دی!.

۲۶/۴/۱۳۷۱
کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

کلی - د پره

ماته د کلي مازيګر يو ځلې بيا وخندل
د مرورو ورېمو پېغلو مې د شونډو جل وهلې پانې بيا ښکل
کړې
کلی مې بيا لکه د وينې د زړګي پر فصل وبهېده.

❋❋❋

د پلار هوجره لکه کنډ کپر پرته ده
نور ترې د سترو بزګرانو د چلم دودونه نه راخېږي
نور يې انګړکې د ښاغلو مسا پرو د څپليو د ګل مېخونښې هم نه شته
له ماتې ملا يې نړېدلي د سنځلو نازولې څنې
او پلار يوازې د کابل په هديرو کې مسا پر پروت دی.

❋❋❋

بيا مې د کلي د اذان اواز له خوبه وينښ کړم
اذان پر کلي باندې خور دی خو په غږ کې يې هماسې
د سپين ږيري ((بلال)) سوز نه شته (۱)
ټول د پکول شاته لمونځونه کوو
او د جومات محراب له مانه د ((بلال)) سپينه پګړۍ غواړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

❋❋❋

کلی هماسې له دېرو ډک دی
دکلي لارې د زلميو تردرنو درنو ګامونولاندې ساه اخلي
خو ګودرونه ړنګ دي
د کلي پېغلې انګېرونو کې د نيا زړې څرخې تاووي
او زه لګيا يمه د پلار زړه دېره چلوم.

۱۸/۲/۱۳۷۱

۱- د شاعر منظور مشر تره مشهور ديني عالم مولوي عبدالحی دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګلونه

کړلي مې جانان دي په اورونو کې ګلونه
زه هسې لټومه په ګلونو کې ګلونه
زاهده رانه کېږي چې ماښام کې قضا ګانې
ليدلي مې د زلفو ماښامونو کې ګلونه
وږمې وې نابلدې د کمځيو له غرونو راغلې
زرغون مې شول د کلي په خوړونو کې ګلونه
هر ګوټ سره ګلاب شي تکې سرې د پيالو مورګې
جامونه په ګلونو کې، جامونو کې ګلونه
په شونډو کې موسکا خو يوه وکوه جانانه!
سپرلی شه غوړوه مې په زخمونو کې ګلونه.

۲۵/۷/۱۳۷۱
کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ((آدم)) وصیت

زه ((آدم)) یم، زه ((آدم)) یم
له جنته شړل شوی
پر دې ځمکې بادشاه شوی
ورور دې ورور پر کانې وویشت
نازولی زوی مې مړ شو.

❋❋❋

زویه! زر کاله پوره شول
یو څو ورځې دې مېلمه یم
څو خبرې درته کړمه
نن به یم سبا به ځمه.

❋❋❋

دغه سپین مزی در واخله
د پستو پستو ورېښمو
پکې حک مخ د نبیانو
د جمله وو بادشاهانو
پرښتو وو دی اودلی
له جنته دی راغلی.

❋❋❋

خو وېښته زما د ږیرې
او همدا جنتي مزی
په یوه تابوت خوندي کړه
ورته جوړ قفل او کلي کړه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځو چې ته او دنیا ده
پر دښمن غلبه ستا ده.

❋❋❋

دا ګوتمۍ مې هم دروا خله
ورته وبه ښیې لارې
دا ((میمون)) اس مې هم ستا دی
ورسره بربښنده توره
هر برې د ستا برې دی
هر زورګیر د ستا مریې دی.

❋❋❋

زما ننګ د ستا ننګ
زما لکړه ستا لکړه
زما لاره د ستا لاره
زما چاره د ستا چاره
خو وروستۍ خبره واوره
وینه توی زما د زوی کړه
د مظلوم زوی په بدل کې
زویه ځه ته هم قاتل شه!
د ((آدم)) د غاړې ګل شه!

۶/۹/۱۳۷۱
کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

د احمق په لټون

اوربېدلي مې کيسه ده خداى زده کله
له ملانه، له عامي نه که له بله
يو سپين ږيرى چې يې وخت د ځنکدن و
په هوښيارو کې هوښيار او عزتمن و
خپل زامن يې کړل پر ځان باندې چاپېره
وې خبره درته کړم چې نه شي هېره
څه يې چې شته نيم يې په ما پسې خيرات کړئ
څه وېش، څه يې پخه او څه يې سقات کړئ
نيم يې ورکړئ د کوم ځاى نامي دله ته
کوم احمق، نادان، رذيل، حرامزاده ته
چې په نوم د حماقت تر څوک بر نه وي
دغه نيمه برخه ټوله دې دده وي
سړى مړ شو د خيرات کټوې بار شوې
ګېډې ډکې شوې د دار او د نادار شوې
زامن ټول شول مصلحت يې سره وکړ
د احمق سړي لټون ته يې زړه ښه کړ
وې فرض کړى موبابا پر موږ دا کار دى
پسې ګرځو په دې ښار که په بل ښار دى
ګوندې وي چې په دې کار کې کوم حکمت وي
د سپينږيرو خو په نيکو مصلحت وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

زامن لاړل نيمه برخه يې تر ملا کړه
په شپو شپو يې خپل زاړه کلي ته شاکړه
د احمقو يې څارله هره لاره
پسې تلل له يوه ښاره تر بل ښاره
لټوه هغوی احمق چې ښه شاخدار وي
احمقان خو ګڼې هر چېرته بسيار وي
خو شاخدار احمق هېچېرې پيدا نه شو
څو چې سر يې د پايتخت پر کوڅو وشو
دوی له ورځو يوه ورځ ليدل په ښار کې
چې راجوړې دي مېلې په هر بازار کې
هرې خوا ته راټول شوي ښه ځوانان دي
څوک يې پېغلې، څوک زاړه، څوک هلکان دي
دچا شونډو کې موسکاوې دي غوړېږي
څوک تندی پر زنګنو وهي ژړېږي
يو خوا ساز دی، پايکوبي ده او خندا ده
بله خوا چغې دي نارې دي او ژړا ده
چا کړه شمله پر سر اېښې خوښي کړي
چاله برېتو نه تار ايستی زبوني کړي
ورونه ګرځي په مېلو کې هورې دورې
دوی ليدل هغه کاڼې چې نه وې چېرې

دوی ليدل چې د مېلې په هغې خوا کې

(c) ketabton.com: The Digital Library

تخت ځلېږي د رنګونو په رڼا کې
په کې ناست یو عزتمن سړی دی ګوره
چې وربېږي پرې ګلان له هره لوره
طلايي تاج يې پر سره لکه دلمر دی
تيارسی ورته سردار دی که لښکر دی
جوړ تولګی ورته ولاړ دی د ساقيانو
ښکلې پېغلې او په کې دي د زلفانو
دمېلې پرې بله خوا بله کيسه ده
دوی لېدل چې هلته بله هنګامه ده
دوی لېدلو يو سړی چې عزتمند دی
له يوې پښې له ونې نه ځوړند دی
څوک يې سر وهي په سر څوک په سوکانو
نه زړه سوی د جنکو نه د ځوانانو
له ماشوم نه هم خيرات د خپل سر غواړي
خو وهي په کې هر څوک د لاس سوباړي
د سپين ږيري زامن ډېر ورته حيران شول
بيا په لټه د دليل او د برهان شول
له يو چا ځنې يې وکړل تپوسونه
چې راښيه د خدای پار دی دليلونه

د يوه مو ولې دومره هرکلی کړ؟
او له بل ځنې مو جوړ د کوڅې سپی کړ؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

وی هغه چې اوس د تخت پر سر مستي کړي
پس لـه دې نـه بـه پرمـوږه پاچـاهي کـړي
او دا بـــل چـــې تاليـــده ســـر پـــه ژړا و
يـو سـاعت مخکـې زمـوږ پـر سـر پاچـا و
مـوږ دنـوي هرکلـی کـړو څـه چـې غـواړي
بيـا چـې زوړ شـو نـو وهـو پـه کـې سـوباړي
د بابـــا زامنـــو ووې چـــې مـــو ومونـــد
هـا احمـق چـې موپـه ټـول جهـان کـه نـه مونـد
د شـاهي پـه بـاغ کـې ناسـت نـه ګـوري منـي
نبــه پـــوهېږي د ســـبا ســـوباړي وينـــي
نيمـــه برخـــه دبابـــا يـــې رابهـــر کـــړه
بيـايې ټولـه د بادشـاه پـه لاس کـې ورکـړه.

۷/۱۰/۱۳۷۱
کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

بادشاه او معشوقه

تېره هېره زمانه کې يو بادشاه و
نازولی په هر ملک ددې دنيا و
خدای ورکړې دبدبه د تاج او تخت وه
په هر ځای ورته ګونده او ښه دبخت وه
خزانې يې وې د شتو وتې له شماره
هر خزان يې ښايسته و له بهاره
نه کمی و د لښکرو نه د زرو
نه کمبود په کې د مينځو او نوکرو
شمار يې نه و په حرم کې د بيبيانو
نه د ښکلو معشوقو نه د ساقيانو
هر محل يې د دنيا پر سر جنت و
رب ورکړی له ازله دا عزت و
د بادشاه په دلبرانو کې يوه وه
چې په ټولو کې ښايسته لکه ډيوه وه

(c) ketabton.com: The Digital Library

لکــه حــوره هســـې ښـــکلې نـــازولې
تـــه بـــه وايـــې لـــه جنتـــه وه راغلـــې
چـــا ليـــدلی داســـې حســـن چيـــرې نـــه و
ډيـــر شـــاهان يـــې پـــه ليـــدو پســـې ړانـــده وو
د بادشـــاه ټولـــه هســـتي ددې هســـتي وه
د شـــپې ورځـــې پـــايکوبي وه بدمســـتي وه
دغـــه نـــورې معشـــوقې، نـــورې بيبيـــانې
ورتـــه ټـــولې د پښـــو خـــاورې وې خـــوارانې
يـــو ويښـــته ددې او دا ټولـــه دنيـــا
بـــدلوه کلـــه ددا ســـې عشـــق بادشـــا
يـــوه ورځ يـــې پـــه شـــپېو د بدمســـتۍ کـــې
د خونـــدونو او رنګونـــو پـــه ځـــولۍ کـــې
ســـرې د نـــاز شـــونډې راپرانيســـتې ادا تـــه
ځـــو خبـــرې وې چـــې ويـــې کـــړې بادشـــاه تـــه
وې پلانـــی حـــاکم دې ډيـــر درتـــه خـــاين دی
تـــه پـــوهېږې نـــه خـــو مـــا تـــه مبـــين دی

❋❋❋

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې خښمه د مستۍ ډوله شوه سهار شو
د مظلوم حاکم تیارې خونې ته لار شو
پس له څو ورځو پوښتنو احوالونو
پس له ډېرو تحقیقونو، تپوسونو
شوه معلومه چې تقصیر د حاکم نه دی
تش تومت د معشوقې د ترخه زړه دی
پس له هغې بادشاه ډېر ورنه خفه شو
سلطان لاړو درباریانو ته جرګه شو
وې که څه هم ډېر پر دې ښکلې مین یم
خو والله چې پر هغې پېښې غمجن یم
زه وېرېږمه که بیا هم داسې وشي
خدای خبر چې ددې ملک چارې به څه شي
درباریانو ورته وویل سلطانه
نوریې مه منه خبره عالیشانه
بادشاه ووې ناممکنه ده ملګرو
چې ځان منع کړم د هغې له خبرو

✵✵✵

یوه شپه بادشاه دربار نه رابهر شو
معشوقې سره ملګری په چکر شو
پر بېړۍ سواره روان وو په دریاب کې
معشوقه یې کړه ګوزاره په تالاب کې
معشوقه لاړه خو اوریې د عشق بل کړ

(c) ketabton.com: The Digital Library

لګېدلی د بادشاه پر تش ګوګل کړ
بیا بادشاه شېبې پر اوښکو لنده ولې
اوښکې څه چې یې سرې وینې بهولې
بادشاه هسې خواروزار او تورکمند شو
چې ګوزار د عشق او مینې له سمند شو
درباریانو ورته ووې ای امیره !
ای زموږ د سرو سیوریه ای زهیره !
اوس چې مرې ورپسې ولې دې غرقاب کړه
خپله مینه دې لاهو په دې دریاب کړه
بادشاه ووې ورته ای عالیجنابه
زه خراب به یم نه ملک خانه خرابه.

۲۹/۱۰/۱۳۷۱
کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

پر قبر مې

ما مې دا خپل قبر په سترګو ولید
قبر،
زما د سفر نوې بېړۍ
د وچې ځمکې سمندرکې غړوي د مساپرو مساپرې شپېلۍ
او قبر کښونکي
سترې سترې رانه پښو ځنې ځپلۍ وباسي.

❋❋❋

بربنډې پښې، سپينې جامې پر غاړه
زه مې د خپلې جنازې پر سر ولاړ يم
د ملا غړته مې غوږ نيولی
چې بلوي مې پر ګناه د ثوابونو څراغ
زه ورته سرې سترګې ژړېږم
وايم دروغ دي
ملا مه يې وايه!

❋❋❋

(c) ketabton.com: The Digital Library

له کور او کلي نه مې ساندې خېږي
ادې د زوی چیغې وهي
بچیان دادا بېرته له خدایه غواړي
د چاپه خوله کې چېرته نه شته چې شاعر مړ دی
او دلته زما په جنازه کې
یو شاعر
خپلې مېرمنې سره ناڅي او سندرې بولي.

۵/۱۱/۱۳۷۱

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

بزګر

څنګه سرې ږلۍ په سر واخیستم؟
زما دلاس د خولو فصل نه یوشین بوټی راپاتې نه دی
چېرته یو ژېړ وږی هم نه شته چې یې پاس پر پټکي کېږدم
له ګودر ځنې په برېتو کې موسکی تېرشم
په مخه لاړ شم، شاته وګورم
پر ښکلي اشنا بیا د یوې بلې وعدې زېری وکړم
ږلیو څه ونه کړل؟
بزګر لګیا دی تر خپلې
لور سره خبرې کوي
بزګر ژړېږي
او وریو ورته غوړېنیولی.

۲/۱/۱۳۷۲
لغمان

(c) ketabton.com: The Digital Library

بنګړیواله

بنګړیواله توره بیا پر کلي راغله
بنګړیواله شرنګ پر ولو ،
دښایسته رنګونو څانګه
بنګړیواله زمونږ د کلي
دزلمیو د ((طالعو)) د نازکې غوټۍ ورېم
بنګړیواله زمونږ د کلي
د پېغلوټو د اختر د شپو زېرې

❋❋❋

بنګړیواله توره راغله
رنګه بنګه ساه نیولې
په پستو پستو زګېروو یې
دهر کاڼي تپوس وکړ
خو زمونږ د کلي لارو
د پردیسې بنګړیوالې
تش د خولې سلام وانه خیست
وې یې: هو ! رښتیا زړه شوم

(c) ketabton.com: The Digital Library

دغو سترګو رب وهلو
خدايزده چېرته
بيا پرکومو نابلدو کوڅو سر کړم؟

❋❋❋

بنګړيواله تورې تم شوه
حک حيرانه پښېمانه
بنګړيوالې په لستوڼي
دښو دوړې جارو کړې
هر دېوال يې ددې کلي
له خوارږه نظره تېر کړ
وې يې: نه، کلی همدا دی
دا کوڅې هغه کوڅې دي
خو حيرانه يم چې څنګه
نن مې پل په کې پردی شو؟

❋❋❋

بنګړيواله ړنګېدله، بوګنېدله
چې له لرې زموږ دکلي
پخوانۍ ښارو ښکاره شوه
يو اشنا سلام يې وکړ
اودانه يې دانګورو
د بوډۍ په خوله کې ورکړه

(c) ketabton.com: The Digital Library

وې يې: ځه نو بنګړیوالې
ځه ورځه پر مخ دې ښه شه
اوس نو هغه کلی نه دی
او د ښکلو مړوندونه
ډېر کلونه شول چې پرې دي.

۱۱/۱/۱۳۷۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

غېچ

...خويو تريخ د زهرو جام دی
نه څه سره لري نه سپينه
نه يې رنګ شته
نه يې خوند شته
نه يې پاتې شته نه مړينه.

✵✵✵

عجيبه ډالۍ يې راوړه
پرښتو ، د جنت حورو
شپېلوي راته هډوکي
قتلوي سر توره مينه
سين د زوو دی ترې ځاځي
وريتوي د زړونو وينې

✵✵✵

اوس پوهېږئ؟ څه يې وکړل؟
ها لوبګرو د باغونو؟
يوه وښوده په ګوته
بل يې دل کړه پر غاښونو.

✵✵✵

اوس يې غېچ له موږه اخلي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ږدي مو ژرندې پر سرونو
ورشه غوڅه دې کړه ونه
راشه وادې خله غنمينه
نه يې رنګ شته
نه يې خوند شته
نه يې پاتې شته نه مړينه
قتلوي سرتوره مينه
وريتوي د زړونو مينه
...خويوتريخ د زهرو جام دی
نه څه سره لري نه سپينه (!)

۱۲/۲/۱۳۷۲
لغمان

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښاپېرۍ

دغره په لوړه څوکه ګورئ
چې د ستورو د هیلیو تر ښکو لاندې
زما د مینې ښاپېرۍ ناسته ده
چیغې وهي
تندې اخیستې پرې باران نه وورې
په تور وربل یې
د چندڼو پاڼو اور واخیست
غزل وسوځېد.

❋❋❋

څو مره درنه او پښتنه ده اوښکه
اوښکه د زړه له نازولې کوره راغله
زما په لېمو کې راپرېوته

(c) ketabton.com: The Digital Library

او زه لګیا یم لوړې څوکې ته
په لپو کې او به خېژوم
څوکې ته ورسم نژدې شم
بیا د ځمکې تل ته ولوېږم
او به او به شم
ښاپېرۍ تنده وژني
او زه اوبو وړی یم !.

۱۲/۲/۱۳۷۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

سیلاني بلبلې

سیلاني بلبلې لاړې
نور دباغ د خوب په سین کې
د بلبلو سرود نه شته
د شنو چیغو تصویر تت دی
نور دباغ د سرو ګلونو
د بلبلو د سرو شونډو
نازولې مینه مړه ده
نور د پاڼو پر کمڅیو
سهارونه د سپرلیو
چیرته پرخې پرخې نه شول
((سر له سره پالنګه هسک کړه فتح خانه
لویه خدایه، سیلانې بلبلې والوتې له باغه))
سیلاني بلبلې لاړې
نور پر اس د ننګیالیو
د پګړیو د شملو
د لوړو لوړو
اسماني غرو پته نه شته
نور د برېتو پر سرونو

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغه تاوه
د پښتون
اسرافيلي شپېلۍ کښه ده
نور هغه ډگر مات شوی
او پرغاړه د پرديو
هغه مستې
سپينې تورې لښتې نه شوې
((رابيا)) بله ناره وکړه:
((سره له سره پالنگه هسک کړه فتح خانه
رابيا گلې پونده ورته کړه سپره شوه)).

۳۱/۳/۱۳۷۳
کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

رورېده

زړه شړلی یم لـه کوره اور مې بـل دی پـه کالـه کې
لږ مې پرد ېږده چې ویده شم ستا د زلفو پـه ځنګله کې
سترګې ستا سترګو کې لامبي ملامت را باندې مه کړه
تنـده کلـه ماتـه شـوې د کبـانو پـه ویالـه کې؟
ما دمات زړه له هرشرنګه د شنو چیغو مالت جوړ کړ
نه دي نوم وځي له زړه نه، نه مې شپه کوي په خولـه کې
د سـینې پربـاغ دې تلـم ستا د سـینې قـراول تـم کـړم
اوس نو پرې چې مې زندی کړي ستا دغـاړې امېله کې
چې په پټه دې خوله راکړه تا پـه خپلو لاسو غـل کړم
نن ستړی وې سبا درمند رورېده دا سې کوي غله کې

۳/۴/۱۳۷۲
کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

تنده

د فردوس د عیش کوربه دی
غرقوي دنیا د ترکو
خو لا تشې مړې غواړي
د سوالګر ساړه نغري نه.

❋❋❋

د سوما جامونه لاس کې
زموږ دوینو لامبوزن شول
نه سړېږي، نه ماتېږي
د مړو شومانو تنده.

۲۱/۴/۱۳۷۲
کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما د دوه ویشت کلن ځوان وراره شفیق الله متین شهادت

ویرنه

خلکو ګورئ چې پر کور مې د غم اور لکه غر پرېوت
د فلک خونړی لاس مې لکه تبر پر سر پرېوت
هر یو کانی مو قاتل شو راته بېل بېل پر در پرېوت
د سرو وینو په کاله کې بیا د وینو ګودر پرېوت
څه درانه چنار ته ناست هم د مرګي پر خنجر پرېوت
یو روڼ لمر مې د کاله و، سهر وخوت سهر پرېوت
مرګه څومره ګناهکار یې ورانوې د عزت کلي
له بې پتو ځنې تښتې ړنګوې د عفت کلي
❋❋❋
خدایه څنګه به شم صبر څنګه اور مړ کړم په زړه کې
زبېږېدلی یم لوېږم دا دویر په زنګانه کې
چېرته اور چېرته توپان وي راته سم ووري کاله کې
غم زما د کور کوربه دی، مرګ مې ناست په دالانه کې
نه په غېږ کې د نیا لوی شوم نه په غېږه د نیکه کې
پرون پرې د پلار مری شوه نن ساه قتله په وراره کې
څه د غم په ورځ پیدا یم څه د غم په ورځ به مرمه

(c) ketabton.com: The Digital Library

لویــه خدایــه لویــه خدایــه ! دا څــه یمــه دا څــه یمــه.

❋❋❋

ټول کهول مې جارجارو وای خو ((شفیق)) راته په کور وای
دا زلمی ستوری د کور مې د نیکه پر درګاه خور وای
تـل دقـام د پګـړۍ ګـل وای د ټبـر د پـت انځـور وای
غـم یـې تـل زما پرسر وای دا دژوند پـر نیلـي سور وای
دده درد وای زما مرګ وای دده کور وای زما ګـور وای
زما خونــه وای خرابــه خــو ودان نغــری د ورور وای
تو لعنـت زما پـه غـم شـه زه یـې زوړ کـړم دی زوړ نـه شـو
کال په کال رانه کښت ربېي خو وړ سترګی دی موړ نـه شـو

❋❋❋

لا یې سیوري ته ناست نه وم ځوانیمرګ شو بهـار وسـو
سم چې ګل جوړ شو شلمې تـه، شمله وسوه ګلزار وسـو
چې راخوت د سهار ستوری، ستوری وسو سهار وسـو
هغه ړنګه ځواني وسوه هغه دنګ دنګ سپېدار وسـو
ځاربـدې چـې ورنـه ښـکلې هـا دښـکلیو سـردار وسـو
ګلالـی لالـی مـې وسـو، وطـن وسـو ځـېد ښـار وسـو
پر هر سربانـدې اوربل دی سر دې پورته کړه ((شفیقه))
پـر مـزار بانـدې دې سـوځي لـه (یمینـه) تـر ((عقیقـه)).

❋❋❋

ورورە تـه خـو د ګـور نـه وې سـتا ځواني دګـل ځـواني وه
ستا ښایست د ګـل ښایسـت و، سـتا ثاني دګـل ثـاني وه
ســتا د خــولې د تکبیر چیغــه ددې کلــي ودانــي وه

(c) ketabton.com: The Digital Library

تـه د سـرو يـا قوتو كـان وې خـو وطـن كـې ارزانـي وه
ورور د ورور پـه لاسـو وژنـي دلتـه دا مسـلماني وه
دلتـه دا سـې نـاداني وه، دلتـه دا سـې نـاداني وه
مګرتـه يـوازې نـه يـې دلتـه د نـګ غرونـه قتلېـږي
دلتـه سـيند پرچـړو وژنـي دلتـه ټـول وطـن نړېـږي.

۲۲/۴/۱۳۷۲
كابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

داسې لور داسې لوونه

وربځې بیا لامبي پر اور ووري پر ګلو
دا زلمی سپرلی خو نه دی د سوځلو
له اسمانه د سکروټو غر راپرېوت
سوځوي مې ښکلي کلی د سنځلو
بیا د ګلو د حیا پرناموس جنګ دی
ځانګې سترې شوې د ځان پر قتلولو
دباغ سپین مړوند ربېلی دی اغزیو
پرې یې نه ښود چېرته جوړ ګرېوان د ګلو
د سیندونو مست اوښان وسول له تندې
د هیلیو پېغلې بیا لاړې له کلو
دسپوږمۍ پر وربل مرې غونچې دستورو
لمر د ځان جنازه وړي پر خپلو ولو
موج دوینو ګلان و کول سپرلی شو
څه حاجت شته؟ د ګلاب او د سنبلو
بیا لنده نه شوه ږوږۍ د ((عیسی)) جام کې

(c) ketabton.com: The Digital Library

پاتې نه شول هغه سره شراب د څښلو
د پيالو پر شرنګار يو ويده وينس نه شو
نه ساقي شته نه کنډول د کړنګولو
يوې شمعې د شپو د پو پرتندي ونه ويشت
يو پتنګ نه شته لمبو کې دلامبلو
دا ويدې سترګې د بڼ پرې رڼې نه شوې
چيغې پرېوتې رانجو کې د بلبلو
فلک اور پسې اخيستی سترې نه شو
د دې مستو چتو ستورو په ربلو
نازولې غوټۍ نه شوې په کې بلې
تور لوګي دي چې ټيکري شول د وربلو
د ماتم ډمو بنګړي د ښکلو مات کړل
غوځ شوي ورنه نکريزې له منګولو
په پرهر زړه مې لاس مه وهه جانانه
دا خوسا لوپټه نه ده د ګنډلو
زرغون شوی چم په چم برسات د اوښکو
قتل شوي موسمونه د خندلو
دا چمن چمن وطن دار ته بس نه شو
نه يو شين ډډ د چنار شته نه د ولو

مني بيا ورته له سره سيخان سره کړل
دا لالـه دي له ازله د داغلو

(c) ketabton.com: The Digital Library

ددې خوارو پر قسمت به باران نه وي
چې لمبې ووري په کور د جل وهلو
يو پرې شوی رګ مو ښخ لکه تاک نه شو
يو سر نه شته په دې ښار کې د ښندلو
نه د عقل پر اس سور نه ليوني شته
نه شته ژبه د زنځير نه دويلو
څه ايرې د بې قدرۍ وربانډې شنې شوې
دا درنې شناختې خو نه دي دکتلو
ددې کلي ښاريان مړه له سره وژني
غشي ولي بيا پر زړونو د بسملو
نه يو مټ د تيارو جنګ ته چېرته پاتې
نه يولاس د خپل ګرېوان د څېرولو
د لمبو ترخېمو يو ((ابراهيم)) نه شته
پيدا نه شو يو ((منصور)) د دارختلو
بيالو بدلی دی((رستم)) د((شغاد)) څاه کې
لاره نه شته دې ګړنګ نه دوتلو
نه يې ګرد په تورو دښتو کې د اس شته
نه نارې د شهسوارو د دانګلو

بيا يو شين زمرى دې غرونو کې لوى نه شو
يوه تشه جنډه نه شته پر مورچلو

(c) ketabton.com: The Digital Library

د شنو چیغو له کاروان سره سفر دی
ژبه نښتې په تالو کې د غزلو
سرله تورو خاورو پورته کړه
((خوشاله)) !
لا خو غوټۍ د ((هجري)) پاتې پر
((مغلو)).

۹/۵/۱۳۷۲
کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه جام، نه څادر

څو تور سرې
څو سپین سرې
((یو څو اوښې))
((څو پسونه))
څه غریب سترې کاروان دی؟
باد راوړې پانې رېږدي.
❋❋❋
((قاف)) لمبو پرسر اخیستی
ښاپېرۍ شوې مساپرې
خدای خبر دی چې به دمه
بیا پرکومو غرونو کېږدي؟
❋❋❋
څنګه رنګې میکدې دي
څنګه ښکلې شونډې سوځي
جانه بیا به دې ساقي شم
((که مې غم د ډوډۍ پرېږدي)).
❋❋❋
نه ترانګې د کېږدۍ شته

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه څپلۍ، نه څادرونه
لوټوي د جام ناموس مې
پر شهیدې پګړۍ پښې ږدي.
✵✵✵
څو تور سرې
څو سپین سرې
((یو څو اوښې))
((څو پسونه))
څه غریب سترې کاروان دی؟
باد راوړې پاڼې ریږدي.

۹/۷/۱۳۷۲
کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

سیوری (۲)

ماخوټول عمر له کوچیو سره مینه کړې
کوچي لوګي،
کوچي بادونه،
کوچۍ پېغلې
او کوچۍ کېږدۍ
ماخو ټول عمر له کوچیو سره مینه کړې
❋❋❋
- کله چې باد
زما د کور پر رژېدلو او ختېنو بامو
د خپل ناپایه منزلونو سفرونه وهي
زه ترې مدام
د خپل ورک شوي سیوري
د تږوخي غږ اورم.
- کله چې
ما د شوګیرو د تورو غرونو ترشا
د خوب کوچۍ
زما د سترګو په رڼې کېږدۍ راپېښنه وکړي
زه د کوچیو د کاروان
د هغه مست

(c) ketabton.com: The Digital Library

خو ددې سترې اوښ
د غاړې له زنګونو ځنې
د خپل ورک شوي سيوري
سترى غزل اورم.
- کله چې
د کوچۍ پېغلې د رنګين وربل ماښام
او د کمڅيو د غځېدلو غرونو شپو ته ګورم
زه ترې مدام
د خپل ورک شوي سيوري
د پرهرجنو وينو
د شنو غوټيو شين سلام اورم.
- کله چې
تر ستړيو ستړيو منزلونو وروسته
د هغو دنګو غرو تر غاړو
د وړو وړو وريو
د خندا تمځايونه ګورم
زه مې خپل سيورى وينم
چې ورته لپو کې اوبه ورکوي
او له شنو سترګو يې سترياوې مينځي
ما خوټول عمر له کوچيو سره مينه کړې.
***
اى د بې ننبو

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوبې کوره شنو بادونو په څپر
زموږ د کوچیو
لالهاند کاروانه!
- ای ددې دنګو دنګو غرونو
او د لویو دښتو
په سپینو سپینو او سپېڅلو پیو
را لویه شوې کوچۍ!
- ای ددې غرونو د څېړیو
او چندړو دباغونو
پر لندو لښتو ویده کوچیه!
ـ او ای د غرونو د شپونکیو
د شپېلیو په وزرونو کې
راتاوې کېږدۍ!
سیوری مې بېرته راکړئ!
زه مې یوازې د غم غر
او د خنداوو جنازې
پر خپلو سترو
او بې کسو اوږو نه شم وړلای
سیوری مې بېرته راکړئ!
زه پر دې ارتې او پراخې نړۍ
ایکې یوازې
همدا سیوری لرم

(c) ketabton.com: The Digital Library

سیوری مې بېرته راکړئ !

۞ ۞ ۞

ما خو ټول عمر له کوچيو سره مينه کړې
کوچي لوګي،
کوچي بادونه،
کوچۍ پېغلې
او کوچۍ کېږدۍ
ما خو ټول عمر له کوچيو سره مينه کړې.

۲۲/۸/۱۳۸۲
لغمان

(c) ketabton.com: The Digital Library

مېرمنې ته لیک:

کورمې

شپې شي، شپې ومري
او د ورځو اوښې بیا وزېږي، بیا قتلې شي
خو زه ژوندی یمه د شپو، ورځو د قتل انتظار ته ناست یم
ویې څښم، ویې خورم،
ګړۍ، ګړۍ ویده پاتې شم، بیا پا څېږم
پورته شم، بیا یې وڅښم، بیا یې وخورم، بیا ویده شم
شپې شي،
شپې ومري،
او د ورځو اوښې بیا وزېږي
بیا قتلې شي.

❋❋❋

زما د ځانګې یخ وهلي ګلان لاړل
چې د ښکلي مشرق زلفو نه
په څنو کې د لمر ښکلي ګلونه کېږدي
او زه یوازې د پنجرې په څنګ کې ناست یم
له خپل ځانه سره ((ګاټې)) کوم
کله نا ځکو ته لمنې اوبم

(c) ketabton.com: The Digital Library

کله انګړ کې له خپل سیوري سره پاڅم په ((موسییو)) سر شم
خو د ((موسییو)) چم مې هم نه دی زده
کله د خدای له ویرې پاڅم
ستا لمن مخې ته واچوم پرې لمونځ وکوم
سترې ستومانه شم پر لمونځونو
خو لمانځه نه وروسته
خولې ته دعا نه راځي
خدای ته دعا هم پښتنې ژبې ته سوال ښکاري
او زه د سوال او د سوالګر له نامه کرکه لرم.
شپې شي،
شپې ومري،
او د ورځو اوښې بیا وزېږي
بیا قتلې شي.

❋❋❋

زما د کور ښاپیرۍ تللې د مالت د کوه قاف په سفر
نور مې د کور له دېوالونو نه
د عطرو ګلان نه وربېږي
هره شپه
د سرو ګلونو د غوټیو د عطرونو پر ځای
د ورور د چرسو او د شنو بنګو دودونه څښمه
څوک د ډوډۍ پر سر لګیا دی
نامینځلی لاس ګولۍ تاووي

(c) ketabton.com: The Digital Library

بل د یو بل د خولې مړی شماري
بل پخلنځی د شنو نسوارو په شنو لاړو ډک کړ
نور د دې کور د عادتونو په ښیښنه کې خپل مخ نه شم لیدی
ښاپېرۍ بېرته راشه !
ګلونو راشئ !
زما تشه ځانګه بیا ډکه کړئ !

۳/۱۰/۱۳۸۲
کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل (۱)

منم چې وطن وران شو مګر وران نه شو دا غر
اسمان یې په سر کېوت خو ستومان نه شو دا غر
حاجت څه د بېړۍ شته دا مې کلی دا مې کور
خبر دې چېرته نوح په توپان نه شو دا غر
هر کاڼی یې رهبر دی هره پرخه یې قیام
بې تورې بې شملې نه شو حیران نه شو دا غر
وربږې دې او رونه پرې دا غاړه دا یې سر
سوزېږي خوله هوډه پښېمان نه شو دا غر
قربان یې شم له ضده چې یې هېڅ نه کړو بدل
هماسې چې افغان وبل افغان نه شو دا غر.

۳/۱۲/۱۳۸۲
لغمان

(c) ketabton.com: The Digital Library

رحمان

وچې خاورې نه بهر شو
هو مره لوی شو لکه غر
هغه رونډ سترګې پیدا کړې
هغه ګونګ شو ژبور
په بې پوندو پښو ګرځي
دا سپوږمۍ ده که دا لمر
لویه ځمکه یې پیدا کړه
هسک په تله برابر
دا شنې ونې دي که ځانګې
ورته ټولو ایښی سر
هر څه پرمخې پراته دي یادوي نوم د رحمان
تاته چا وې چې دروا غ دي نعمتونه د سبحان؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

❋❋❋

ځوک يې جوړ کړ له کودړي
ځوک يې پاځوه له اوره
څه خوږي، تروې او به دي
ځي بهېږي لور تر لوره
تکه شنه هره دانه ده
هره ونه يې سمسوره
لکه غرونه ببرې ګانې
په دا شنه درياب کې ګوره
ځوک پيدا کړي ځوک فنا کړي
ځوک تر کوره ځوک تر ګوره
يا خو وباسي له سينده مرغلرې او مرجان
تاته چا وې چې دروغ دي نعمتونه د سبحان؟

❋❋❋

وخت د تلې رانږدې دی
نه بقا شته نه مهلت شته
که پېرى دى که انسان دی
نه يې زور نه يې همت شته
بې لوګيو سرې لمبې دي
نه ارام شته نه راحت شته
دا اسمان به چوي له وېرې
داسې غم داسې هيبت شته

(c) ketabton.com: The Digital Library

له اسمان او ځمکې وو ځه
که دې توان که دې طاقت شته
چې کړل دې اوس یې ربېبه دا ده ورځ د امتحان
تاته چاوې چې دروا غ دي نعمتونه د سبحان؟*

* دا شعر له سوره رحمان څخه په الهام ویل شوی دی.

۱۴/۱۲/۱۳۸۲
لغمان

(c) ketabton.com: The Digital Library

سیند

پېرۍ يې تېرې شوې هوښيار نه شو
چا وې د کلي سيند مهار نه شو؟
زه به رسوا کړم بې ننګي د څپو
که جاله وان راته په قار نه شو.

۲/۱/۱۳۷۳
کابل- ماهيپر

(c) ketabton.com: The Digital Library

کرونده

ځمکه هېڅکله د سينې د سر شين شوی نازولی زړی نه هېروي
زړی هم مور غواړي.

❋❋❋

باد ددې غره له تالا شوي کلي راغی
زمونږ د ښکلې کروندې په سپينو تيو کې يې پی. وچې کړې
زړي له لوږې مړه شول
او زه تنها پاتې شوم
د کروندې پر وچو تيو د ماشومو شهيدانو سرې جنډې شنې شوې
کرونده بوره شوله
کرونده زړه پر شا پرته ده
د اسمان د مور پر سپينو نازولو بچو ناړې شيندي
کرونده باد نه دا د څيرې لمن پور غواړي.

❋❋❋

کرونده ژاړي راته چيغې وهي:
زويه! فقيره او ناکامه شومه
سبا به سره اورونه مړه وي
او د کلي دغه سوړ تنور به ژاړي
او له لوږې به مري
لاړ شه! د بلې کروندې د سينې زړی شه او وغوړېږه
زه به دې هله مور شم

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې ها بزګره او نهره پښغله راشي راته وخاندي
او وو ایې چې ای مورې !
دا دی نن بیا مړه شوم
وچه ډوډۍ مې بیا له لاړو سره تېره کړله.

✵✵✵

تنور لګیا دی رانه اور غواړي.

۱۵/۲/۱۳۷۳
کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

کچل

یو سړی نوم یې حسن د کونډې زوی و
د کچل په نوم مشهور پر کلي، کوی و
پیدا کړی رب تنبل او هم بېکار و
همېشه به دی د مور پر اوږو بار و
یوه ورځ یې ابۍ ویوسته له کوره
څه په چل، څه په تدبیر او څه په زوره
کچل لاړه له خپل ښار ځنې بهر شو
تر هغو چې پر یوې دښتې برابر شو
خوار او ستړی یوې ونې ته دمه شو
چې له لرې یو ټولی ورته ښکاره شو
یو هجوم و چې پرې راغی د مچانو
سره جګړه وه چې پرې جوړه شوه یارانو
کچل دم ساعت پر ټولو بریالی شو
له غروره هسې مست لکه زمری شو
بیا یې ولیکل پر غټو تورو باندې
چې ویده و د هغې ونې د لاندې:
((شل مې مړه، سل مې زخمي، سل مې ازاد کړل
دښمنان مې په یوه ګوزار برباد کړل))
په دې وخت کې یو لښکر چې د سلطان و
پر همدې لاره په کوم مقصد روان و

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوی لیدل چې یو سړی دلته ویده دی
او ترپاسه یې یو لیک په رپېده دی
لیک یې ولوسته لښکر ورته حیران دی
وې یې دادی چې رښتینی قهرمان دی
لښکر وخوځېد په منډو خپل سلطان ته
وې یې راشه شاها ! ګوره پهلوان ته
سل ازاد ، سل یې زخمي ، سل یې وژلي
اتلان نه شته تر ده چې موږ لیدلي
ددې شاه چې له بل شاه سره جګړه وه
د بري او ماتې وېره ور سره وه
په لیدو ددغه ځوان هومره خوشال شو
ته به وا چې د بري یې شین نهال شو
حسن راغی د دربار د غاړې ګل شو
د عیشونو تود باران وربانديې تل شو
بله ورځ هغه د جنګ چغه خپره شوه
اول ټولو نه حسن باندي ناره شوه
د جګړې کالي یې واغوستل کچل ته
اوس یې بیایي د مېراني تود مورچل ته
وې یې زین کړه هغه اس چې دې خوښېږي
مېړني پر مېړنو اسو سپرېږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

خو کچل چې لا د خره سپرلي يې نه زده
د جګړو پر مېړنو اسو يې څه زده؟
کچل هغه اس راخلاص کړ له رسۍ نه
چې بېزار وله ازله زندګۍ نه
هغه اس چې نه مردار و، نه ژوندی و
پرې سپور شوی د سلطان دا مېړنی و
ټولو ووې په رښتيا چې قهرمان دی
پر همدې اس د جګړې پر لور روان دی
کچل ووې اوس مې وتړئ په پړې
چې چارپېر مې شي تر اس د بدن غړې
د کچل خو دا کارونه وله ډاره
چې ګوزار يې نه کړي اس په سمه لاره
خو پادشاه وې چې دا کار دی د نرانو
نه و برېږي په تش لاس له دښمنانو
کچل لاړه د جګړې په لور وان شو
سر لښکری ګڼه د رزم په ميدان شو
چې يې وليد د دښمن د لښکر سيوری
هلته جوړ شو له کچل څنې کربوړی
دی روان و چې تر مخې يې شوه ونه
هغه ونه چې له بېخه وه چينجنه
بيا له وېرې يې ترې غېږه کړه چارپېره
ونه ووته له خاورو نه تر زېره

(c) ketabton.com: The Digital Library

پـر اس سـپور، ونـه پـه لاسـو کـې کچـل
ښـــکاريده هغـــو دښـــمنو تـــه اجـــل
دښـــمنانو چـــې يـــې نـــوم و اوريـــدلی
خـو پـر سـترګو يـې هـر ګـز نـه و ليـدلی
وې ترلـی پـر اس سـپور پـر مـوږ روان دی
ونـه باسـي پـه لاسـونو دا څـه ځـوان دی
مـــوږه نـــه يـــو پـــر رښـــتيا د ده د زور
داســـې بريښـــي لکـــه تنـــدر، لکـــه اور
دښـــمنانو د جګـــړې لـــه لـــوري شـــاکړه
فتحـه داسـې رب پـر برخـه د پادشـاه کـړه
پادشـــاه وويلـــې کچـــل تـــه پهلوانـــه
مبـارک شـه لـور مـې در کـړه درتـه ځوانـه
بيـا کچـل سـره لـه نـاوې راغـی کـور تـه
شـهزادګۍ يـې کـړه نـوکره خپلـې مـور تـه
اوس مېـــړه د مېړنيـــو حســـن خـــان دی
هم باتور دی، هم اتـل دی، هم ښـه ځـوان دی.

۱۹/۲/۱۳۷۳
کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

عبدالله پویان ته!

یو رنګ- یو باد

زه د دردونو رسېدلی فصل
زه مې د ځوانو ارمانونو شهید
زه مې د ښېغلو سهرونو قاتل
زه مې د سترېو منزلونو شهید.

❋❋❋

زه له خپل ځانه سترې شوی سیوری
زه له خپل ځانه سترې شوی شاعر
زه هغه هېر، هغه نیمګړی غزل
هغه له سترګو غورځېدلی شاعر.

❋❋❋

زه رالوېدلی د موسکا له غرونو
اور راکې مړ دی هسې سکور یمه زه
زړه کې هنداره د سبا قتله ده
لکه حباب هسې یو کور یمه زه.

❋❋❋

زه ددې تورو شپو کېږدۍ ته ناست یم
مانه د ورځو تاج محل هېر دی
زه د تیارو د ډمو رنګ وهلی

(c) ketabton.com: The Digital Library

مانه د سرو شونډو غزل هېر دی.

❋❋❋

زه د ابلیس ناوې په ښکار وړی یم
زه د بدرنګې ګناه اور کې سوځم
زما یې خوله د شپې پر تیو ایښې
زه د کمبختو ستورو کور کې سوځم.

❋❋❋

زه ددې ورېځو سمندر کې لاهو
او ته ساحل راته د لمر ښیې
زه د لوليو شپو په غېږ کې ستړی
ته راته غېږه د سهر ښیې.

❋❋❋

ما د زړو بګوو چیغې وژني
رانه پېښې څه د بلبلو غواړې.
زه د بلا ژامو کې شپې تېروم
ته راته عزم د خندلو غواړې.

❋❋❋

زما یې چیغې په زنځیر تړلي
لکه فرهاد راته تېشې راکوې
زما یې شونډې په توبو ګنډلي
ته ګنا هکار راته نشې راکوې.

❋❋❋

ګوره زه مړیم ته آیت د سبا

(c) ketabton.com: The Digital Library

راځه راځه اشنا یه هېر مې که
رنګ مې وانخلې له دې سوي دردمند
باد یم راوړی په باد تېر مې که.

۲۸/۳/۱۳۷۳
کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل(۲)

غر څومره ښکلی دی؟
د تيږو دارام سين
د موسکا
وينو ځپو کې ويده،
غر
ددې شگو په ټوکريو کې
د لمر د سرو انگورو
د باران هادې.

✵✵✵

غر څومره ښکلی دی !
د لارې د کاروان د تږيو اوښو
هر قدم کې
د شنو پرخو گړی
غرمو د مينو د کيسو
سمسوره ژبه
او د ښکلو ښاپيريو
د کمڅو د سرو گلونو
د باغچو مالې.
غر
د ښارونو

(c) ketabton.com: The Digital Library

او کوڅو
او د بامونو
له تورتمو زندانونو نه د وتو
شنو یادونو
د سفر او ازادیو ډګر.
غر
د هوسیو او بازانو
ددې سترېو سترېو منډو
او خویونو
دغه ښکلی
زړه راکښونکی انځور.
غر څومره ښکلی دی اشنا
دا څومره ښکلی دی غر !

۲۷/۵/۱۳۷۳
لغمان

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل او خنجر

یو رونړ د سبا باد یم تکل شته خو وزر نه شته
دا څنګه پسرلی دی؟ سهر شته مازیګر نه شته
ای شپې ! ته دې له ستورو نه دا وړې پلو ډک کړه
زمونږ د ورځو برخه کې خو څاڅکی د لمر نه شته
جنډې نه شوې د بېرو کې هغه شنې د چلم وربځې
وطن مې د شملو دی، خو یوه هم پر سر نه شته
یو ګل چېرته کمڅو کې لکه ستوری زرغون نه شو
منګولې پر نکریزو او منګې پر ګودر نه شته
راشنه نه شوه پر ژبه د چا بیا میوندې کړیکه
شپېلۍ پر کړو برېتو، یو غمی پر خنجر نه شته
ننګیاله چې دې خوا کې نه ((خزان)) شته نه ((ټکور شته))
والله چې په دې ښار کې غزل نه شته، هنر نه شته.

۱۳/۷/۱۳۷۳

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

کجاوې !

څوک دی؟ د کوم ځای دی؟ او چېرې درومي؟
نه پوهېږم !
چې د سهار د شنو وړمو د شنې زېږدا شېبه کې
د جامو غر په اوږو مات کړم
د شنه خوب د شنو اوبو په سین کې ولامبم او سترې شمه
دی شي نږدې
سپینې جامې راځنې وتښتوي
او د غنمو پر وربښمینې پولې وخېژي او چیغې کړي چې:
ای لامبوزنه،
ای د سین سپینو کبانو،
ای د باغ مرغیو !
ما درته سرې، تورې جامې راوړې
راشئ دا سپینې او خیرنې جامې وغورځوئ !
څه شېبه وروسته ددې کلي د مرغیو
او کبانو جامې نوې شي
سین تور شي
ونې تورې
کلی سور
او کلی تور غوندې شي

(c) ketabton.com: The Digital Library

بیا کجاوه پر اوږو بار کړي
خدای زده چېرته به ځي.

❋❋❋

کله چې پاځم
هغه وینم چې روان دی
او د دښتو پر نویو لارو منډې وهي
او کجاوه یې زما له تکو شنو خوبو ډکه ده
بیا د کوچیو د کاروان مخې ته تم شي
او هر خوب مې
موتی موتی پر وریو او وښانو وېشي
کجاوه بیا تشه شي
بیا درمو له مخې شنه وابښه راټول کړي
کجاوه له سره ډکه شي
موسکۍ شي
بېرته وخوځېږي
شپه شي، تیاره شي
نورو ورېځو سره یوځای شي
باران شي
او له سترې کجاوې سره راوڅڅېږي
بیا د غنمو پر وربښمینو زلفو وڅېږي
او چیغې کړي چې:
جامې مو سرې

(c) ketabton.com: The Digital Library

جامې مو توري،
او خويونه مو ژېړ !
داسې يو زېړى راته وکړي
او روان شي
خداى زده چېرته به ځي؟

۱۸/۲/۱۳۷۳
کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

چوپتیا

زما د کور څراغ ماښام نه تر سبا سوځي
او له ماښامه تر سبا
د خپلې ښکلې تنهايۍ له تورو زلفو سره مينه کوم
ما يې د زړه پر دښتې کور کړلی
ما د چوپتيا له سپينو تيونه
د ژوند د چينې غړپ کړی دی.

***

زما د کور څراغ ماښام نه تر سبا سوځي
خو به مې خيال
لکه يتيمې مرغلرې
د غزل له ياقوتي شونډو راونه څڅېږي
نور به د سترګو له هندارو نه د خيال
او د غزل شنه انځورونه ټول کړم
نور مې د خيال واګې چوپتيا ته ښځم.

۲۴/۶/۱۳۷۳
کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

د عبدالقهار عاصي پر شهادت
يوه منثوره ويرنه:

زه هم د رځم !

مور چې سترګې غړولې
او مور چې دادی سترګې غړوو
د مينې کيسه مو نه ده زده
مور مينه نه پېژنو
وينه پېژنو
وينه او مړينه زمور برخليک دی
وينه او مړينه زمور تاريخ دی.

❋❋❋

مور لا مينه نه ده ليدلې
مينه هغه کوچی باد دی چې پر غولې مو هېڅکله شين نه شو
مور مينه نه پېژنو
زمور نوم يې له وينې او مړينې سره تړلی دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

رښتیا ،
د((حسین)) او ((یزید)) کیسه دې زده ده؟
پېړۍ پېړۍ کېږي چې
د ((یزید)) په لاس کې توره شنه ده
یوه توره توره
یوه سره توره
هغه توره چې ((حسین)) پرې هره ورځ وژني
او د ((حسین)) پر مرۍ یې راکاږي
مګر تا د ((حسین)) مړینه لیدلې ده؟
مګر دا ((یزید)) نه دی چې هره ورځ مري؟
((مګر دا ((حسین)) نه دی چې هره ورځ زېږي؟))
هو ،
موږ مینه نه پېژنو
وینه پېژنو
وینه او مړینه زموږ برخلیک دی
وینه او مړینه زموږ تاریخ دی
_ خو څرنګه برخلیک؟
د ((حسین)) برخلیک؟
خو څرنګه تاریخ؟
د ((حسین)) تاریخ !
رښتیا ،
زموږ نوم یې د ((حسین)) له نامه سره هم تړلی دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

❋❋❋

ای تاته وایم !
موږ دې په یاد یو ؟
زموږ جونګړې دې په زړه دي؟
او کله دې زموږ پر جونګړو
هغه بې ییبرې لوګي نه دي هېر؟
هلته چې خاوره یې یوازې یوه لویشت ده
نیم یې زندان او نیمه یې هدیره
هغه زموږ کلی دی
او هلته زموږ جونګړې شنې دي
هلته چې د نغریو پر سرونو لوګي له لوږې مري
او اوبه له تندې جل وهي
هلته زموږ کلی دی
زه او ته هلته پیدا یو
زموږ د کلي لاره پر ګلونو نه
پر اغزیو ده
پر دغو لارو زموږ ییلې او تناکې پښې
پر لوټو
پر کاڼو لګي
زموږ لارې قاتلې دي
زموږ لاروي قاتلان دي
دغه سترې او قاتلې لارې

(c) ketabton.com: The Digital Library

زموږ ستړيو کاروانونو ته
او به نه
ويني ورکوي
زموږ د ستړيو منزلونو ويني
زموږ د ستړيو ارمانونو ويني
هوکې !
موږ مينه نه پېژنو
وينه پېژنو
وينه او مړينه زموږ برخليک دی
وينه او مړينه زموږ تاريخ دی
رښتيا ،
کله دې د سيندونو مړينه ليدلې ده؟
ګوره ! سيندونه هم مري
او زموږ نوم يې
د سيندونو له نامه سره هم تړلی دی.

❋❋❋

ای ! کله چې تپې پرښتې
لکه د وينو څاڅکي
دانه دانه له اسمانه څاځي
تا د اسمان د زړه چاودون شېبه
ای ! کله چې ورېځې
د سپوږمۍ د سپين کميس تڼۍ پرانيزي

(c) ketabton.com: The Digital Library

تا د ستورو په سترګو کې
د وينو چغارې ليدلې دي؟
او کله چې ږلۍ
د غوټيو موسکۍ شونډې
په غاښونو ځيري
ته د ونو او ګلبوټو د ويرجن غزل کاڼو
پر زړه ويشتلی يې؟
هو کې،
سپوږمۍ مري
او ستوري هم مري
خو ته يې چېرې هديرو ته ناست يې؟
دا تيارې دي چې هره ورځ مري
او دا
سپوږمۍ او ستوري دي چې
ځو مري هو مره زېږي.

❋❋❋

موږ چې را زېږېدلي يو
او موږ چې دادی ژوند کوو
له غزل سره زېږېدلي يو
او له شعر سره مو ژوند کړی دی
غزل مو د ډوډۍ مالګه
او شعر مو د کور چت دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

زموږ ژوند شعر دی
یو تریخ شعر
او زموږ شعر ژوند دی
یو تریخ ژوند
خو تا کله د غزل مړینه لیدلې ده؟
او کله د شعر مړینې ته ناست یې؟
موږ مینه نه پېژنو
وینه پېژنو
وینه او مړینه زموږ برخلیک دی
وینه او مړینه زموږ تاریخ دی
رښتیا،
زموږ نوم یې د شعر له نامه سره هم تړلی دی.

❃❃❃

پوهېږې؟
زه او ته دواړه له یوې ونې یو
ته لاړې
خو باور لرم چې زه هم درځم
ځو دا شلېدلې ریښه یوه شي
باور لرم!
باور لرم!

۲۴/۷/۱۳۷۳

(c) ketabton.com: The Digital Library

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

مور ته مثنوي

مــورې دا غـــر د غمــو چېرتـــه یو ســـم؟
دا هـــدیرې پـــر اورو چېرتـــه یو ســـم
راتـه میـراث یـو سـور ګرېـوان خـو نـه دی
دا یـو یعقـوب او یـو کنعـان خـو نـه دی
هـره لوېشـت څـاه ده هـره څـاه کې یوسـف
د هــر کــاروان د پښــو درزا کــې یوسـف.

❋❋❋

مــورې پــه وینــو کــې خــوټېږي چــړې
لکــه بــاران پــر مــوږ ورېــږي چــړې
دا پــر یــوه ((حســین)) ژړا خــو نــه ده
دا یــو څــو ورځــې کــربلا خــو نــه ده
راغــی پــه سـر راتــه بادشـاه شـو یزیـد
زمـــوږ د کلـــي شهنشـــاه شـــو یزیـد.

❋❋❋

مـورې پـه زړه کـې یـو پرهـر خـو نـه دی
مـــورې تنهـــا قتـــل د لمـــر خـــو نــه دی
دلتـه هـر سـتوری او سـپوږمۍ قتلـه ده
دلتـــه هـــر ګـــل، هـــره غـــوټۍ قتلـــه ده
مـــورې لـــوګی شـــو او ســـوزېږي وطـــن

(c) ketabton.com: The Digital Library

مــورې پــه ســرو تــورو قتلېــږي وطــن.

❋❋❋

مــورې یــو ویــر او یــو ناکــام خــو نــه دی
دا یــو خوشــال او یــو بهــرام خــو نــه دی
دلتــــه یــــوازې مســــیحا خــــو نــــه دی
دلتــــه یــــوازې یهــــودا خــــو نــــه دی
دلتــه هــر کــانی او انســان شــو قابیــل
هــر یــو لســتونی هــر گریــوان شــو قابیــل.

❋❋❋

مــورې یــو غــر دلتــه ابــاد خــو نــه دی
هغــه پــامیر، هغــه شمشــاد خــو نــه دی
دلتــه کبــان دلتــه ســیندونه ســوځي
دلتــه لــه تنــدې بارانونــه ســوځي
د بــاغ نــاموس راتــه اغزیــو لــوټ کــړ
پــت د کېږدیــو مــې پردیــو لــوټ کــړ.

❋❋❋

مــورې شــملې شــته خــو ســرونه نــه شــته
د بــرې مــو شــته پــه کــې کټونــه نــه شــته
بادونــه راغلــل چلمونــه مــات شــول
هغــه د کلــي چنارونــه مــات شــول
مــورې زخمــي دی مــورې وران دی گــودر

(c) ketabton.com: The Digital Library

یو جل وهلی بیابان دی ګودر.

❋❋❋

موري یو غم او زړه چاودون خو نه دی
موري د وینو یو جیحون خو نه دی
دلته هر کاڼي کې جیحون دی موري
دلته په خپل کور کې بېلتون دی موري
موري یو تندر دې پر کور ولګېد
ستا پر سپېڅلي لمن اور ولګېد.

❋❋❋

موري زړګی دې را چې ویې ژاړم
دا مات منګی دې را چې ویې ژاړم
زه دې د مړې ونې بلبل نه شومه
سوی کمڅیو ته دې ګل نه شومه
سترګو ته اوښکې څو پیالې څو راکه
دعا دې نه غواړم ښېرې څو راکه.

۱۹/۸/۱۳۷۳
کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

زېرى(۱)

زړګيـه زېـرى زېـرى چــې وږمــه د ســبا راغلــه
زمــا د تيــارو کلـــي تــه ډيــوه د ســبا راغلــه
بـاور مـې کلـه نـه شـو چـې بـه بيـا پـېښـه راو کـړي
دې قتلـو پســرليو کـې غـونچـه د سـبا راغلـه
حيران وم چې ما شوم غزل به کوم غوږ کې ويده کړم؟
کاښـه کاښـه مالـت تـه مـې نغمـه د سـبا راغلـه
کلونـه پـس بـه بيـا پـر جـل وهلـې دښـتې وورې
لــه ســپينو پرخــو ډکــه لوپټــه د سـبا راغلـه
نه مړ نه يې ژوندى کړم دې مغول يو ازېتوب مې
اى وږيــو هــوجرو زېـرى پښــتنه د سـبا راغلـه.

۲۵/۹/۱۳۷۳
کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

نیمګړی غزل

ولـول زلفـې خـورې کـړه غـوړوه رابانـدې شـپې
لـه تـورو شـپو دې جـار شـم وړوه رابانـدې شـپې
ږمـنځ دې کـړو کاکـل کـې اخـر زړه راتـه زخمـي
هر څاڅکی یې شو ستوری څخوه رابانـدې شـپې
ما ستا د خیال یو سیوری کړ د شپو لـه سپوږمۍ پـور
سپوږمۍ شـه لکـه خیـال مې بلـوه رابانـدې شـپې
هـر خـوب مـې وږی وږی دی هـر خـوب وهلـی جـل
کېږدۍ مـې د لیمـو شـه خـوروه رابانـدې شـپې
سـتا سـترګې پښـتنې دي زه یـو سـتړی مسـاپر
د سـترګو پـه هـوجرو کـې تېـروه رابانـدې شـپې
بس دومره چې سپرلی شم او یو ګل شم د کمڅو
خـروب مې پـه دې شـپو کـړه بهـوه رابانـدې شـپې
ارمـان مـې د نیمګـړي غـزل هـېڅ نـه شـو پـوره
پـه لېچـو مـې سـر کېـده زنګـوه رابانـدې شـپې.

۲۷/۹/۱۳۷۳

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

شپېلۍ(۱)

د غـره پـه ذهـن کـې خـوره شـوه شـپېلۍ
پـه سـرو ممـانو مېلمنـه شـوه شـپېلۍ
دا د کبـــږدۍ پلـــو خـــو واړوئ لـــږ
تللـې کـوچۍ وه راسـتنه شـوه شـپېلۍ
وري زلمـي شـول، اوښـې پېغلـې شـولې
لکـه ځېږي پـه غرونـو شنه شوه شـپېلۍ
ســـتورو جـــامې د اتـــڼ واغوســـتلې
د هســـک د دښـــتو ترانـه شـوه شـپېلۍ
پښـــتني غرونـــو پـــه کـــې ســـاه پـــو کـــړې
ځکـــه درنـــه او پښـــتنه شـوه شـپېلۍ
راتــه یـې ښـکل کړلـې غمبـورې د خیـال
بیـا د غـزل د کـوړ ډیـوه شـوه شـپېلۍ

۳۰/۹/۱۳۷۳
کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

د زرتشت خوب

زرتشت تروني لاندې پروت دی
د ستړيا او د خولو دا خونړی سېلاب يې باد ته ايښی
زرتشت جل وهلی
زرتشت له ډېرو مودو پس د ستړيو سترګو تورو څمڅو کې
د خوب له پرښتو سره تر غاړې وتی
زرتشت ويده دی
زرتشت جل وهلی.

✵✵✵

زرتشت ويده دی
زرتشت جل وهلی
زرتشت د خوب د پرښتو د وربلونو د ماښام پر ځنګله نه مړېږي
زرتشت د ښکلو پرښتو د اننګيو په هندارو کې خوبونه ويني
زرتشت ويده دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

زرتشت جل وهلی
ای د ځنګلونو
او د غرونو لویه خدایه!
نه پوهېږم
هغه مار چېرته دی؟

۱۸/۱۱/۱۳۷۳
کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

راته وناڅه هنداري !

نن مې اوښکې
دا د سترګو له صدف نه څڅېدلې مرغلرې
زما د څيرې اوبو وړې ګرېوانه خړې ډولۍ کې
لکه ناوې سرې منګولې د بڼو پر ځنګله ايښې
د پښتون کور ناوکۍ ده
په خوله ژاړي
نن مې اوښکه ناوې شوې
راته وناڅه هنداري !

❋❋❋

نن مې کب د سرو ويرونو
د غمونو د ويرجن سيند
د تورتمو ، لېونيو او ياغي څپو د زړه پټې کېږدۍ نه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ښکاري خندا د جال مزو کې کېوت
نن مې لوند ګرېوان وچ شوی
خو یو څاڅکی په کې شین دی
ته به وایې د لمر کور دی
ته به وا د سپوږمۍ شپه ده
نن مې اوښکه ناوې شوې
راته وناڅه هنداره !

۲۷/۱۱/۱۳۷۳
کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

د رڼې لاړم کليه !

څومره ښايسته دي
زموږ د کلي چم کې
دا د شنه سين په شنو اوبو کې
د کبانو بچي.
څومره ښايسته دي دې ويالو کې
د هيليو دغه سپينې لوښې
د دوی نازکې منډې
د دوی نازکې چيغې.

***

څومره ښايسته دي
زموږ د کلي
د سپېدارو ترټيکريو
غرمني خوبونه
او مازيګر په شنو چينو کې
د کرې ورځې ستړياوو مينځل.

***

څومره ښايسته دي
زموږ د کلي په چېلو کې
د انګورو ښيښې
او د ګيلاسو د وړو وړو نيالګيو

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګنې، ګنې شنګلې
چې سرې مرۍ يې دي
زمورږه د باغو
د ښاپېريو ياقوتي غوږوالۍ.

***

ځو مره ښايسته دي
زموږ د کلي
د غوزانو هسکې، هسکې ونې
او د ښاخونو په هر رګ کې يې
د مست زړګي د وينو لپې
چې ترې غريبې پېغلې اخلي
خپلو شونډو ته
د حسن خدايي رنګونه.

***

ځو مره ښايسته دی
دې ګودر کې
زموږ د پېغلو د شينکيو منګوټيو
د چاودون
او ماتېدلو اواز.
ځو مره ښايسته دی
دا زموږ د کروندګرو
د ځپرو کلی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځو مره ښايسته ده
دا زموږ د لوګرو
دا هار د ېره.
زه درنه ځم
د خدای پامان
درځنې لاړم کليه !
مادې د حسن په مالت کې
ددې وخت د سوداګرو
وينې ځښونکې سترګې چېرته پرېږدي؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

دروغ

ډېرو ډېرو ښکلو مې
پر دښتې د سینې، د تورو زلفو شپې زرغونې کړې
ډېره د اورنیو اننګیو د لمبو د سیند ځپو کې
زما د شونډو ببړۍ تاوه شوه راتاوه شوه
شپه د تورو زلفو
او وږمه د اننګو شوم
خو دا ګل
او دا شاعر زړګی د چا نه شو
ډېرې مودې وشوې چې مې زړه
د ستا د زلفو په ځنګله کې
د ماښام د شېبو ستوری دی
زه د هېچا نه شومه
یوازې ایکې ستا شومه
تا هم راته دروغ ووې دروغجنې،
درواغجنې!
درواغجنې!
هغه ګل، هغه شاعر زړګی مې بېرته را!.
۱۳۷۴ل
کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزلبولې

ما یې په سترګو کې کېږدی وهلې
خدایه ! ګرداب کې مې ببرې وهلې
چې یې په شپو کې خپل غر هم شي ترې ورک
هغو کمځو کې مې غوټې وهلې
دا چې یې نن لاره کې سم شین شومه
نیمو شپبو کې مې پېرې وهلې
دا د باران څه زړه چاودون خو نه و
ما یې پر بام باندې سلګۍ وهلې
ترې غزلبولې چغې هم نه وري
بیا یې پر تپ راته پټې وهلې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

سیند ته غزل

رژېږي پـانې پـانې تـش ګرېـوان شـولې ای سـینده !
یو ښـار وې د هنـدارو ولـې وران شـولې ای سـینده !
یـوه مســته نغمــه نـه شـوې پـه ورا کـې د کبـانو
نـه دې سـپینو هیلیـو تـه جانـان شـولې ای سـینده !
پـرون خـو د شـېبو د نـاوې پېغلـه ښـکلا تـه وې
خو نـن یـې لکـه زلفـې پرېشـان شـولې ای سـینده !
سپین ږیری جالـه وان د کلي نه شته مودې وشوې
دا اوس ولې په سترګو کې حیران شولې ای سینده !
اشـنا ګـوره چـې بیـا دې د څپـو زمـرې ګـونګې دي
ارامـه غلـو وهلـی یـو کـاروان شـولې ای سـینده !
یو لور وې د شنو ولو خو اوس ښکارې چې پـه خپلـه
کېږدیـو غونـدې ونـه د بیابـان شـولې ای سـینده !.

۱۳۷۴
کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

د غـره تـر غـاړې ناست یم شپه سپوږمۍ سره کومـه
خبــرې دې جانانـــه ! لـــه شـــپېلۍ ســـره کومـــه
ستا سترګې خو کوچۍ شولې ایلبند په ایلبند ګرځي
اوس جنـګ د هغـو سـترګو لـه هوسۍ سره کومـه
نازونـه خـو تـا وکـول پـر مـا بانـدې زوال شــول
د خـــال پـــر ځـــای دې مینـــه تروږمـــۍ ســـره کومـــه
مـاخوب درځنـې وړی دی خپـه چـې نـه شـئ سـتورو !
ګیلــې یــې لکــه وربځــې لــه سـیلۍ سره کومـه
یـو غـر دی او څـو کـانې یـوه شـنه کبلـه نـه شـته
بـــاران شـــوم ژړاګـــانې لـــه کبـــږدۍ ســـره کومـــه.

۲/۱/۱۳۷۴
لغمان

(c) ketabton.com: The Digital Library

شپېلۍ (۲)

شپېلۍ د پرخو پرخو شونډو په غرمو وري
شپېلۍ د سترګې شپنې لارې ته کېږدۍ وهلې
شپېلۍ په للمو للمو غرو اوري.

❋❋❋

شپونکیه ! ماته دې شپېلۍ مه شه
د جل موسم دې،
د جل شپې دې
او د ورېځو اوښې بیا شنډې دي
راته یو څاڅکی د باران خو شه !
باران پښتون شو
د خپل کور پر بامو نه وورېږي
باران ورغلی په پردیو وورې.

❋❋❋

شپېلۍ پر للمو للمو غرو اوري
شپېلۍ د سترګې شپنۍ لارې ته کېږدۍ وهلې
شپېلۍ د پرخو پرخو شونډو په غرمو اوري.

۸/۱/۱۳۷۴
کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

غوښتنه

ما دې د تن سپينې ښيښې نه هغه سره شراب لا نه دي څښلي
ما دې يو ازې دوه غوټې د اننګو ښکل کړې
خمار دې کړمه خو نشه دې نه کړم
د بېسدۍ هغه شېبه دې نه کړم
تندې اخيستی يم
شراب قطره قطره خو راکړه
د مرغلينو ښيښو منځ کې
د خوږې ګناه کاله ته
اجازه خو راکړه !

۱۴/۱/۱۳۷۴
کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

د وینو غزل

ما دي اوربدي لاري څارلي خو اشنا مه راځه
قدر دي نه شته پسرلیه پر دي خوا مه راځه
موربه د شپي د تیو روبدي یو سبا څه کوو
ورانګي دي ټولي کړه ورځه دلته سبا مه راځه
موږ د مرګي غشي پر زړه هر مازیګر خوړلي
د نظر غشیه پر دي سوي کربلا مه راځه
دلته سارا د دیدن قتله ده، هر کاڼی قتل
دلته یو پل د مجنون نه شته دی لیلا مه راځه
د ویر په چم کي خندا ګاني اوربدی کله شم؟
یو اسویلی شه راته ډکه له خندا مه راځه
د ذهن وران یو کور مي شته په کي د وینو غزل
دي بي قدری، کي د ښایست غزلي بیا مه راځه.

۱۵/۱/۱۳۷۴
کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

غر (۳)

غر مې د زړه پر هره پاڼه لکه ګل شین دی
غر مې چې زړه سمسورې د ښتې کې کېږدی، وهلې
لکه د ستا چې کشمالیو کې کاکل شین دی.

✵✵✵

زړه مې کوچې دی
وینه مینه په کې غره کړلي
کوچې بوډا شو،
کوچې مري،
خولا د غره په مینه موړ نه شو
کوچې دغره پر شګو ناست دی
دغره کاڼو ته لمونځونه کوي
کوچې چنار دی پاس د غره په تور وربل شین دی
غر مې د زړه پر وطن ټوله لکه کابل شین دی.

۲۵/۱/۱۳۷۴
لغمان

(c) ketabton.com: The Digital Library

غر (۴)

ماته د غره د لاسو بوی راځي
مېږې وېډې دې زما ړوند سفر په خوب کې وینې.

❋❋❋

هلته به غر دشنه سپرلي د دسترخوان پرسرلګیا وي
د باران پر رڼو څاڅکو به لاسونه مینځي
غره به د څانګو پر ورېښمینو تیو خوله ایښې وي
او ګلورینې پی‌ به څاڅې څاڅکي څاڅکي له ګرېوانه د غره
هلته به سپین سهر ساقي وي
د غوټیو کنډولیو کې به وېشي دوږ موشراب دغره پرجل وهلو کانړو
هلته به سیورو د څېړیو ته شپونکی اشناشپېلۍ غږوي
. ماته د غره د لاسو بوی راځي
مېږې وېډې دې زما ړوند سفر په خوب کې وینې.

۲۵/۱/۱۳۷۴
کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

آس (۲)

آس لکه بوت هسې حیران ولاړ دی
نور يې له پوندو نه ګردونه د زلمو پر څېو نه وورېږي
آس لکه مست ښامار،
دغـاړې هسـک بېـرغ پرخپلو شـلو او خوب وړو اوږو نـه شـي
وړلای.

❋❋❋

آس لکه بوت هسې حیران ولاړ دی
نوريې د تورو غزلونه د ګامونو تندرونو کې زرغون نه شول
نوريې د لوړو غرو له څوکو نه ارنه وړلې د شنو شنو توپانو نو کيسې
دا آس بې تورې،
بې جنډې
څومره بدرنګ ښکاري !

۱۰/۳/۱۳۷۴
کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

خوب

پرېږده یوه بله پیاله هم په سر واړومه

❋❋❋

بېګاه مې خوب لیدلی
له سرو ګلابو پرښتو راته جامې اودلې
ستورې مې زانګې دګرېوان په لیکو
دلاس غل مې رانه ورک دی
ستا دزلفو توروشپو نه راته شپې راوړي
اود غنمو نارنجي فصل کري راته په سترګو کې
د وږو نارنجي خوبونه.

❋❋❋

پرېږده یوه بله پیاله هم په سر واړومه.

۱۰/۴/۱۳۷۴

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

غر (۵)

غر،
سیند،
ځېرې،
زه له همدغو جوړ یم
غر مې هډوکي
سیند مې وینه
او هر رګ مې د ځېړیو ځانګه
زما یې نوم د غره او سیند او دځېړیو په لاسو لیکلی.

***

غر د ځېړیو شنه شمله په سر د کلي پر د پرو خور دی
د خدای له شنه تخته پرې وورې لکه سپین باران
د پېغلو پېغلو ستورو حورې
سیند تر غېږې لاندې ناځي
او ځپې ځپې تیونه یې اوبه اوبه شول.

***

سیند،
ځېړې،
زه له همدغو جوړ یم
مور مې د غره د سرو لمرونو د توپان هغه زړه ابۍ ده
ټوله ورځ
د لمر په سرو وړانګو ډوډۍ پخوي

(c) ketabton.com: The Digital Library

پلار مې د غره هغه ګوربت دی
چې تر سيورو د وزرونو يې
د وربځو د کاروان د توپاني او ښانو پل وچ دی.

❋❋❋

غر،
سيند،
څپې:
زه له همدغو جوړ يم
چې د ګناه او ګناهونو ميندې لنګې شي،
له خولې د جبرائيل نه د غضب څګونه لارې وکړي
نوح مې د غره پر سره کېږدۍ غوړوي
زموږ غرونه توپان نه پېژني
د ازادۍ او عشق نومونه ملايکو ته زما د غرو شملو ښوولي.

❋❋❋

مورمې د سنيد څپو ته ناسته ده
په لمر راته ډوډۍ پخوي
پلار مې ګوربت دی
راته بولي د څپېو د شنو څانګو
او د لوړو لوړو غرو د شملو سرود.

۲۰/۴/۱۳۷۴
کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا کښتونه- دا بادونه

دا ترڅو باران د اوښکو ؟
دا ترڅو د تورو وربځو چپاوونه؟
دا ترڅو قتل د لمر، قتل د سیورو ؟
داترڅو زما کښتونه، ستا اسونه؟

❋❋❋

دا ترڅو زګېروي د باغ، د سپوږمۍ چیغې؟
دا ترڅو د شپو په موټو کې قمچینې؟
دا ترڅو د بې حیا پردې په تورو
راته وژني پښتنې پښتنې مینې؟

❋❋❋

دا ترڅو د مینې تور سفر ته لارې؟
دا ترڅو نېزې د باد ، کمڅۍ د ګلو ؟
دا ترڅو پر دې هوجرو یرغل د واورو ؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا ترڅو تبر په غاړه کې د ولو ؟

❋❋❋

دا ترڅو دا خوارې ځمکې، خوارې سپارې؟
دا ترڅو دغه نهر نهر فصلونه؟
دا ترڅو زخمي ورغوي د لوګرو ؟
دا ترڅو يې له تناکو نه باجونه؟

❋❋❋

دا ترڅو د ريا سپين ځادر پر ولو ؟
دا ترڅو په رڼا ورځو کې لمونځونه؟
دا ترڅو تسبې په بنګو کې لړلې؟
دا ترڅو په تورو شپو کې ګناهونه؟

❋❋❋

دا ترڅو مې بې پتې د سرو غوټيو ؟
دا ترڅو د ستا اغزي زما باغونه؟
دا ترڅو په دې پردي پردي ټوپکو
قتلوې دا زما خويندې، زما ورونه؟

❋❋❋

دا ترڅو وطن زموږ واک د پرديو ؟
دا ترڅو وطن زموږ حکم د نورو ؟
دا ترڅو زموږ د باغ پيغلې بلبلې
ګډوي راته هوجرو کې د سرزورو ؟

❋❋❋

دا ترڅو به نه اذان نه جوماتونه؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا ترڅو به نه ساقي نه يې جامونه؟
دا ترڅو د ابليس سره لمبه لاس کې
راته سيزي کله کور کله ښارونه؟

❋❋❋

دا ترڅو د ورور په وينو کې منګولې؟
دا ترڅو د مور په سترګو کې کوکارې؟
دا ترڅو مې د وطن ابۍ شهيده؟
دا ترڅو مې د ولس، دا لارې لارې؟

❋❋❋

ما ويل چې که ها سيوری دلته وشي
زه به بيا لکه انګور ببرته زلمی شم
ما ويل چې که ها لمر ببرته ژوندی شو
زه به ټول لکه ماڼو ورته لوګی شم.

❋❋❋

ما ويل چې که دا شپه چېرته سبا شوه
بيا به نه زيږي بګوې له تيارو نه
ما ويل چې د اسمان شمله به وچوي
ددې ښکلو ښکلو ستورو له غونچو نه.

❋❋❋

ماويلې چې يو ځلې که سپرلی شو
بيا به جوړ شي پر کمځو د ګلو غرونه
ما ويلې که يوه څپه شوه وبښه
بيا به زېږي له لښتيو نه سيندونه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

***

خو مې کښت دې لېونو اسونو لوټ کړ
د لورونو غاړې يوو ړلې زنګونو
د کوچيو د کاروان مخې ته تم دي
دا اسمان اسمان اغزي زما د غرونو.

۱۳/۴/۱۳۷۴
لغمان

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

موسم ومه د جل، رانه باران شولې ورېږمې !
څادر مې شوې، تنې مې د ګرېوان شولې ورېږمې !
دا زه وم چې مغرب ومه د ښکلو د سجدو
دا ته یې چې سجدو ته مې یزدان شولې ورېږمې !
دا زه هغه زه نه یم ټول تصویر یم ستا د مخ
زه سیوری ستاد سترګو، ته مې ځان شولې ورېږمې !
یوه شمعه مې بس وه د تیاره کالـه د شپو
تیارو ته مې د کلي چراغان شولې ورېږمې !
تالو کې ژبه وچه د غزل مې وه پرون
نن ټول شومه غزل چې مې جانان شولې ورېږمې !

۵/۵/۱۳۷۴
کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

اورنی پر درمندونو

دلتــه مــه راځــه اشــنا پــر کلــي جنــګ دی
هــر مالــت او هــر ګــودر پــه وینــو رنــګ دی
دلتــه ښــکلې کمڅـۍ سیورې دي باغ نه شته
دلتــه مېشــت د تیــارو زور دی څــراغ نــه شتــه
دلتـــه شـــنه دي لـــور تـــر لـــوري توپانونـــه
دلتـــه مـــړه دي پـــه نغریـــو کـــې اورونـــه
دلتـــه ځالـــه د ګوربتـــو پـــه اور ســـوې
دلتـــه زبـــږې لـــه زمریـــو نـــه بګـــوې
دلتــه شــرنګ نــه شــته مړونــد کــې د بنګړیــو
دلتـــه پـــل کلـــي کـــې ورک دی د ســـړیو
دلتـــه مـــري لـــه ډېـــرې لـــوږې تنورونـــه
دلتــه اور اخلــي لــه تنــدې نــه ســیندونه
د پردېســو ګــاولي نــه شــته پــه دېــرو کــې
د ربــاب ســتونی وچ شــوی دی هــوجرو کــې
دلتـــه ټیټـــې د پښـــتون لـــوړې شـــملې دي
ســـپکې شـــوې مـــو د میـــندو لـــوپټې دي
هـــر قـــدم کـــې پـــایکوبي ده د دېوانـــو
هـــر لوېشـــته کـــې کـــورګی دی د پېریـــانو
لمـــر یـــې وواژه د شـــپو دلتـــه یرغـــل دی
قتـــل شـــوی مـــې پـــه شـــونډو کـــې غـــزل دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

تـــاووي راتـــه پـــر ژبـــو زنځیرونـــه
ســـړوي راتـــه ککـــرو کـــې اورونـــه
دربښـتیا لـوریې چـې ویښـه کـړه تربـور شـو
چـې د حـق نـاره یـې جګـه کـړه منصورشـو
چې یې ((نان)) ته ((ډوډۍ)) وویلې فاشست
شـــــــــــــــــــــــــــــو
چـې ږیـره پـرمخ نـه وه کمونیسـت شـو
یـو خنجـر دی څـو چـړې دي څـو لاسـونه
راتـــه ریبـــي د وطـــن دمـــور رګونـــه
رالوېـــدلې دنیکـــه د ســـر پګـــړۍ ده
خـــواره شـــوې د زړې ابـــۍ کېـــږدۍ ده
یـو ((اکبـر)) بیـا ددې غرونـو بچـی نـه شـو
یـو ((ایـوب)) د میونـدونو سـړی نـه شـو
فرهاد شته دی، تېشه شته خو غرږیې نه شته
پښـتانه هسـې ژونـدي دي زوږیـې نـه شـته
دا چـــې نـــن د خـــونړي کـــاروان رهبـــر دی
د اوبـــو د ژیـــو هغـــه ســـوداګر دی
د زرتشـت اور یـې شـهید کـړ سـیلاب راغـی
اورنـــی پـــر درمنـــدونو دریـــاب راغـــی.

۲۲/۵/۱۳۷۴
کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

زېږدا

هغه ګړۍ خدای د جنت د ښکلو حورو
د لیمو پانو کې
د ښکلا ګلو ته په لپو ورکولې اوبه
چې ته راوزېږېدې
او ته د خدای د باغیچو د سرو ګلونو
هغه شنه ((وږمه)) شوې

۲/۷/۱۳۷۴
کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

زېرې (۲)

زما په سترګو کې يې شين فصل د وير کړلی
د لمر زخمي زخمي کوترو ته
يو زېری دباران خو مې شه !
کوچيان په سره وچکالۍ راغلل
دې ورو ورو وريو ته د اوښکو دسترخوان خو مې شته !

۹/۷/۱۳۷۴
کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

بې ننبې

پوهېږم نه،
له کومه ځایه یې پر ما باندې راپېښنه کړې؟
دلته یې سیوری هم د ځمکې په سر خور نه دی
په سپینه تنده کې یښنه د ټبر نه شته
د زلفو باغ نه یې دښار د بازاري ګلونو بوی نه خېږي
نه یې خو ښکلوانګوکې د شنوکلیودتاودوبادونو مچه ښکاري
پوهېږم نه،
له کومه ځایه یې پر ماباندې راپېښنه کړې؟
داسې حیا د پرښتو سترګو کې هم نه شته
دا سترګې نه دي
د حیا چینې دي.

۲۶/۷/۱۳۷۴
کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

غر (۲)

د باد له څڼو مې د غره د هغه شنه ځنګله سلام راځي
باد مې د غره د سپينو کاڼو په هندارو کې د خپل زلميتوب خوب ليدلی
باد مې د کلي د تيارو شپو تورو زلفو ته د غره د رڼو ستورو کجاوې راوړي.

❃❃❃

که چېرې نه وای غره !
زما په سترګو کې نو ځالې د ګربتو ځايېدلې کله؟
ما به د لمر تېپي تور زنو ته د پاڼو پر ورنونو طلايي خوبونه چېرې پلټل؟
او که ته نه وای غره !
ما به د خپلې هسکې غاړې د غه د ننګ اس ځغلولو چېرې؟

۲۲/۷/۱۳۷۴
کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

خوب ته سرود

خوبه ! ځادر راباندې وغوړوه
نور مې ویده کړه چې ویښتیاوو سترې کړی یمه
نور مې ویده کړه چې له ویښې نه مې کرکه راځي
زه چې ویده یم ویښ یم
خوبه ! ځادر راباندې وغوړوه !
خوبه قربان دې شم
نور ماته ددې ورځو دا بربنډې پېغلې مه راښیه
زه یې د سترګو په هندارو کې
د اور اود سکروټو او لمبو ازانګې نه شم لیدی
زه خپله لاره بې له شپو په رڼو ورځو کې موندلای نه شم
ورځ مې د سترګو په هندارو کې اورونه کړي
خوبه ویده مې کړه
ځادر راباندې وغوړوه !.

۳۰/۷/۱۳۷۴
کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

تش صدف

ځانګه مې وچه ده غوټۍ نه لري
هغه کوچۍ یم چې کېږدۍ نه لري
هغه صدف یم چې ترې لوټ شوه سیپۍ
زه هغه شپه یم چې سپوږمۍ نه لري.

۱۴/۸/۱۳۷۴
کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

استاد رشاد ته د هغه د څلوراویایمې کلیزې په مناسبت:

جامِ جم

مشـوانۍ یـې رانـه یـوړه قلـم نـه شـته
بت پرست یم خو مې ښکلی صنم نه شته
یـوېږې تـه یـې دامنې؟ چې ټـول وطـن کې
بـې لـه څـو تنـو نـه زوی د ادم نـه شـته
ستا درنې پګړۍ ته څه وکړم حیران یم
دې مالت کې بې له څوزو شرشم نه شته
نن دې نوم ځکه په خوله اخیستی نه شم
مـا مینځلـه خـو جانانـه زمـزم نـه شـته
زه دې سترګو کې هـر رګ د جهـان ویـنم
څومره دروغ دي دا چې بل جامِ جم نه شته.

۱۷/۸/۱۳۷۴
کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

له خوشاله تر ننګياله

مالي راشه اغزو د زړه پر ګل وهلی یم
((سقاو)) په زړې تورې د ((مغول)) وهلې یم
رقیب به مې د زړه له وینو تشه((ژی)) کړې ډکه
خو سر مې د ایل نه دی که یې سل وهلی یم
یو ګل څه په کمڅو کې د پښتو دناوې نه یم
ناره د ((اناالحق)) یې په کاکل وهلی یم
حیران یم د ((اکبر)) پر مړي بیا څه پسات شوی
پردیو مې د خپل کور په درشل وهلی یم
تقدیر به مو وي داسې له خوشاله تر ننګياله
همدا چې کله غیرو، کله خپل وهلی یم.

۷/۱۰/۱۳۷۴
کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

((یاسیر)) نه مري

((یاسیر)) روان دی دایمان بېرغ په لاس کې
د خپل ژوند د دوروستني ټکي شهید په خپلو وینو مینځې
((یاسیر)) له سره زېږي
((یاسیر)) په زړه د اناالحق فصل کرلی
اهریمن د توپانونو پرې څپېړې او د تندر پرې سپرغۍ وروي
فصل د مرګ نه پېژني
((یاسیر)) د شنه فصل د وږو پر وېښمنو کمځو سوری کړی.

***

((یاسیر)) دلمر له کلي ځي د زنداني ستورو خلاصون ته
تورې وربځې د شهید زړه په سرو وینو ولي
((یاسیر)) د ښکلې ځوانیمرګې سپوږمۍ غوږ کې
د مسیح دژبې دم د رغېدلو ولوست
((یاسیر)) دخپلو نارو ونه ددې شپو په اسماني دښتو کې کېنوله.

(c) ketabton.com: The Digital Library

((یاسیر))روان دی د سفر د لارې غرونه، ځنګلونه ریبي
((یاسیر)) د هوانو ته بلنه د جګړې ورکړې
((یاسیر)) لګیا دی د منزل مزي په پښو کې د یارانو شیندي
او ورته ښيي د فلاح سرود
((یاسیر)) د خدای(ج) د پاکې مینې د اسمان ستوری
((یاسیر)) د ((قاف))دغره د څوکو د ښایسته ښکلو پیریانو غزل.

۳/۱۲/۱۳۷۴
کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

د چغو تصویر

زما د چغو شین تصویر دې مات کړ
زما نصیب، زما تقدیر دې مات کړ
هغه ریبار خوب مې اوس هم نه راځي
څه د دیدن ښکلی زنځیر دې مات کړ
راته په برندو سترګو ګوره خو مه
زما د زړه د کوټې تیر دې مات کړ
شپه شهرزاده وه، کیسې وې او عشق
دغه د ټول عمر شوګیر دې مات کړ
چې یې راوستې زلزلې پر وطن
ګرانې کچکول د کوم فقیر دې مات کړ.

۶/۱۲/۱۳۷۴
کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

غر (۷)

د غره پر کلي مې د سرو ګلونو سیند راغی
زما د غره په وینو سرې تیږې ډولۍ شوې
د سپرلي ناوې ته
غر مې د وینو او ګلونو د غه سرې سرې پګړۍ دواړه تړي.

❋❋❋

د وربځو اوښې مې د غره په تورو څڼو
هر سهار څري
غر مې شپونکی دی
د شنو پاڼو په شنو لوښو کې د تورو شپو له تیو څنې ستوري لوشي
غر مې رمو سره ناري د سرو لمرونو کوي
غر مې د وینو تار په لاس کې
له غوټیو نه جامې جوړوي.

❋❋❋

غر مې څیرې څیرې راخور دی
پر ټپي ګوربتو سیوری کوي
غر مې لاسونو د زخمي زخمي ګوربتو کې

(c) ketabton.com: The Digital Library

له شپو سره جګړې ته
د رڼو ستورو لورونه کړي
زما د غره ګوربت د زړه د رڼو وینو د یاقوتو له د برې نه
راته باد د ازادۍ وړوي
زماد غره نوم
د سرو وینو
او د ګل
او ازادیو نوم دی
غرمې د وینو او ګلونو دغه سرې سرې پګړۍ دواړه تړي.

۲۳/۱۲/۱۳۷۴
کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

خوب په ایینه کې

لمرشود شنو پرخو بنیبنې یې راته ماتې کړلې
څه د ګلپېغلو لوپټې یې راته ماتې کړلې
ګوره ګوزار مې د پښتون اشنا څه سم ولګېد
زولنې پاتې شولې پښې یې راته ماتې کړلې
زمادزړه خم یې که تش کړ، تشوي دي خیر دی
څومره ظالمه ده پیالې یې راته ماتې کړلې
مایې د سترګو اییني کې و یو خوب لیدلی
دې مې کور وسو اییني یې راته ماتې کړلې
داسې سجدې سجدې چې وایې ړوند خونه یې ملا
چېرته سجدې وکړم کعبې یې راته ماتې کړلې.

۴/۱/۱۳۷۵
کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

ذبیح الله انیل ته:

له ابلیس سره

کلو نه وشول چې مې روح
د خدای د مینې د غوټیو په شینکۍ ځولۍ کې نه ځاییږي
ما د ابلیس اشنا د ښکلو سترګو پاڼو کې
د حسن او د مینې غوړولی څادر
خدای رانه کړکه لري
مګر شاعر ابلیس مې سترګو
او د شونډو جادو د ښتو کې لګیا دی
راته زړې د غزل کړي
څوک مې د ښکلې شاعرۍ په قدر نه پوهیږي.

❋❋❋

کله چې شپه شي
د خوږې ګناه د پېغلې د سرو شونډو جام پر سر واړوم
ابلیس د حورو د سرو شونډو د سرو پاڼو

(c) ketabton.com: The Digital Library

کلیمې پټې کړي
او د غزل لونګین خور کړي زماد شونډو پر شاعرو پاڼو
کله دې خوب کې د ((حوا)) د چمبو غبږ لیدلې؟
چې یې غزل ته ((آدم)) مست شي ان له شپې نه ترسبا
پورې
هغه چمبه، هغه غزل زه یم
نو ته چې ځې راپسې ژاړې ولې؟
لکه ابلیس درسره مل یمه زه.

۲۸/۱/۱۳۷۵

(c) ketabton.com: The Digital Library

داستاد روهي په مړینه:

هغه غر، هغه سیوری

ډک جام مې له منګولو د جانان ونړېده
یو ستوری له لمنې د اسمان ونړېده
دا شپې به د کیسو د زماني راته څوک راوړي
ای عشقه چې رباب د ادم خان نړېده
یو شین قامت چې رنګ دی او یو شین سیوری چې نه شته
یو ګټ مې له دې غره نه د افغان ونړېده
حیران یم د غزل شبنم به خدایه چېرته تم شي
زمونږ چې د شعرونو سايبان ونړېده
ځولۍ به څنګه رنګه د پښتو دابۍ نه وي
یو غر غوندې روهي د روهستان ونړېده.

د ۱۳۷۵ل کال غبرګولی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

وير، مینه

هلته پر مړو ژاړي
خو زه او ته لکه جوړه بتکې
د غېږو غېږو څپو غرونو کې بربنډ ناڅو.

✵✵✵

هلته پر مړو ژاړي
هلته د وچې کربلا د تيږو ښار کې
د سرو وينو ناليدلي سرې غوټۍ ښکلوي
خو زه د کب په شانې
ستا د مچکو سمندر کې لامبم
ته لکه سره انګور په وينو لنده
زما د لاسو د ونې څانګو کې ټالونه وهې
موږ نه ((يزيد)) او نه ((حسين)) ليدلی.

کابل
د عاشورا ورځ
۸/۳/۱۳۷۵

(c) ketabton.com: The Digital Library

پیر محمد کاروان ته:

مینه او ژوند

یوه زړه ونه خوره ده پرې
تر سیوري یې یو ځوان ناست دی
یوه سپینکۍ پیشو یې غېږ کې ویده
اود ورځپاڼې په هر توري کې یې سترې سترګې.
شونډې چلم ته ورنږدې کړي
ورنه واخلي د لوګیو امېل
ورو ورو په شونډو کې موسکی شي
د پیشو په غوږ کې نارې کړي او ووایي چې:
- پیشو تا مینه کړې؟
مینه د چرسو یوه شنه نشه ده
مینه ورځپاڼه ده
په ژوند کې یې پو ټکی د رښتیا نه شته.

(c) ketabton.com: The Digital Library

- پیشو ! پوهېږې چې ژوندون څه دی؟
ژوند د شنو چرسو د وریښمینې نشې شین واټ دی
چې د ارمان اس په کې وځغلي
او ستړی شي
او ومري په کې
او د کوڅو سپو ته یې تشه شان کیسه پاتې شي
پیشو ! تا مینه کړې !
پیشو ! ژوندون څه دی؟

۱۲/۳/۱۳۷۵
کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

کوچی په باران کې

ستورو د شپې پر تیو خولې ایښي ارام ویده دي
د شپې مانۍ نه د سپوږمۍ پېغله زلمو ونو ته نه راګوري
نری بارانووري
او د بادونو هوسۍ
د ځوانې دښتې د تیونو پرګلونو ځري
هلته یو سترې کوچی
د پتاسو دستمال په لاس کې د باران د طلایي مچیو
له شنې ورا تېرېږي
په لاره ځي، ځان سره وایي کوچي:
نری باران دی
له کېږدیو نه د سپو د وینې غږ نه راځي
درخو به خوب وړې وي
دا خو به څوک وینه کړي؟
ستورو درواغ وویل.

۲۱/۳/۱۳۷۵
کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

کله چې لمر ګل وکړي

کله چې ټال د شپې راو شلېږي
د سترګو په هنداروکې د لمر کوترې ځالې وکړي
کوترې سپین وزرونه پرانېزي
دخوب د شنو ځنګلونوماتوڅانګو نه دانې ټولې کړي.
کله چې مخ د سهار ګل شي
اودشاتو مچۍ ټولې شي پرې.
کله چې کاڼي د ښوونځیو د تبیو تندی ښکل کړي
او ماشومه نجلۍ
له تور کميس او سپين سالو سره په لاره کې خوره وره شي
لکه د وربځو او سپوږمۍ د ودېدلو شېبه
کله چې ووړ ماشوم د تورې تختې مخ باندې
د سپين تباشير خال کېږدي
او شېبه وروسته ماشوم وړی شي
د ووړ جزدان له وابنکو نه د ږيو مهار لرې کړي
د وچې ډوډۍ ښکار وکړي
راشئ مين شئ پرې
او مينه وکړئ
زه چې زلمی وم هره ورځ مين وم.

۳۰/۳/۱۳۷۵

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

د باغ غزل

سپرلی شو پېغلې د ښتو ته ورېمو کې وايي څه
ای ونې! شينکی باد در ته نغمو کې وايي څه
شاعر سيند مې نن خدای زده چې ليکلی کوم غزل
لړ تم شه ور ته عشقه! چې څپو کې وايي څه
رمو ته د ګلانو سهار څه ويل شپېلۍ؟
کوچۍ موسکا دې ګوره چې اينو کې وايي څه
يو ورېم دې کېږدۍ نه د ګرېوان و وت څه يې وې
يو خوب دې په ټوکريو د ليمو کې وايي څه
يو باغ يې خو زرغون کړ چې غوټۍ وکړې لاسو
ستا خيال مې نور د سترګو په زانګو کې وايي څه؟

۴/۴/۱۳۷۵
کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

یو شین انځور

له مانه څه شی غواړې؟
ماته د پلار تر مړینې وروسته
درې څیزونه په میراث پاتې دي
اس
او هوجره
او یوه سره په وینو وللې توره.

❋❋❋

له مانه څه شی غواړې؟
دغه د منډو
او د وینو
او ډوډۍ د واده شین انځور؟

۱۳/۴/۱۳۷۵
کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

بیه

کلونه وړاندې مې ورته ووې:
دا ستا د شونډو څاڅکی په څو دی؟
وې: ستا د پلار او د نیکه وینه
او نن مې بیا ترې، پوښتنه وکړه:
ټول پېغلتوب دې وایه په څو دی؟
راته یې ووې:
ګرانه!
یوازې یوه ډوډۍ!

۳۱/۴/۱۳۷۵
کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوه پرښتې

دوه پرښتې لکه جوړه بتکې
زما د کور په ایینو کې لامبي

❋❋❋

پرښتې ! ای پرښتې !
لاس دې زرغون،
پل دې زرغون،
خو وایه نن دې راته څه راوړي؟
((هغه زرغون ګل د سپوږمۍ څنو نه))

❋❋❋

پرښتې ! ای پرښتې !
لاره دې سپینه،
شپې دې سپینې،
وایه تا راته نن څه راوړي؟
((دا د سپینکي لمر د لاس سپینه توره))

❋❋❋

پر پګړۍ ګل،
لاس کې مې توره شنه شوه
پښتو ! سپین آس شه
چې د وخت د مغولو جنګ له ورځم.

۲/۵/۱۳۷۵
کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

ونه

سکروټې دي، لمبې دي خو ټوکېږي يوه ونه
کلونه پس دې ښار کې زرغونېږي يوه ونه
رګ رګ کې يې د پانو خير که وينه پاتې نه ده
ريښه يې په اوبو کې ده غوړېږي يوه ونه
د ځانګو په کېږديو کې يو غږ د شپېلۍ نه شته
کوچۍ ښارو رادرومه چې لوېږي يوه ونه
منم چې به لوګر راته کښت لو کړي د لونګو
تالو نه د لاره کله تېرېږي يوه ونه؟
سپېرو سپېرو شملو ته به سبا ګلونه راوړي
په سر مې چې نن سيوري کېږي يوه ونه.

۸/۵/۱۳۷۵
کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا جل، دا برسات

شوګیر چې درته شپو پر ځنو مات راوړی دی
یو خوب مې درته سترګو کې سوغات راوړی دی
دا ډک جام چې نن ربړدي په لاسو کې د فرغون
موسی له کوه طور ځنې تورات راوړی دی
دا چا ویل چې وربې د پښتون شولې هوجرې؟
دي ورېو میکائیل ته هم خیرات راوړی دی
شیبه پر لمبو سره ده او شیبه پر ګلو سره
دې خاورې کله جل، کله برسات راوړی دی
ساعت وروسته رازبړو دا ساعت خیر دی چې مرو
تقدیر راته بس دغسې حیات راوړی دی
سپېځلی مسلمان دی خو یې زده نه شوه سجده
دې قام ته خدای دخپل غرور زکات راوړی دی.

۳۱/۵/۱۳۷۵
کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

د خوب کوترې

ما بېګاني خوبونه
د ښکلي سیند په طلايي هندارو ټول مات کړل
د خوب زخمي زخمي کوترې مې
د سترې او کوچي سیند د څپو کېږدۍ کې نه ځايېږي
کبه !
دا څه مې وکړل؟

❋❋❋

سیند مې د خوب زخمي کوترو ته یو بام نه لري
د سیند لاسونه خو د غره کاڼو پخوا پرې کړي
څوک به زما د خوب کوترو ته په لپو کې دانې ورکړي؟
کبه !
دا څه مې وکړل؟
کبه !
زما د خوب زخمي زخمي کوترو ته
یو سیوری، یو پناه خو شه !
کبه !
زما د خوب زخمي زخمي کوترو ته
د سترې درد دوا خو شه !
((نه... نه !
مور مې لګیا ده له سهاره تر ماښامه په زړو ګوتو جامې مينځي

(c) ketabton.com: The Digital Library

لور مې تمامه ورځ ایینې سره خبرې کوي
زما هم خوب راځي)).

❋❋❋

سیند لا روان دی
سیند بهېږي پسې
د خوب کوترې مې کوچۍ شوې بېرته نه ستنېږي.

۵/۲/۱۳۷۵
کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

مات لمر

یـو سـتوری سـتورو وواژه یـو لمـر د سبا مـات شـو
د غرونـو پـه لاسـونو مـې یـو غـر د سـبا مـات شـو
منم چې سپین سبا دی شپه کوچی شوه چېرته لاړه
موسـم د سـبا راغـی خـو وزر د سـبا مـات شـو
دا بیـا مـې د نشـو پـه ګنـاه څـه نیسـې زاهـده؟
سـاقي لاړه منصـور شـو او سـاغر د سـبا مـات شـو
دا شپې پربېږده اوږدې شي ان چې ستوري څانګې وکړي
کلالـه! سـتا پـه لاس کـې چې هنـر د سـبا مـات شـو
مـوږ وړ د رڼـا نـه یـو تښـتېدلو وربځـو راشـئ!
رهبـر د سـبا نـه شـته دی، لښـکر د سـبا مـات شـو.

تله ۱۳۷۵
کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغه دار - هغه چنار

پښتنو وينو غوټۍ وکړې بهار دی
ساقي ګوره چې پېړۍ وروسته مو وار دی
پورورې څه د تاک د پېغلې نه يو
هر يو رګ يې زمونږ د سرو وينو ابشار دی
زنګ وهلې تورې غړپ د لمبو غواړي
ساقي زار شم راکوه يې چې خمار دی
لا د ژيو سوداګر سره جګړه ده
لا خو پاتې جوړ د هغو اوبو ښار دی
رباب ګونګ دی ادم هېرې چيغې غواړي
چا ترې وړی د درخو د غاړې هار دی
شنو زمريو ددې غرو ته خبر ورکړئ
چې اباد لا د زړو بګوو غار دی
بيا پر غاړو د شملو غرونه او چت شول
اورګډ شوی د ټيکريو پر بازار دی
هره پېغله ملالۍ، هر ځوان ايوب دی
هر سنګر مو سور ميوند د کندهار دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

وربځــو دا مــو د يــو څــو ســتورو نېــزې دي
لا كـــاروان مـــو د لمرونـــو خـــو پـــه لار دی
ازمــوينې تــه يــې وختــه ! څــه حاجــت شــته؟
يــو پــه دوو توتــو لــوی، بــل پــه انګــار دی
هــر يــو ښــاخ يــې چــې و دار د ژيــد ارانو
هغــه وور نيــالګی هســک شــوی لــوی چنــار دی
تــه پــه نشــته غــوږ كــږه خــولۍ پــه ســر ورږه
مــا تړلـــی د خوشـــال بابـــا دســـتار دی
اوس نـــو زر لالـــي د نـــورو ترپنـــه زار كــړئ
چې مې ځوږنـد خپـل لالـی پـر سـر د دار دی.

۳/۸/۱۳۷۵
كابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

مينې ته...

مينې ! له شرمه در کتلی نه شم
پېريان د ((قاف)) له غرونو راغلل
بيا د عشق د پربنتې د ګرېوانه غاړې ته لاس اچوي
ابليس لګيا دی پر زمزمو، د ګناه خپله کېږدۍ غوړوي
مينې له شرمه در کتلی نه شم !

❋❋❋

مينې له شرمه در کتلی نه شم
سيلۍ الوتې زموږ د باغ
د سرو ګلونو د ښايسته وو
پاکو ميندو په کمڅو کې تومتونه اوبي
مسيح تېره توره په لاس د تومتونو په
واټونو کې زنګېږي او خپل غم ته خاندي
نور په دې ښار کې لېونی د مينې پاتې نه دی
مينې له شرمه در کتلی نه شم !

❋❋❋

مينې له شرمه در کتلی نه شم
چې مو هر غر پر هوا خور شي دلته ځمکه، دلته خاوره
ترې د غرو په څېر ماران زېږوي
دلته جنډه د يوه نر پر قبر هم نه شته
شيطان پر ځمکې بادشاه شوی او زموږه پر سرونو

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغه تخت د سلیمان گرځوي
پېریان یې حمد بولي،
مرغان پرې سیوری کوي،
او به زموږ له لپو تښتي او بادونه مو په کاڼو ولي
دلته له زړه اسم اعظم هېر دی
مینې له شرمه د رکتلی نه شم !

❋❋❋

مینې له شرمه د رکتلی نه شم
نور مو د کلي د گلونو په کاله کې
پېغلتوب د گل غوټیو چېرته هم نه شته
او ابراهیم د خپلې ښکلې نازولې د جمال او د عفت
د لوټ کوخو کې د غارت قصې ته خوب وړی دی
نور مو د باغ نجونو ته ((هسکې)) او ((کږې)) شملې
د ښمنې ښکاري.
مینې له شرمه د رکتلی نه شم !

۱۲/۹/۱۳۷۵
کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

شپه

ای شپې !
راځه چې ځو د خوب په کرونده کې مې ځایېږي خونه
❋❋❋
شپه د کمځو د غرونو ټال کې ځنګېدلې راغله
پلو د تورو وربځو
په کې پاولې د ستورو
لکه:
کوچۍ پېغله رمه کې د ښایسته وریو
خو د سپوږمۍ هنداره ماته ده ای شپې !
ته به د خپل حسن
او عشق
د پېغلتوب تماشه چېرې وکړې؟

۱/۱۳/۱۳۷۵
کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

بیا رانغلې ښو ته په پستو وزرونو
زما د خوب کوترې ستا د سترګو له بامونو
ځلو وهلي ګوره څه خواره واره پرې ګرځي
د شونډو بوراګانو مې ستا د شونډو پر ګلونو
په خپل شرنګ به ویده شمه، په خپل شرنګ به راویښ شم
بنګړي مې کړه د لېچو ګرځوه مې په لاسونو
زما مینه یو سیند دی او ستا زړه وور کوټی کلی
دا سیند چېرته جانانه او کېږدی، د حبابونو
لاښکاري چې موده لېونتوب مې پوره نه ده
یو څوک راته ناري وهي د غرونو له سرونو.

۱۳۷۲ وری
کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

ژوند

ښايي چې ژوند يو ګنهکار وي
چې تراوسه پورې
لا د زمان د اسماني سکوت
د دنګو ، دنګو غرو غاړو کې
لکه پر غز ((حنيفه))
چې د الله د مخلوقاتو د ((قاتل))
او د سرو وينو د سېلاب د بهوونکي په نوم
د خدای له شرمه
زنداني د تورې ځمځې پاتې
هاسې د خپلو سرو غچونو
په کوم خوب تللی وي
ځکه:
د ژوند د بنده ګانو هغه شنه خوبونه
د شيطانانو
له تورجنو خوبو
تور پاتې شول.

۱۳۷۲
کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا هوجرې او دا شملې

نه ساقي شته، نه جانان شته مازيګر دى
خو مره تږى د پېړيو مې ساغر دى
پسرلى نه دى پرې نوم د سپرلي مه ږدئ
ډوب په وينو کې يو سور چريک د لمر دى
د نارنجو ښاخ منم ورته بنګړى شو
خو مات شوى مې مړوند د سپين سهر دى
نازولې سپوږمۍ مه خبره شه تمه
چې د وربځو اوښ ولاړ درته پر سر دى
شنه منګي مې د جنکو پر ولو مات شول
د نامرده مغل يون پر دې ګودر دى
رانه اخلي د رڼو ستورو ناموس مې
چې ويده د شپو په تيکو کې خنجر دى
ته دې غشي وروره ګوندې چې ويښ شم
لامې پاتې ځاى په زړه کې د پرهر دى
د دېرو د قام شملې ورنه لوګى کړئ
د هوجرو طالب ختلى په سنګر دى.

۱۹/۱/۱۳۷۲
کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

لیک

څو میاشتې وشوې چې در تللی نه شم
لا رو کې ډبرې شنې دي
ګلان د اوښکو وروم پرې
ټوله ورځ د ستا د یاد ښکلې زانګو زنګوم.

❋❋❋

همدا چې لمر شین شي
زموږ د ښار هغې زړې دښته کې
زموږ د ښار مین په کاڼو ولې
زموږ په ښار کې د مینو د سنګسار پسرلی بیا راغلی
نو لوپټه دې غواړم
په کې د خپلو تورو سترګو یو انځور
د نارنجي غړپر وربښمینو تارو واوبه
راویې لېږه
چې ستا د یاد هغه خیالي حورې مې
زانګو نه باد یو نه سي
راته سنګسار یې نه کړي
څو میاشتې وشوې چې در تللی نه شم
لا رو کې ډبرې شنې دي.

۱۲/۲/۱۳۷۲

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

مړوند

مړوند يو خوب، مړوند ستړيا نه لري
مړوند د غره د ابۍ پۍ رودلي.

❋❋❋

تا د سکندر کله ژړا ليدلې؟
يو سپين مړوند پرې د سرو تورو ګوزارونه کوي
يو سپين مړوند يې د غرور د اسويال ربېلی

❋❋❋

سکندر له ليرې لارو راغی د فيلانو له سرو تېر شوی
سکندر د پاروپاميزاد ښاپېريو شنه خوبونه ويني
يو سپين مړوند ورته جګړې ته وتی
ورباندې تندر د مړوند ووري
خو ای د سپين مړوند ((روښانه)) پېغلې
تورې په ورو،
تورې په پام وروه
سکندر په تورې هغه سپينه ډوډۍ نيمه کړله
نقاب دې سپين مړوند ته اور واچاوه.

۱۹/۲/۱۳۷۲
کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

د لور غزل

پلـو پـرې د مـخ خـور کـړه غوړېـدلي دي سـرونه
جانانـه ! سـتا وربـل تـه مـوږ کرلـي دي سـرونه
دې قام ته د منصور وایه کوم دار شته دی که نه شته؟
لـوګرو کـه هـر څـو ورنـه رېبلـي دي سـرونه
د یـار د سـینې دښـته کـې د هـار نسـیمه وروځـه
غمـي نـه دي دې تـال کـې زنګېـدلي دي سـرونه
ځراغ چې شي دې دښته کې د وخت سترې کاروان ته
پـه لـوړ ښـاخ د چنـار کـې ځړېـدلي دي سـرونه
چې سرې سیلۍ شوې ګونګې او د لور غزل یې وچ کړ
هـر ګـل مـو هـرې پـاڼې تـه ښـندلي دي سـرونه
ایـرې شـول خـو یـو چـم د ټیټېـدلو یـې زده نـه کـړ
الله مـو د غیـرت پـر لمبـو وللـي دي سـرونه
رقیـب پـر ډمـو وپلـوره مـوږ سـر داو کـړ پـر حـورو
یـو چاتـه پـه سـوغات کـې مـو لېږلـي دي سـرونه.

۲۵/۲/۱۳۷۲
کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

سپرلی که راوړی نه شئ تړې د سترګو انځور راوړئ
دې شپو ته سبا نه شته یوه لپه د نور راوړئ
منم چې یو سر نه شته دی چې غچ یې د سر واخلي
دې دار ځنې ملګرو خو دا سر د منصور راوړئ
چې پښو لاندې کړو ورېځو، چې د شپو ډمې پرې خاندي
د لمر تېږې آسونو نه لو پېدلی غرور راوړئ
د سترګو تورمو بار که د ((یعقوب)) کړ پر اوښانو
دې وړې مېلمنې ته لږ د ستورو انګور راوړئ
راځي چې تور ماښام کې رانه وړي چې زلمی عقل
یوه یې له تاکونو نه په بدو کې لور راوړئ
په شوندو کې همت که د خندا راوړلو نه شته
دې ښار ته خو تابوت د ځوانیمرګه سرور راوړئ.

۱۲/۳/۱۳۷۲
لغمان

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما د چم ونه

زما د چم ونه بربنډه ده
شرمېږم ورنه
د باد رهزنو ترې د شنو پاڼو جامې وړې دي
په سپین ټټر یې یو څو څاڅکي دي د خامو پیو
څانګې یې زړه روي،
تیونه یې ارې وړي دي.

✵✵✵

ونې ! سپرلی دی
واورې نه شته چې کفن شي درته
زما د مور شنه لوپټه هم بېګاه غلو وړې ده
ما مې خیالي څادر ګرو کړ
ـ د کلو وږی وم ـ
د پلار شمله خو مې له وخته توپانو وړې ده.

✵✵✵

زما د چم ونه بربنډه ده
شرمېږم ورنه
مور مې سر توره ده
ټیکری نه لري
نه څه شمله شته
نه څه خوردی څادر
زموږ د پېرې مازیګری نه لري.

(c) ketabton.com: The Digital Library

یو سیوری، یو ګل

مرغو ! چوپ شئ ماله خوب راځي
دلته د زړونو باغچې شنډې دي
یو سیوری او یو ګل نه شته
دلته د سین سپینو هندارو کې
د لمر
د طلایي کبانو رنګ تور شو
دلته د شونډو د موسکاوو هوسۍ
قتلې شولې
غشو یوړې
او بنګړیواله سپوږمۍ
دلته د تاک پښغلو ته
د ستورو بنګړي نه اچوي
مرغیو !
چوپ شئ
ماله
خوب راځي
مرغیو چوپ شئ ماله خوب راځئ !
***
دلته د باغ د شهزادګۍ بکارت مات دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

د سپرلي ښکلې شهۍ
د قاف د ېوانو وړې
دلته پرونو
د ((ایوب)) سیوری راخوردی
هرې پاڼې
هر اندام نه یې چینجي ووري
دلته تیارې
د شپو په بلاربو اسپو راغلې
د رڼا درمو لو کوي
دلته کورونو ته
د ژوند له شوم شیروار نه د سپېدو کتهوې تشې راځي
مرغیو!
چوپ شئ
ماله
خوب
راځي.

۱۲/۴/۱۳۷۲
کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګناه

څومره نېکمرغه يم ګناه کومه
تمامه ورځ ورېځې د باد له ژرندو باسم
او د لمر په تناره کې پسرلي ته ترې ډوډۍ پخوم
څومره نېکمرغه يم ګناه کومه.

❋❋❋

زما د کور دا دېوالونه
د څو خاورو
څو اوبو
او د څه لمر
څو ترکيبونه دي
زما له کوره د دېوالونه د ښيښو راتاو دي
زما او زما د کاله ختې يې
د تاک
او د انګورو
او شرابو
په لاسو اينبې ده
ما مې د سترګو د راڼه نور په وسعت
دومره شراب څښلي دي.

❋❋❋

دومره مغرور يم چې

(c) ketabton.com: The Digital Library

د هسک د نازولي دربار سيوري لاندې
خپله ځواني راته پېغور ښکاري
خو مانه لوی غلام د ښکلو نه شته
يوه شېبه زما د لاس بېړۍ
د ښکلو د سينو په سمندر کې
ستړې شوې نه ده
زه لکه پلار هسې يم
پلار مې تر مړينې نه يوه ګړۍ دمخه هم
د شنو غنمو وږو لاندې
زموږ د کلي د بزګر له ارتينې سره بربنډ پروت و.

۱۳/۴/۱۳۷۲
کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

کله چې لمر شین شي

کله چې لمر شین شي
ستا د یادونو شنه ګلان مې د زړګي پر مساپرې د ښتې څانګې وکړې،
وغوړېږي
کله چې لمر شین شي.

❋❋❋

کله چې لمر شین شي
ستا د یادونو طلایي کبان په ښکلو او زرینو وزرو
زما د سترګو په چینو کې ستا د سترګو تصویرونو نه خوبونه مینځي
کله چې لمر شین شي.

❋❋❋

کله چې لمر شین شي
ستا د یادونو هغه پېغله هوسۍ راشي
تر بېګاه زما د زړه په جل وهلیو کروندو کې څري
کله چې لمر شین شي.

❋❋❋

زما د زړه د ښته کې څاڅکي د باران نه ووري
زما د سترګو چینه وچه ده، د اوښکو مرغلرې ورنه غلو وړې دي
څوکاله وشول چې رېلۍ مې د زړګي پر فصل ووري او کېږدۍ مې
توپانونو وړې
نو ستا د یاد هغو ګلونو ته باران،

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغو کبانو ته اوبه،
او دې هوسۍ ته به شپونکی څنګه شي.
❋❋❋
بېګاه شپونکی باد ستا د ځنو له غرو راغی
په پګړۍ کې یې یو ټکی د یو ګل نه و
له نرۍ ملا نه یې لمر هغه زرین وستنی نه و راتاو
چایې په تشې او ریښې ریښې بخڅۍ کې یود ستورونارنج نه وایښی
نور مې په کلي کې باد نه چلېږي، باد هم مساپر شو ورنه
څومره تنها،
څومره یوازې ده
زما د کلي ښکلې نازولې سپوږمۍ.
❋❋❋
بېګاه مې خوب لیدلی:
زموږ د کلي دچنارو تر شنو سیورو لاندې
پر هغو لویو پلنګي کتهونو
یو څو کارغان ناست دي
ږلۍ د لښتو وروي، ګډوي ځان ته زموږدکلي سپینې هیلۍ
زموږ د کلي په دېره کې د چلمو د کږو وږو لوګیو پر ځای
خورې ورې دي د ښایسته هیلیو تکې سرې د پېغلو وینې
کلي کې یو سیوری د برېتو
او یو شرنګ د سپینو تورو نه شته
رښتیا !
د کلي په دېره کې

(c) ketabton.com: The Digital Library

د زلمیو ځنورو
د اتڼ هغه سکنې ماښام درياد شي که نه؟
❋❋❋
ستا دیادونو شنه ګلان مې
د زړګي پر مساپرې دښتې ځانګې وکړي
وغوړېږي،
کله

چې
لمر
شین
شي.

۱۲/۷/۱۳۷۲
پېښور- پښتونخوا

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

څه ښکلی سوداګر دی څومره ښکلی باران پلوري
یو اس د سپینو وربځو دی د وربځو ګلان پلوري
د ستورو په تېښو یې جوړې کړي ورته څڼې
نن دلته په دې چم کې یو کافر دی بتان پلوري
یو بار یې د رنګ راوړ د سپرلي جوارګر ګورئ
چې څومره یې ګران راوړ چې یې څومره ارزان پلوري
یو شین لوګی راخوردی یو سور اور دی لګېدلی
یو مست زردشت راغلی دی یو غلی اذان پلوري
بازار یې د نور لوټ کړ د اسمان سپینې کوترې
له لمر څنې ټیک اخلي اود ستورو کاروان پلوري
د باد په نیلي سپور د سهار سپین شهزاده راغی
د شپو بربنډې پېغلې پرې شلېدلی ګرېوان پلوري.

۱۳۷۷ کال د پسرلي لومړۍ شپه
لغمان

(c) ketabton.com: The Digital Library

د اسحق ننګيال لنډه پېژندنه

زوکړه:

لغمان- الينګار، دبسرام کلی، **۱۳۳۵**ل کال.

زده کړه:

سيمه ييز ښوونځی، د مهترلام ښار روښان لېسه او د افغانستان د پوليسو اکاډمي.

دنده:

د پوليسو اکاډمۍ تدريسي غړی، د څارندوی مجلې او پيام ورځپاڼې خبريال او د ليکوالو ټولنه کې لنډمهال، د ژوندون مجلې مدير او وروسته د اطلاعاتو او کلتور وزارت د شعر او ادب اداري امر.

اثار- چاپ:

۱- ډالۍ، ۲- سپېره ډاګونه او غوړېدلي بزغلي، ۳- هغه شپې هغه کلونه، ۴- څاڅکي څاڅکي (شعري ټولګې) **۵**- (۱-ښېرې په مالت کې، ۲- نه جام نه څادر، ۳- سندونه هم مري، ۴- دا جل دا برسات او ځينې نور شعرونه) چې په همدې اثر کې (سيندونه هم مري) کې ځای شوي دي.

ناچاپ:

سيند په منګي کې (د ښلابلو ليکنو ټولګه) او يو شمېر نورې ليکنې.

مړينه: پېښور، **۱۳۷۷**ل کال د ثور اتمه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

یو باد ، یو منصور

یو بـــاد رالګېـــدلی مالـــه ځانـــه ســـره وړي
د زړه اس مـــې لـــه بـــاره د ارمانـــه ســـره وړي
د شـپو پـراوښ یـو غـل دی زمـوږ کلـي تـه راغلـی
ګلونـــه او باغونـــه لـــه باغوانـــه ســـره وړي
یــو پــل وم چېرتــه لـرې ستا پـر لاره زرغـون شـوی
یــو لــوټ مــې اوس لــه بادولــه بارانــه ســره وړي
یو څوک دی ستا لاس شراب یې ټول راځنې وڅښـل
دا سـره کېـږدی د خـوب مـې لـه توپانـه سره وړي
زمـوږه یـې پـه سترګو کـې د شـپو دوړې شـیندلي
دا لــوی کــاروان مـو ځکـه لـه ځاروانـه سره وړي
نــارې د انــاالحق یــې ورتــه وچــې کــړې پــر ژبــې
منصــور وطــن مــې دارتــه لــه ایمانــه ســره وړي

۱۷/۱/۱۳۷۷
لغمان

(c) ketabton.com: The Digital Library

د محمد اسمعیل یون لنډه پېژندنه

محمد اسمعیل یون د حاجي محمدخان زوی پر ۱۳۴۲ل کال، د لغمان ولایت د الینګار ولسوالۍ دنیازیو په یوې روښنفکرې کورنۍ کې زېږېدلی دی.

لومړنۍ زده کړې یې د الینګار ولسوالۍ د سلینګار په لومړني ښوونځي کې سرته رسولي دي، تر هغه وروسته کابل ته راغی او په خوشال خان لېسه کې شامل شو. پر ۱۳۶۲ل کال له نوموړې لېسې څخه په دویم نومره بریالی او پر ۱۳۶۷ل کال د کابل پوهنتون د ژبو او ادبیاتو پوهنځي د پښتو څانګې محصل شو. پر ۱۳۷۰ل کال له نوموړې څانګې څخه اول نومره بریالی او پر همدې کال بېرته د پښتو څانګې د کدر غړی شو. پر ۱۳۸۵ل کال په نوموړې څانګه کې د ماسترۍ دوره پیل شوه، یون په ډېر ښه او بریالي ډول دا دوره پایته ورسوله.

(c) ketabton.com: The Digital Library

محمد اسمعیل یون له۱۳۷۰ل کال څخه بیا تر ننه پورې د کابل پوهنتون د ژبو او ادبیاتو پوهنځي تدریسي غړی او د(پوهندوی) علمي پوړۍ ته رسېدلی دی، پر استادۍ سربېره، استاد یون د ((کابل پوهنتون))، ((هیلې)) او((شمشاد))مجلو د چلوونکي دنده هم په ښه ډول ترسره کړې ده. په پېښور کې د چاپېدونکي ((معارف)) مجلې کتونکی غړی هم و. همدارنګه دیو شمېر نورو چاپي خپرونو همکار هم پاتې شوی دی.

استاد یون پر ۱۳۸۱ل کال، په جلال اباد کې بېړنۍ لویې جرګې ته د ختیزو ولایتونو د انتخاباتو د دفتر مشر شو، ددې جرګې لپاره تر ټاکنو وروسته د جرګې غړی، بیا د جرګې د غړو له خوا د بېړنۍ لویې جرګې دلومړي منشي په توګه انتخاب شو. استاد یون په دې جرګه کې تر خپل وروستي وسه خپل ملي او تاریخي مسولیت ادا کړ او د هېواد دښمنه عناصرو د توطیو مخه یې ونیوله.

تر دې جرګې وروسته، کله چې د افغانستان د اساسي قانون د تدوین بهیر پیل شو، نو استاد یون بیا ددې بهیر لپاره د ختیزو ولایتونو د دارالانشاد دفتر مشر وټاکل شو. په ختیزو ولایتونو کې د اساسي قانون د لویې جرګې لپاره انتخابات هم د همدې دفتر له خوا ترسره شول. استاد یون د اساسي قانون د تصویب په لویه جرګه کې د نوموړې جرګې د دارالانشا د غړي په توګه خپل فعال رول ادا کړ. ټاکل شوې وه، استاد یون په ختیزو ولایتونو کې د افغانستان د جمهوري ریاست لپاره د عمومي ټاکنو د دفتر مسول شي، خو په

(c) ketabton.com: The Digital Library

کابل کې د لویو جنګسالارانو او ځینو تنظیمي مشرانو له خوا پر حکومت او ملګرو ملتونو د زیات فشار له امله له کاره ګوښه شو. ملګرو ملتونو (UNAMA) استاد یون ته وړاندیز وکړ، چې په کابل کې به تر دې لوړه دنده دروسپارو، خو استاد یون ونه منله او خپلې استادۍ ته یې دوام ورکړ.

درې کاله وروسته یې د ځینو ملګرو په زیات ټینګار او غوښتنه، د جمهوري ریاست د ملي امنیت شورا په دفتر کې د فرهنګي چارو د ریاست دنده و منله او په کابل پوهنتون کې پر استادۍ سربېره لا تر او سه دا دنده پر مخ وړي. استاد یون پر ۱۳۸۵ ل کال د افغانستان او پاکستان د امن ګډې جرګې لپاره د افغانستان له خوا د منشي په توګه غوره شو او دا دنده یې هم په ښه ډول ترسره کړه.

استاد یون د خپلو اکیلوال په توګه په تېرو شلو کلونو کې ګڼ شمېر فرهنګي او ټولنیز خدمتونه ترسره کړي، په ګڼو چاپي، راډیویي او ټلویزیوني مرکو کې یې د و اقعیتونو او حقایقو د ځرګندیبان له امله د خلکو په زړونو کې ځای نیولی دی. که څه هم ډېر خلک د یون لیکنې، مرکې او نظریات خوښوي، خو یو شمېر داسې خلک هم شته، چې د یون سرسختي مخالفین دي. د هغه ملي او ګټورو نظریاتو ته هم غلط رنګ او تعبیر ورکوي، دا ډول اشخاص، چې اکثره یې زورواکي او د سیاسي ډلو ټپلو غړي او مشران دي، د استاد یون نظریات خپلو شخصي او تنظیمي ګټو ته خطر بولي، نو ځکه یې په ټینګه مخالفت کوي. زه ددې شاهد یم،

(c) ketabton.com: The Digital Library

هر کله چې يون کومه ليکنه او مرکه کړې، نو دده پر وړاندې يې مثبت او منفي غبرګونونه دواړه راپارولي دي، منفي غبرګونونه اکثره وخت د هغو اشخاصو او ډلو له خوا وي، چې په تېر کړکېچن سياسي بهير کې يې ډېرې نامشروع ګټې ترلاسه کړي او ځانونه يې مطرح کړي دي.

مثبت غبرګونونه اکثره د ولس د مشرانو، روښنفکرانو او نورو مخورو له خوا وي، خو استاد يون په دغسې سختو اغزنو او تنګو شرايطو کې بيا هم خپل فرهنګي، سياسي او ټولنيز کار ته دوام ورکوي.

دا اوسنی فرهنګي کار، چې تاسو يې اوس په مسلسل ډول ګورئ، دا د تېرو شلو کلونو کارونه دي، چې له تېر يو نيم کال راهيسې پرې په منظم ډول کار شوی، اوډل شوي او دادی ستاسو مخې ته ايښودل کېږي، په داسې يو دولتي دفتر کې چې بوختياوې په کې ډېرې وي، د منظم او ستر فرهنګي کار سرته رسول اسانه کار نه دی.استاد يون پر خپلو فرهنګي کارونو سربېره د ګڼو فرهنګي ټولنو د غړي، همکار او موسس غړي په توګه هم خپل فرهنګي رول ادا کړی، په پېښور کې يې د دوو المان مېشتو فرهنګي ټولنو (دافغانستان دکلتوري ودې ټولنې) او(د پښتني فرهنګ د ودې پراختيا ټولنې) د همکار په توګه د بېلابېلو ليکوالو په لسګونو اثار، ايډيټ او چاپ کړي دي دغه راز يې په سلګونو کورنيو مشاعرو، ادبي غونډو او سيمينارونو کې ونډه اخيستې ده، خپله

(c) ketabton.com: The Digital Library

يې هم په لسګونو مشاعرې، سيمينارونه او علمي ورکشاپونه جوړ کړي دي.
سربېره پر دې، په يو زيات شمېر، ملي او نړيوالو کنفرانسونو کې يې په ښه ډول د خپل هېواد استازي کړې ده. دلته به يې د اثارو يادونه وکړو:

اثار

الف- پنځونې:

کتاب نوم	څرنګوالى	چاپکال
• مټکور	لومړۍ شعري ټولګه	دويم ۱۳۸۷
• په اورونو کې سندرې	دويمه شعري ټولګه	دويم ۱۳۸۷

ب- راټولونې:

• هيلې	ګډه شعري ټولګه	دويم ۱۳۸۷
• نيمګړي ارمانونه	د حيران شعري ټولګه	دويم ۱۳۸۷
• د لوونو فصل	ګډه شعري ټولګه	دويم ۱۳۸۷
• د نازو انا ياد	د سيمينار د ليکنو ټولګه	دويم ۱۳۸۷
• د استاد الفت نثري کليات	داستاد الفت نثرونه	درېيم ۱۳۸۷
• سيندونه هم مري	د اسحق ننګيال شعري منتخبات	دويم ۱۳۸۷

ج- ژباړنې:

• د ټولنپوهنې له نظره: په افغانستان کې د واک جوړښتونه دپوهنوال روستارتره کي اثر	دويم ۱۳۸۷
• .د افغانستان فرهنګي ميراثونو ته يوه کتنه د نينسي دوپرې اثر	دويم ۱۳۸۷

(c) ketabton.com: The Digital Library

- په افغانستان کې د جګړې جنايتکارانو محاکمه
  د پوهنوال روستار تره کی اثر دويم ۱۳۸۷

د- يونليکنې:

- د اماراتو سفر د اماراتو يونليک دويم ۱۳۸۷
- که يون دی يون دی د اروپا يونليک لومړی ۱۳۸۷
- د پښتانه ګون ترڅنګه و د امريکا يونليک لومړی ۱۳۸۷

هـ- څېړنې او شننې:

- د محمدګل خان مومند اند و ژوند ته يوه لنډه کتنه دويم ۱۳۸۷
- استاد زيار د پښتني فرهنګ يو ځلاند ستوری دويم ۱۳۸۷
- د کابل پوهنتون د ادبياتو پوهنځي پښتو کتابښود دويم ۱۳۸۷
- د افغانستان فرهنګ ته اوښتي ژبانونه دويم ۱۳۸۷
- د پښتو شعر هندسي جوړښت شپږم ۱۳۸۷
- له افغانستانه د مسلکي کادرونو د فرار عوامل دويم ۱۳۸۷
- ساينسي پرمختياوې دويم ۱۳۸۷
- بېړنۍ لويه جرګه ولسواکي او زورواکي دويم ۱۳۸۷
- انديال خوشال لومړی ۱۳۸۷
- هيله د خپلو سريزو په لمن کې لومړی ۱۳۸۷
- کلتوري يون لومړی ۱۳۸۷
- فرهنګي فقر لومړی ۱۳۸۷
- مرکه او مرکې لومړی ۱۳۸۷
- خوشال په خپل ايډيال لومړی ۱۳۸۷
- د کتابونو په ورېمو کې لومړی ۱۳۸۷
- افغانستان په سياسي کړلېچ کې لومړی ۱۳۸۷
- پښتو ليکنی سمون لومړی ۱۳۸۷

(c) ketabton.com: The Digital Library

- اوسنۍ رسنۍ   لومړی ۱۳۸۷
- که نړیوال ماته وخوري؟   لومړی ۱۳۸۷

خدای(ج) دې استاد یون ته ډېر عمر ورکړي او جرئت دې ورته هم تاند لري، الله(ج) دې دی له هر ډول بدو بلاوو وژغوري، په فرهنګي کارو زیار کې ورته د نور زغم او وسېلې هیله لرم.

په درناوي

وفاالرحمن وفا

کابل- افغانستان

(c) ketabton.com: The Digital Library

sinduna ham mri

(The Rivers die too)

The collection of Nangyal's poems

Collected
By:
M. Ismael yoon

ISBN 978-9936-500-13-6

د خپرونو لړ: (۱۴)

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library